

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

**Rozvoj meziobecní spolupráce
subregionu Velké Dářko
a svazku obcí Podoubraví**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce:

Mgr. Petr Klusáček, Ph.D.

Vypracovala:

Bc. Monika Čejková

BRNO 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Rozvoj meziobecní spolupráce subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 19. května 2017

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce Mgr. Petrovi Klusáčkovi, Ph.D. za cenné rady, náměty a připomínky při vedení práce. Poděkování také patří všem zástupcům (starostům) členských obcí subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví za jejich ochotu a vstřícnost při realizaci rozhovorů. Především bych chtěla poděkovat panu předsedovi subregionu Velké Dářko panu Ivanu Hořínkovi a tajemnici svazku obcí Podoubraví paní Ing. Ditě Benákové za velmi vřelou spolupráci a poskytnutí významných vstupních informací.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá tématem Rozvoj meziobecní spolupráce subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví a skládá se ze dvou částí – teoretické a praktické. V rámci teoretické části jsou vymezeny důležité pojmy, které souvisí s rozvojem spolupráce obcí v dobrovolných svazcích obcí. Významnost problematiky a rozvoje meziobecní spolupráce je doložena vyhotovenými a následně zanalyzovanými rozhovory se zástupci členských obcí subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví. Výstupem praktické části diplomové práce je diskuse a následná doporučení, která mohou vést nejen k rozvoji meziobecní spolupráce, ale také k rozvoji celého regionu.

Klíčová slova

venkov, meziobecní spolupráce, Česká republika, dobrovolný svazek obcí (DSO), subregion Velké Dářko, svazek obcí Podoubraví

Abstract

This thesis speaks about the development of inter-municipal cooperation (IMC) of subregion Velké Dářko and multi-municipality Podoubraví. The work is split into two parts- theoretical and practical. In the theoretical part, the important terms regarding the development of the IMC are defined. The importance of the topic is supported by analysing the interviews with the representatives of municipalities involved in the study. The outcome of the practical part of the thesis is a discussion and recommendations, which might lead to improvements in the IMC and development of the entire region.

Keywords

countryside, inter-municipal cooperation, Czech republic, voluntary multi-municipality, subregion Velké Dářko, multi-municipality Podoubraví

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíl práce a metodika.....	9
3	Meziobecní spolupráce v České republice	11
3.1	Vymezení venkovského prostoru a sídelní struktury	11
3.2	Charakteristika obcí a jejich problémy při řešení projektů.....	14
3.3	Vznik a vývoj meziobecní spolupráce v ČR.....	17
4	Meziobecní spolupráce v zahraničí	20
4.1	Spolupráce obcí ve Francii	20
4.2	Spolupráce obcí na Slovensku	23
4.3	Spolupráce obcí v Německu	26
5	Socioekonomická analýza zvoleného území	28
5.1	Geografické rozmístění zkoumaných svazků obcí	28
5.2	Přírodní předpoklady	29
5.3	Sídelní struktura.....	31
5.4	Obyvatelstvo	33
5.4.1	Vývoj počtu obyvatel.....	33
5.4.2	Věková struktura obyvatel a dynamika stárnutí populace	34
5.4.3	Vzdělanostní struktura	36
5.5	Nezaměstnanost a vývoj na trhu práce	38
5.6	Občanská a technická vybavenost	41
6	Seznámení s vybranými svazky obcí	44
6.1	Subregion Velké Dářko	44
7	Srovnání zkoumaných svazků obcí	48
7.1	Akce realizované vybranými svazky	48

7.2	Finanční zabezpečení svazků.....	51
7.3	Podpora cestovního ruchu ve zvolených svazcích.....	53
8	Analýza rozhovorů se zástupci obcí	54
9	Diskuse	64
10	Doporučení	67
11	Závěr	70
12	Seznam literatury	71
13	Seznam obrázků	82
14	Seznam tabulek	83
15	Seznam příloh.....	84

1 Úvod

Vymezení a charakteristika venkovského prostoru a sídelní struktury patří k základním kamenům, díky kterým je vytvářena a realizována meziobecní spolupráce. Venkov, jako takový, je složený z řady významných složek, které jsou mezi sebou vzájemně propojeny a logicky na sebe navazují, proto je jeho vymezení naprosto zásadní. Řada autorů hovoří o potřebné podpoře rozvoje venkovských oblastí, čemuž výrazně napomáhá právě vzájemná spolupráce obcí ať už v rámci dobrovolných svazků obcí, nebo v rámci samostatné působnosti.

Vybrat si téma diplomové práce není jednoduchým úkolem, avšak existuje řada okruhů a oblastí, při jejichž řešení dochází k získání nových poznatků a informací, což umožňuje formulaci doporučení a návrhů v řadě oblastí všedního života. Za oblast působení své práce jsem zvolila fungování meziobecní spolupráce zejména proto, že v posledních letech se meziobecní spolupráci přikládá značný význam a prochází neustálým vývojem.

Podpora rozvoje obcí na území České republiky je velmi potřebná, obzvláště proto, že počet obcí na našem území přesahuje hodnotu 6 250 obcí. Značná členitost sídelní struktury je charakteristická výskytem malých nebo dokonce velmi malých obcí. Právě tyto tzv. venkovské obce potřebují podporu nejen ze strany státu, ale také např. od obcí na vyšších úrovních veřejné správy. Výskyt velkého počtu malých obcí si žádá meziobecní spolupráci, díky které i malé obce, potýkající se s nevybaveností a finančním nedostatkem, mohou rozvíjet svá území v rámci dobrovolných svazků obcí, místních akčních skupin (MAS) či mikroregionů.

Studované území, tedy subregion Velké Dářko i svazek obcí Podoubraví, patří k dobrovolným svazkům obcí, které se potýkají s problémem výskytu velkého počtu malých či velmi malých obcí. Hlavními důvody zvolení vybraného území je nejen kontrast rozlohy obou svazků obcí, ale především zájem předsedů obou svazků obcí nalézt směry dalšího možného rozvoje a potenciálu meziobecní spolupráce, která je v případě venkovských obcí naprosto zásadní.

2 Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je přiblížení problematiky spolupráce obcí, jakožto významného prvku rozvoje, a to konkrétně na příkladu analýzy spolupráce obcí v subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví. Naplnění daného cíle vychází z teoretické rešerše odborné literatury, zabývající se spoluprací obcí nejen v České republice, ale i v zahraničí. K žádoucím výstupům napomáhá mj. stručná charakteristika vybraných svazků obcí, ať už v podobě geografického či administrativního vymezení, kde bylo následně provedeno kvalitativní šetření se zástupci jednotlivých obcí obou svazků. Cílem kvalitativního šetření bylo zjištění názoru na významnost spolupráce obcí a budoucí potenciál rozvoje meziobecní spolupráce dvou již zmiňovaných svazků. Z provedeného šetření jsou vyvozeny postupy a opatření, které mají vést k zefektivnění meziobecní spolupráce ve sledovaném území.

Metodika práce

Výchozím podkladem pro tvorbu praktické části této práce je teoretická rešerše, vycházející z odborné literatury jak české, tak i zahraniční, domácích i zahraničních webových stránek a internetových článků. Literární rešerše je rozdělena do dvou částí, kde jedna část (kapitola 3) se zabývá meziobecní spoluprací v České republice a druhá část meziobecní spoluprací ve vybraných zahraničních zemích (kapitola 4). Kapitola 3 je rozdělena do dalších tří podkapitol, které se zabývají od tématu vymezení venkovských obcí, přes charakteristiku obcí a jejich problémů, až po vznik a vývoj meziobecní spolupráce na našem území. Druhá část teoretické rešerše se konkrétně zabývá vznikem a charakteristikou spolupráce obcí na území Francie, Slovenska a Německa. Důvodem zvolení vybraných zahraničních států je fakt, že se jedná o dva státy, které sousedí s Českou republikou a stát EU s vysokým zastoupením malých obcí.

V následující části práce (kapitole 5) následuje přiblížení území dvou zvolených svazků obcí, konkrétně SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko. První podkapitola (5.1) se zabývá geografickou polohou vybraných svazků obcí. Následně jsou rozebrány a konfrontovány přírodní předpoklady, nastíněna sídelní struktura a obyvatelstvo. Podkapitola věnující se obyvatelstvu (5.4) je rozdělena do dílčích podkapitol, které poskytují pohled na vývoj obyvatelstva, jeho věkovou strukturu a dynamiku stárnutí populace. V neposlední řadě také probírá vzdělanostní strukturu ve zvolených svazcích. Konec

kapitoly se zabývá trhem práce a s ním související nezaměstnaností, dále pak porovnává občanskou a technickou vybavenost v obcích vybraných svazků. Následující kapitoly šest a sedm již představují oba dva svazky od jejich založení až po činnosti, kterými se svazek zabývá. Přesněji je rozdělena kapitola 7, do tří podkapitol, které postupně probírají a porovnávají akce realizované ve svazcích, finanční zabezpečení a podporu rozvoje cestovního ruchu.

Na základě teoretické rešerše a socioekonomické analýzy, jsou stavěny kapitoly 8 a 9, které se zabývají již samotným výzkumem a jeho následným vyhodnocením. Realizace této části diplomové práce je vyhotovena za pomoci kvalitativního šetření, přesněji semistrukturovaného rozhovoru. Urban (2008) říká, že kvalitativní šetření se zaměřuje ve větší intenzitě na cílový prvek, za který lze v této práci považovat představitele obcí v souvislosti s rozvojem meziobecní spolupráce ve svazcích. Jak uvádí Nový a Surynek (2006, s. 256) kvalitativní výzkum „zachycuje jevy v jejich dynamice a zejména podmínění této dynamiky“.

Výchozím krokem mé diplomové práce je tedy semistrukturovaný rozhovor, který se řadí k rozhovorům částečně řízeným a strukturovaným. Přesněji se jedná o typ rozhovoru, kde po sledu předem připravených témat následují otázky, které mají otevřenou možnost odpovědi. V případě využití této metodiky šetření je tedy možné, aby směr otázek byl udáván nejen autorem, ale také dotazovaným. Kvalitativní šetření bylo provedeno během měsíců prosince 2016 – dubna 2017 se zástupci (starosty), na obecních úřadech vybraných členských obcí SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko. Rozhovory byly provedeny celkově se 13 zástupci (starosty) obcí. Rozhovor byl pro větší přehlednost a logickou návaznost rozdělen do čtyřech dílčích okruhů.

3 Meziobecní spolupráce v České republice

3.1 Vymezení venkovského prostoru a sídelní struktury

Význam venkova dříve patřil i nadále patří k důležitým aspektům rozvoje území a dalšího rozvoje některých oblastí života. Podle Binka a kol. (2011) je však správné vymezení a uchopení pojmu venkova a venkovského prostoru naprosto zásadní. S vymezováním tohoto pojmu je však spojena řada paradoxů, které vyjadřují určitý nesoulad mezi způsobem, úrovní a využíváním daného území. Jak uvádí Binek a kol. (2007) nastává zde otázka, zda je možné venkov naprosto jednoznačně a exaktně vymezit, a v případě, že ano, při jakých podmínkách a za jakým naplněním účelu. Mnoho odborníků tvrdí, že v poslední době je přesné definování venkova velmi obtížné zejména proto, že nelze vymezit pouze jeden venkov, ale můžeme vymezit různé typy venkovů s různými znaky (Binek a kol., 2011).

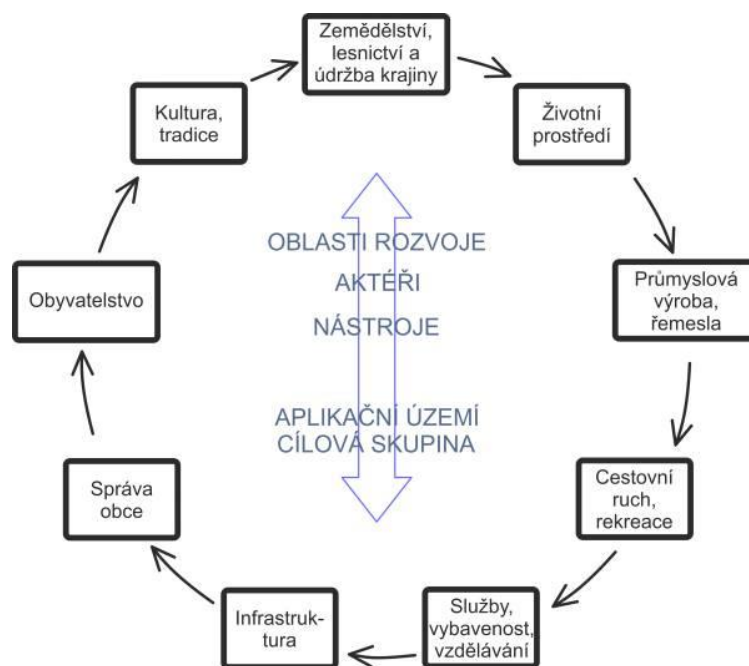
Venkov v podmínkách České republiky je podle Majerové, Kosteleckého a Sýkory (2011, s. 109) vymezen jako „*soubor venkovských obcí, kdy statistickou hranicí pro jejich vymezení je 2 000 obyvatel*“. Jiný pohled na vymezení či charakteristiku venkova nabízí např. Veselá a Kanioková Veselá (2011, s. 124), které definují venkov v geografickém smyslu jako „*celou mimoměstskou přírodní oblast*“. V Evropské unii se využívá metodika OECD, která k definování venkova využívá základní diferenční kritérium, a to hustotu obyvatel podle krajů, tedy jednotek NUTS3 (Majerová, Kostelecký a Sýkora, 2011).

Jak již bylo uvedeno výše, definování venkova je velmi složité, a proto lze využít obecné vymezení venkova, které říká, že venkov je řídko osídlený prostor, ve kterém má podstatnou roli jak zemědělství, tak bydlení a rekreace (Majerová, Kostelecký a Sýkora, 2011). Na důležitost funkce zemědělství v oblasti venkova poukazuje také Perlín, Kučerová a Kučer (2010), kteří přikládají důraz velkému významu zemědělství zejména pro rozvoj venkova.

Pokud se hovoří o venkovském prostoru, nabízí se zde otázka: „Kam konkrétně je lokalizován rozvoj venkova?“ Binek a kol. (2007) vyzdvihuje lokalizaci venkovského rozvoje převážně do venkovských sídel, nesmí se však opomenout také jeho koncentrace do venkovské krajiny, jejíž neustálý vývoj je jedním z cílů rozvoje venkovského prostoru. Binek a kol., (2011, s. 16), ale uvádí jako jeden z paradoxů fakt, „že rozhodování

o obecných směrech a podmínkách rozvoje venkova se uskutečňuje ve velké vzdálenosti od venkova, bez reálných podkladů a znalosti poměrů na venkově, často v kontrastu k rozvoji města či ve vazbě na zemědělství“.

V souvislosti s výše uvedeným faktem, nesmí být při řešení problematiky venkova opomenuty bezpochyby jednotlivé složky venkovského prostoru, které jsou zobrazeny na obrázku níže.

Obr.1: Složky venkovského prostoru
(pramen: vlastní zpracování dle Svobodová, 2009)

Každá výše uvedená složka představuje významnou součást celého venkova, a proto je žádoucí vnímat všechny tyto části nejen jednotlivě, ale také jako jednotný fungující celek. Podle Perlína, Kučerové a Kučery (2010) není na první pohled český venkov odlišný od venkova v jiných zemích střední Evropy, ale po podrobnějším zkoumání začíná být český venkov přeci jen v řadě charakteristik a oblastí odlišný od venkovských prostorů v jiných zemích. O čemž vypovídá právě podoba sídelní struktury v České republice.

Podle Illnera (2006) disponuje struktura sídel v České republice významnou historickou kontinuitou, jelikož se do dnešní podoby proměnila po třicetileté válce, tedy v 17. století. Tato struktura se vyznačuje: „vysokou hustotou sídel a jejich poměrně rovnoměrným rozložením, velkou četností malých venkovských sídel, a naopak relativně malým po-

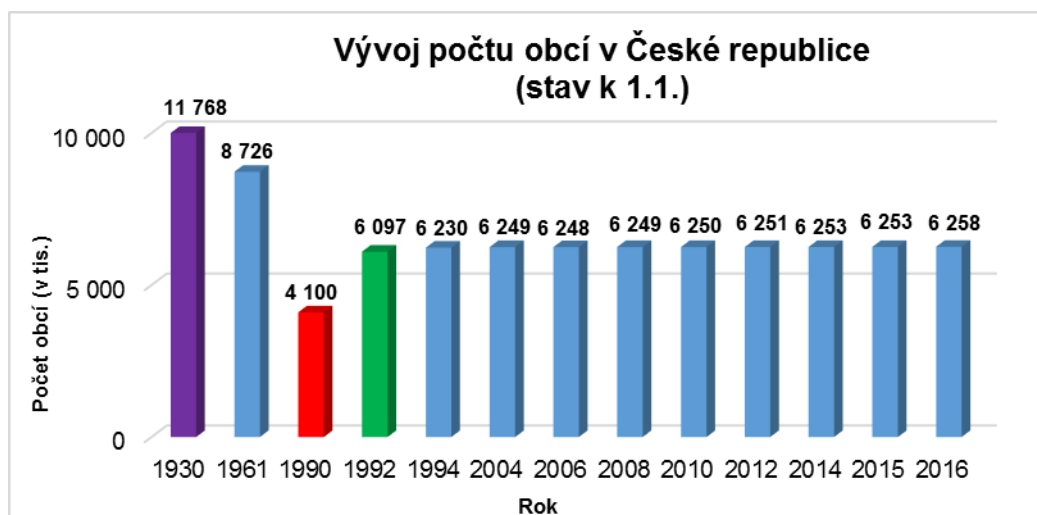
čtem velkých měst“ (Illner, 2006, s. 15). Přitom malá sídla s větší hustotou jsou lokalizována v oblasti Českomoravské vysočiny, naopak velká sídla s větší vzdáleností jsou koncentrována v nížinných částech Moravy a Slezska (Illner, 2006). Binek a kol. (2011) uvádějí, že právě takto členitá struktura obcí, respektive značný počet velmi malých a malých obcí, se stává v poslední době tématem mnoha diskusí. Poměrně vysoce fragmentovanou strukturu sídel v České republice doprovází bezpochyby řada nemalých komplikací, o kterých hovoří řada autorů. Například Binek a kol. (2007) nacházejí problémy venkovských obcí ve špatné finanční situaci, nedostatku pracovních příležitostí, nedostatečně vyvinuté infrastruktury apod. S tímto názorem souhlasí Binek a kol. (2011), podle kterých podléhá venkov nejčastěji kritice z pohledu ekonomického a sociálního rozvoje venkova, finančního hospodaření venkovských obcí, aj.

Problémy, které jsou uvedeny výše, mají různá řešení, kdy se jedním z východisek stává podpora rozvoje venkovského prostoru. O uvedeném významu rozvoje venkova pojednává Svobodová a kol. (2011), kteří v souvislosti s tímto tématem pojednávají o potřebě vycházet z prostoru širšího (vymezeného různým způsobem) do prostoru konkrétního (tedy mikroregionální a lokálního) rámce. Podle Svobodové a kol. (2011), má rozvoj započít ve venkovském prostoru, dále pokračovat v jednotlivých obcích, jejich katastrálních územích a dostat se tak až k působení institucí veřejné správy. Z hlediska snížení fragmentace – členitosti sídelní struktury České republiky, došlo po roce 1990 s přijetím nového zákona o obecním zřízení č. 367/1990 k tzv. slučování venkovských obcí. Slučování obcí s sebou nese sice další nové problémy, ale přínosů, které jsou s tímto krokem spojené, je mnohem více (Poslanecká sněmovna parlamentu ČR, 1990).

3.2 Charakteristika obcí a jejich problémy při řešení projektů

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, tématem venkova a sídelní struktury se zabývá řada autorů, kteří ve svých publikacích a příspěvcích zdůrazňují potřebou podporu rozvoje venkovského prostoru. S pojmem venkov je úzce spjat termín venkovská obec a obec jako taková. Přesné definování termínu obec uvádí Zákon č. 128/2000 Sb. o Obcích, který obec definuje následovně: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce*“. Za obce venkovské jsou tak považovány obce, které mají méně než 3 000 obyvatel (Veřejná správa online, 2009).

Vývoj obcí na území České republiky má široký kontext. Jak uvádějí Vajdová, Čermák a Illner (2006) před rokem 1960 docházelo ke značné fragmentaci sídelní struktury, kdy vzniklo více malých obcí. Mezi lety 1960-1989 ale docházelo k vynucené a mnohdy pouze formální integraci obcí, což vedlo ke zvýšení počtu obyvatel na jednu obec. Malý lexikon obcí České republiky 2004 udává, že po roce 1990, kdy došlo k fragmentaci obcí, se počet obcí zvětšil téměř o polovinu a ustálil se koncem 90. let, kdy byl stav obcí v ČR 6 250. Po tomto období se počet obcí nijak závratně neměnil a jak dále udává Malý lexikon obcí České republiky 2004, v roce 2005 bylo v naší republice 6 248 obcí. Vývoj počtu obcí v Česku v období 1930-2016 zobrazuje graf uvedený níže, který odráží pravdivost výše uvedených informací.

Obr.2: Vývoj počtu obcí v České republice
(pramen: Malý lexikon obcí 1898-2005, online, ČSÚ 2014, vlastní zpracování)

Na území České republiky rozděluje Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti obce do tří skupin a to:

- Obec se základním rozsahem přenesené působnosti: 6 253 obcí – k 31.12.2014.
- Obce s pověřeným obecním úřadem: 393 obcí – stav k 31.12.2014.
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností: 205 obcí – stav k 31.12.2014. (Portál územního plánování, 2014)

Každá obec v České republice má jasně dané orgány výkonu správy v rámci své působnosti. Mezi základní orgány obcí patří: zastupitelstvo obce, které je zároveň tzv. nejvyšším orgánem obce, rada obce, obecní úřad a bezpochyby také starosta, který obec zastupuje tzv. navenek. Veškeré pravomoci těchto orgánů upravuje zákon O obcích č. 128/2000 Sb. ve spojení s dalšími zvláštními zákony, kupříkladu v případě zřízení obecní policie v obci se jedná o zákon č. 553/1991 sb. o obecní policii (Moderní obec, 2012).

V současné době se na našem území nachází 79 % obcí, které mají méně než 1 000 obyvatel, vzhledem k této informaci činí průměrná velikost obce 1 635 obyvatel. V souvislosti s řešením problematiky obcí v ČR se tak hovoří zejména o problematice malých či venkovských obcí, jejichž počet zcela převládá nad ostatními (Vajdová, Čermák a Illner, 2006). Hampl a Müller (1998, s. 9) vidí řešení problému malých obcí v hledání vyhovujícího kompromisu mezi: „*principem ekonomické a organizační racionality na jedné straně a principem demokratické volby, občanské aktivity a navazujících přede-vším politických, emancipačních snah na straně druhé*“.

Právě z tohoto důvodu se řada autorů zabývá problémy malých obcí, jejich finanční situací a řadou dalších záležitostí. O financování obcí a regionů pojednává Provazníková (2015), která uvádí jako jednu z komplikací malých obcí nízký rozpočet, který se stal od roku 1990 základem územní samosprávy, do níž obce patří. Mezi další nevýhody malých obcí Provazníková (2015, s. 21) řadí: „*omezenost daňového základu, nemožnost realizovat úspory z rozsahu, nízká profesní a kvalifikační úroveň v řízení*“. Za jeden z důvodů, proč některé obce disponují značně vyšším rozpočtem než ostatní, se považuje rozdělení na tzv. bohaté a chudé regiony. Přibližně stejně velké obce tak dříve vykazovaly zásadní diference v příjmech a to např. v důsledku lokalizace v okolí průmyslové

zóny apod. Na základě výše zmíněné situace tak bylo nutné dorovnat značné rozdíly mezi obcemi, k čemuž vedlo zavedení systému, který dnes známe ze zákona o rozpočtovém určení daní. Úvaha zmíněného zákona má jasný charakter, a to konkrétně rozdělení celostátního výnosu daní sdílených podle koeficientu velikosti obce a podle počtu obyvatel (Veřejná správa online, 2009). Mnohdy si však škodí obce sami, jako tomu bylo např. v roce 2013, kdy řada obcí přišla o svůj majetek kvůli nepodání návrhu na vklad majetku do katastru či podání žaloby na určení vlastnického práva (SMOCR, 2016).

Podle Svazu měst a obcí České republiky potřebují venkovské obce budovat především infrastrukturu a vytvářet nová pracovní místa, která patří k nezbytným aspektům rozvoje nejenom obce, ale i celého regionu. Budováním a zlepšováním infrastruktury je míněna zejména podpora projektů zlepšujících oblast dopravní a technické vybavenosti, jako např. správa odpadních vod, úprava obecních komunikací, aj. (SMOCR, 2012). Realizace tvrdých i měkkých projektů, které mají dlouhodobý či krátkodobý charakter však provází řada překážek, které je v případě lokalizace v malých obcích nutné řešit. Při těchto projektech se obce potýkají nejen s nedostatečnými finančními prostředky, ale také s nedostatečně kvalifikovanými pracovními silami, územními problémy, nedostatečnými kontakty apod.

Nejvhodnější řešení, které vede ke snížení překážek při realizaci projektů v malých obcích, se nachází v zahájení spolupráce obcí. Podle Majerové, Kosteleckého a Sýkory (2011), spolupracují obce nejčastěji na projektech financovaných z EU, konkrétně ze strukturálních fondů. V různých krajích České republiky dochází k ubírání se spolupráce obcí různými směry, kdy důvodem toho je právě lokalizace daného kraje. Jak dále uvádějí, Majerová, Kostecký a Sýkora (2011), v kraji Vysočina probíhá spolupráce mezi obcemi nejčastěji na projektech, které se zabývají propagací cestovního ruchu, konkrétně se jedná například o výstavbu cyklostezek aj.

3.3 Vznik a vývoj meziobecní spolupráce v ČR

Důvodů, díky kterým vznikla meziobecní spolupráce, lze vyjmenovat celou řadu. Galvasová a kol. (2007) vidí podstatu spolupráce obcí v existenci tzv.: „*synergického efektu*“, *tedy faktu, že společně lze dosáhnout významnějšího výstupu, než kdyby subjekt usiloval o dosažení cíle sám*“. Podle Vajdové, Čermáka a Illnera (2006) je však spolupráce obcí brána nejenom jako nástroj kompenzace nedostatků, které jsou spojené s velikostí obce, ale i nástroj, pomocí něhož jsme schopni vyvažovat určité globalizační tendence ovlivňující i místní úroveň veřejné politiky a správy. Jak dále uvádí Galvasová a kol. (2007), příčiny meziobecní spolupráce mají bezesporu charakter účelový, který spočívá ve spojení – spolupráci obcí, jejichž cílem je zabezpečování potřeb svěřených obcím ze zákona č. 128/2000 Sb. O obcích.

O důležitosti meziobecní spolupráce pojednává samozřejmě bezpochyby Svaz měst a obcí České republiky, který založil v roce 2013 projekt nazvaný „Meziobecní spolupráce“, jehož záměrem bylo vytvoření takových podmínek, aby byl zabezpečen dlouhodobý chod a další rozvoj spolupráce obcí v ČR. Projekt měl za účel vytvořit prostředí pro podporu meziobecní spolupráce v podobě zázemí s administrativní podporou na území obvodů obcí s rozšířenou působností. Projekt se setkal s dobrými ohlasy, a proto bylo na tuto podporu navázáno zřízením tzv. Centra společných služeb, kterému se budou podrobněji věnovat další kapitoly (SMOCR, 2013).

Vymezení počátku spolupráce mezi jednotlivými obcemi bylo formováno až v druhé polovině 20. století. Před rokem 1989 nebyl na meziobecní spolupráci kladen téměř žádný důraz, čemuž důkazem byla ztráta samostatnosti většiny obcí. Situace se nezměnila ani po roce 1990, kdy bylo veškeré úsilí soustředěno na obnovu obecní samosprávy. Ani původní zákon O obcích č. 367/1990 Sb. nepojednával o meziobecní spolupráci, pouze se odkazoval na Občanský zákoník. Jako první forma spolupráce se po roce 1990 objevily Dobrovolné svazky obcí (DSO), které byly tehdejším zákonem považovány za právnické osoby, na něž obce přenášely část své samostatné působnosti. Následující významnou formou meziobecní spolupráce, při níž došlo k realizaci meziobecních kontaktů, bylo okresní shromáždění, jehož hlavním úkolem byla kontrola činnosti dříve existujících okresních úřadů (Jetmar a kol., 2015).

V současné době upravuje Zákon č. 128/2000 Sb. obcím tři hlavní právní možnosti spolupráce obcí a to:

- Na základě existence smlouvy uzavřené ke splnění daného úkolu,
- na základě smlouvy o založení dobrovolného svazku obcí (DSO),
- na základě založení osob právnických podle zvláštního zákona, a to mezi dvěma nebo více obcemi, kde zvláštním zákonem je zamýšlen Obchodní zákoník.

Pápol a Pavlas (2006) představují možnosti spolupráce obcí následujícími způsoby:

- Slučování malých obcí – méně obvyklé,
- Sdružování obcí – v tomto případě se jedná o spolupráci mezi obcemi, která zajišťuje společné zařizování záležitostí a agend,
- Vykonávání veřejné správy orgány obcí jiných
- Partnerské vztahy se zahraničím – jedná se o spolupráci mezi zahraničními obcemi a městy např. v rámci sportovních aktivit a akcí, výměnných pobytů apod.
- Spolupráce více obcí v rámci ekonomického podnikání.

V posledních letech začíná docházet k rozmáhání se spolupráce obcí formou mikroregionu, dobrovolného svazku obcí (dále DSO) a také místních akčních skupin (MAS). Za důvod spolupráce je považováno společné prosazování místních komunit a obcí, jejichž cíl je spatřen v dosažení změn (MVCR, 2008). Termínů, které charakterizují DSO známe několik, přesně jej ale vystihuje Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, který DSO vnímá jako svazek složený z jednotlivých obcí, které jsou jeho členy za účelem dosažení a ochrany svých společných zájmů. Pojem místní akční skupina (dále MAS) je charakterizován jako společenství občanů, soukromé podnikatelské sféry, neziskových organizací a veřejné správy, které je nezávislé na politickém rozhodování a spolupracuje na získávání finanční podpory z Evropské unie a na rozvoji venkova a zemědělství v rámci svého regionu, a to sice metodou LEADER. Základní cíl MAS směřuje ke zlepšování životního prostředí a kvality života zejména ve venkovských oblastech. K dosažení tohoto cíle využívají MAS řadu nástrojů, kdy za jeden z hlavních nástrojů se pokládá neustále aktivní získávání a rozdělování prostředků z dotačních titulů (NSMAS ČR, 2016).

Vymezení termínu mikroregion navazuje, na již výše definované pojmy. Dle stránek Regionální informačního servisu je mikroregion vymežován jako svazek obcí, jež spojuje konkrétní společný cíl. V současné době se na území České republiky nachází 550 mikroregionů a 180 MAS, což jistě není zanedbatelný počet, a proto je nutné, aby byly nejen výše zmíněné formy meziobecní spolupráce podporovány (RIS, 2017).

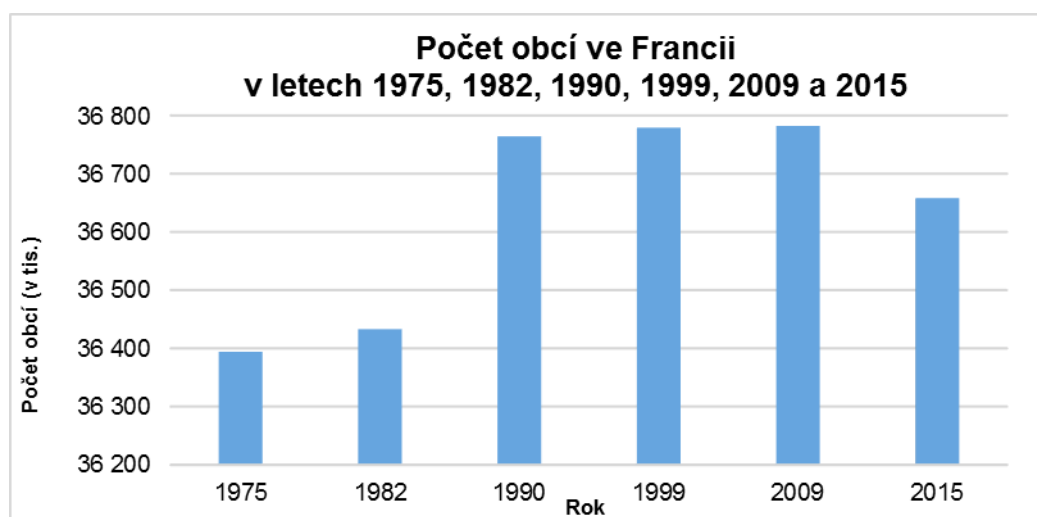
K neméně důležité součásti meziobecní spolupráce patří zajištění jejího financování. I přes neustálý rozvoj meziobecní spolupráce v současné době neexistují na úrovni státu podpůrné nástroje, které by se snažily podporovat obce v hledání cest, jak občanům zajistit dostupnost veřejných služeb. Bohužel nyní nejsou obcím k dispozici téměř žádné finanční nástroje, díky kterým by mohla být meziobecní spolupráce financována, a to ať už přímo či nepřímo. Za nejvíce využívanou finanční podporu pro spolupráci mezi obcemi zejména v DSO lze označit příspěvky z dotací, ať už dotací krajských nebo dotací z EU. Podle typu lze dotace dělit na: mimořádné, jednorázové dotace a pravidelné, opakující se dotace, kdy právě pravidelné dotace mají směřovat k zajištění dlouhodobé činnosti svazků obcí. Mezi další finanční zdroje DSO se řadí tzv. členské příspěvky, které tvoří základní příjem těchto svazků. Příspěvky mohou mít různou koncepci, může se jednat o příspěvky za celou obec, bez ohledu na samotnou velikost obce nebo se může jednat o příspěvky, které jsou stanovené dle počtu obyvatel obce. Část meziobecní spolupráce v rámci dobrovolných svazků obcí je také financována z plateb samotných občanů obce. Financování z plateb občanů se nejčastěji využívá v rámci služeb, které jsou občanům individuálně poskytovány, za jasný příklad dané služby lze považovat např. mobilní pečovatelskou službu. K objektivnějšímu pohledu funkčnosti meziobecní spolupráce v České republice slouží přiblížení spolupráce obcí v zahraničí na konkrétních příkladech, kterými se zabývá další kapitola (Jetmar a kol., 2015).

4 Meziobecní spolupráce v zahraničí

4.1 Spolupráce obcí ve Francii

Území Francie včetně zámořských území se rozkládá na rozloze 675 417 km² a od roku 2016 se člení na 18 regionů, 101 departementů a 36 552 obcí (Týden.cz, 2014). V rámci Evropské unie patří Francie společně s Českou republikou k zemím, jejichž obce mají nejmenší průměrnou velikost. Ve Francii se nachází téměř 83 % obcí s počtem obyvatel nižším než 1 500. Francie tak oplývá značnou roztržitostí území, kterou lze chápat určitým způsobem jako negativní stav (Veřejná správa online, 2010).

S významnou rozlohou Francie a relativně vysokým počtem malých obcí souvisí také samotný vývoj počtu obcí ve Francii, který se v letech 1945 a 1990 nijak závratně nezměnil, neboť v roce 1945 bylo na francouzském území 38 814 obcí a v roce 1990 se tento počet snížil pouze o 2 051 obcí, tedy na 36 763 obcí, což v samém závěru znamená celkové snížení počtu obcí mezi dvěma zmíněnými obdobími pouze o 5 % (Conseil d' Europe, 1995). O přesném vývoji počtu obcí v horizontu posledních 25 let vypočítává graf níže.

Obr.3: Počet obcí ve Francii v letech 1975,1982,1990, 1999 a 2009
(pramen: INSEE (Státní statistický ústav, vlastní zpracování))

Jak uvádí Novák (2007) z důvodu četné členitosti území Francie se vláda snažila dosáhnout vyšší efektivity fungování obcí, kde je třeba zmínit tzv. zákon Marcellin z 16. července 1971, který jako vůbec první počítal se slučováním obcí. Následně byl však tento zákon senátory, kteří byli zároveň zastupiteli a starosty na lokální úrovni, v obcích za-

mítnut. Meziobecní spolupráce ve Francii má však dlouholetou tradici, proto se zde za úplný počátek meziobecní spolupráce považuje již rok 1890, ve kterém byla k dispozici možnost založení tzv. jednoúčelových zájmových sdružení obcí (tzv. SIVU – syndicat intercommunal a vocation unique). Konkrétně se jednalo o tzv. syndikáty, které byly obcemi zakládány k opatření buď více druhů služeb anebo pouze jedné činnosti (Vie publique, 2016).

Dalším významným rokem v rozvoji spolupráce obcí byl rok 1990, kterým se datuje také oficiální začátek meziobecní spolupráce ve Francii, která probíhala na základě následujících dvou forem:

- Forma sdružení – členské obce zajišťují financování prostřednictvím svých příspěvků, a to buď daňové nebo rozpočtové povahy
- Forma federativní – financování zajišťují čtyři místní daně (daň pozemková ze zastavěné plochy, daň pozemková z nezastavěné plochy, daň domovní a daň z hospodářské činnosti) (Ministerstvo vnitra České republiky, nedatováno).

Zvratem pro rozvoj meziobecní spolupráce byl však rok 1999. V tomto roce byl přijat zákon Chavenement o zjednodušení a posílení meziobecní spolupráce. Zákon Chavenement se zaměřil na vytvoření racionálnější spolupráce společně se zachováním dosavadní spolupráce formou sdružení, která měla mezi volenými zástupci velmi silnou podporu. Zároveň vytvořil novou kategorii EPCI, tedy společenství aglomerace, které je určené pro městské populace s minimálně 50 000 obyvateli soustředěných okolo střediskového města, které má min. 15 000 obyvatel (Collectiviteslocales.gouv, 2006).

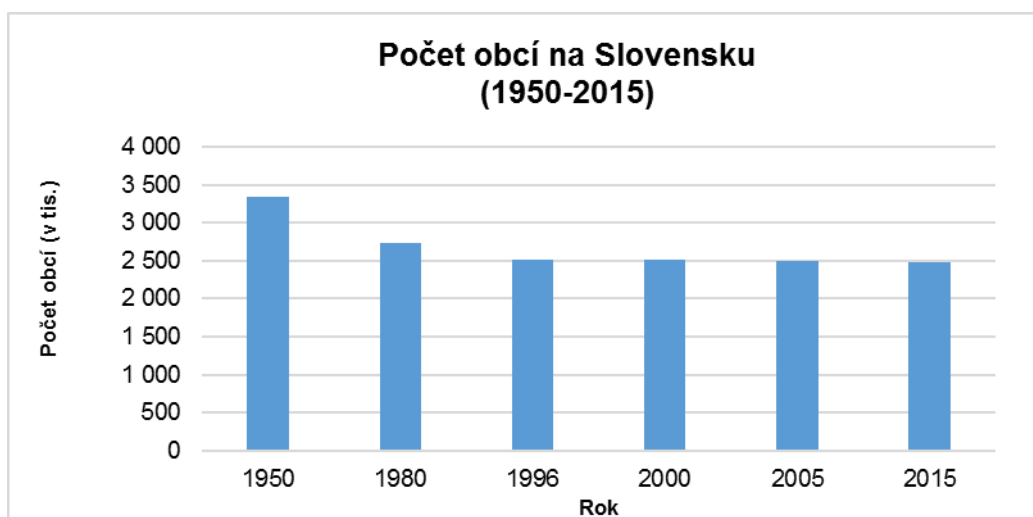
V posledních dvou letech se počet EPCI pohyboval v rozmezí mezi 2 062 – 2 133, oproti roku 2015, byl tedy zaznamenán lehký nárůst počtu společenství aglomerací. Společně s přijetím nového zákona dostala struktura meziobecní spolupráce podobu následujících třech forem, a to sice již zmiňované společenství aglomerace (la communauté d'agglomération), společenství obcí (la communauté e communes) a městské společenství (la communauté urbaine) (Collectiviteslocales.gouv, 2017).

Výše zmiňované formy spolupráce obcí nejsou jediným krokem vpřed na místním území. Již od roku 1992 Francie podporuje decentralizovanou spolupráci, na kterou se od roku 2010 klade značný důraz, zejména v kontextu s udržitelným rozvojem (Developmentdurable, 2010). Spojením územní reformy v roce 2010 a přijetím nového zákona z roku 2014 došlo ve Francii k modernizaci územní veřejné správy a vzniku nových metropolí EPCI, ke kterým patří např. odbory obcí, městské komunity, společenství obcí a především metropole, které byly vytvořené zákonem ze dne 16. prosince 2010 (Vie-publique, 2016). V následujících letech tak došlo k velmi významnému rozvoji meziobecní spolupráce, kterou lze brát jako vykročení správným směrem, a je nadále nutné tuto spolupráci aktivně podporovat a rozvíjet i v letech dalších.

4.2 Spolupráce obcí na Slovensku

Sídelní struktura Slovenské republiky se vyznačuje podobně jako struktura ČR či Francie svojí výrazně členitou strukturou osídlení, kde převládá velký počet malých obcí s historickým původem. Struktura sídel se rozprostírá po celkové rozloze Slovenska o 49 035 km² s celkem osmi samosprávnými kraji a od roku 2013 se 72 okresy. (Slovensko-regionální geografie, 2008).

O velmi fragmentované struktuře sídel na Slovensku pojednává řada autorů např. Swianiewicz (2003), hovoří o výrazné rozdrobenosti sídelní struktury na Slovensku s velkým počtem malých obcí, které tvoří více než 65 % všech obcí, a žije v nich téměř 16 % obyvatelstva. Dalším z autorů, který hovoří o velmi členité sídelní struktuře je Tichý (2005), který zdůrazňuje několik faktorů, které jednoznačně ovlivňují současnou podobu struktury sídel mezi než patří např. historie osídlování Slovenska, značně členitý reliéf, a především integrace obcí za socialismu a následná dezintegrace. S roztržitostí sídelní struktury velmi úzce souvisí také vývoj počtu obcí na Slovensku. Na konci 19. století se počet obcí na území Slovenska pohyboval okolo 3 400, po druhé světové válce se počet obcí pomalu snižoval, až došlo v roce 1950 k výraznému snížení počtu obcí, a to téměř o 20 % důsledkem integrace (Nižňanský, 2009). O vývoji počtu obcí od roku 1950 až do dnešní doby pojednává graf uvedený níže.

Obr.4: Počet obcí na Slovensku (1950-2015)
(pramen: vlastní zpracování dle www.komunal.eu)

Podle Babinského (2015), patří meziobecní spolupráce k jedné z forem, kdy dochází ke sdružování obcí na základě vzájemné kooperace a koordinace, které vedou k řešení problémů rozvoje obcí, jež nemohou místní samosprávy z mnohých důvodů realizovat pouze v rámci své obce. Podobný názor zaujímají také Hasprová, Drábik a Žák (2011), kteří uvádějí jako jeden z hlavních motivů počátku spolupráce mezi obcemi jednak dostačující zajištění potřeb a komfortu obyvatel, a jednak možnost řešení problému nedostatečného finančního zabezpečení obcí. Stejně tak, jako v České republice, umožňuje na Slovensku zákon č. 369/1990 Zb., o obecnom zriadeni a Metodickéj príručke o vytváraní spoločných obecných úradov vznik meziobecní spolupráce na základě:

- Smlouvy o zřízení sdružení obcí.
- Smlouvy o zřízení společného obecního úřadu.
- Smlouvy o uzavření za účelem uskutečnění konkrétní činnosti či úkolu.
- Zřízení nebo založení právnické osoby podle zvláštního zákona (Lovacká,2009).

Společné obecné úřady, dále SOÚ, patří k jedné z nejvíce využívaných forem spolupráce obcí na Slovensku, kdy na rozdíl od sdružení obcí nedochází ke vzniku nové právnické osoby. SOÚ plní buď všechny úlohy pro jednotlivé obce, které zákon svěřuje občanům, nebo může dojít k plnění části úloh stanovených zákonem po dohodě s konkrétní obcí. Mezi hlavní úkoly SOÚ patří odborná příprava stanov obcí, návrhů a příslušných podkladů. K velmi zajímavému aspektu SOÚ lze zařadit možnost sdružování obcí, které nedisponují žádnou územní souvislostí (Najvyšší kontrolný úrad SR, 2013). K 31. březnu 2016 eviduje Ministerstvo vnútra SR celkem 234 SOÚ v osmi krajích. (Ministerstvo vnútra SR, 2016.). Mezi další významnou formu spolupráce obcí lze zařadit sdružení obcí (združenia obcí), které disponuje vlastní právní subjektivitou a vystupuje jako právnická osoba. Sdružení obcí napomáhá svou činností vytvářet podmínky pro splnění základních úloh obcí, jehož předmětem činnosti jsou nejčastěji oblasti životního prostředí, sociálních věcí, školství, kultury, cestovního ruchu a dopravy.

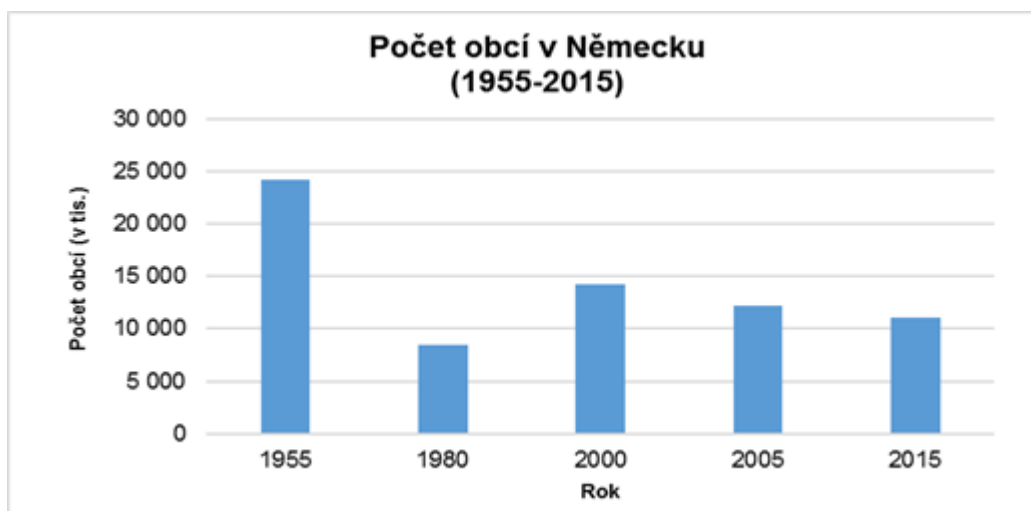
Jak uvádí Babinský (2015), k nejvíce využívaným formám sdružení náleží regionální sdružení univerzálního charakteru (Regionálne združenia univerzálného charakteru) a účelové sdružení obcí (Účelové združenia obcí). K regionálním sdružením patří na Slovensku Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) a Únia miest Slovenska, které si pokládají za prioritní cíl obhájení potřebných společných zájmů všech sdružených sídel

(ZMOS, 2007). Mikroregiony neboli účelová sdružení, jsou definovány jakožto prostorové celky, které se skládají z obcí, které spojuje stejný společenský nebo geografický aspekt či plán rozvoje. Hlavní smysl mikroregionu spočívá v rozvoji členských obcí, přijímání finanční podpory z domácích a zahraničních fondů a budování neméně důležité společné infrastruktury (Charvát, 2011).

4.3 Spolupráce obcí v Německu

Spolková republika Německo se rozkládá na území o rozloze 357 022 km² a člení se na 16 spolkových zemí. Sídelní struktura Německa odpovídá místním geografickým podmínkám, přičemž více než 60 % rozlohy pokrývají venkovská sídla (Germany travel, nedatováno).

Vývoj počtu obcí v Německé spolkové republice velmi úzce souvisí se sjednocením a znovusjednocením Německa v letech 1871–1990 a následnými územními reformami (Schürt a Göddecke-Stellmann, 2014). Jedním z hlavních důvodů pro podporu reforem bylo časté docházení omezení rozvoje především malých obcí (Guth a Scheer, 2010). Jak uvádí Franzke (2001), podpora reforem povede nejen ke zvýšení výkonnosti malých venkovských obcí a zvýšení obecního zájmu místních občanů, ale také k zajištění řádného rozvoje a reorganizaci oblasti týkající se územního plánování. Z důvodu značné skeptičnosti vůči reformám bohužel nezasáhly obecní fúze všechny spolkové země. Za příklad lze uvést obce ve Šlesvicku-Holštýnsku (Schleswig-Holstein), kde počet obcí poklesl pouze o 18 %. V důsledku počátku reforem tak začal po roce 1970 počet obcí v Německu klesat, a to až o více než 8 000 obcí, o čemž vypovídá graf uvedený níže (Guth a Sheer, 2010).

Obr.4: Vývoj počtu obcí v Německu v letech 1955-2015
(pramen: vlastní zpracování dle www.haushaltsteuerung.de)

Forma spolupráce obcí v Německu se od forem meziobecní spolupráce v zemích uvedených v kapitolách výše značným způsobem odlišuje. Jak uvádí Matschek (2011), meziobecní spolupráce neboli IKZ – Interkommunale Zusammenarbeit může sloužit k uvolnění zatíženosti jednotlivých obcí a zjednodušení plnění nutných úloh obcí. O potřebě spolupráce mezi jednotlivými obcemi pojednává i Knirsch (2012), který pojednává o IKZ jako o neoddělitelném spojení se zásadami místní autonomie, kdy spolupráci mezi obcemi považuje za nejen možnou, ale také nutnou, ať už z hlediska řešení finančního zabezpečení či z hlediska demografického vývoje.

Podle Sauberlicha (2012), v současné době probíhá v Německu IKZ v podobě následujících forem:

- Pracovní společenství (Arbeitsgemeinschaft)
- Univerzální sdružení (formlose Konsultationen) a účelový svaz (Zweckverband).

Za nejvýznamnější formu spolupráce obcí je považován výše zmíněný účelový svaz, jehož členy nemusejí být pouze obce, ale také společnosti, nadace, kraje, okresy, fyzické a právnické osoby, jimž je díky svazu přidělena vlastní právní subjektivita (Moderní obec, 2012). Matchek (2011) označuje za další velmi významnou formu tzv. pracovní společenství (Arbeitsgemeinschaft), do kterých patří obchodní společnosti nebo vzájemné dohody bez vlastní právní subjektivity.

Danou problematikou se zabývá také Hesse (2005), který hovoří o této problematice nejen obecně, ale také představuje podporu meziobecní spolupráce v jedné ze spolkových zemí, konkrétně v Dolním Sasku. Dalšími z autorů, kteří uvádí IKZ na konkrétním případu je kolektiv autorů Bußjäger, Hornsteiner a Keuschnigg (2016), kteří se zabývají analýzou spolupráce ve Vorarlbergu. Jelikož se jedná o velmi diskutované téma, zabývá se jim řada autorů, kde je třeba zmínit také např. Stefansky (2011), který pojednává o meziobecní spolupráci v porovnání třech zemí, a to sice Německa, Švýcarska a Rakouska.

5 Socioekonomická analýza zvoleného území

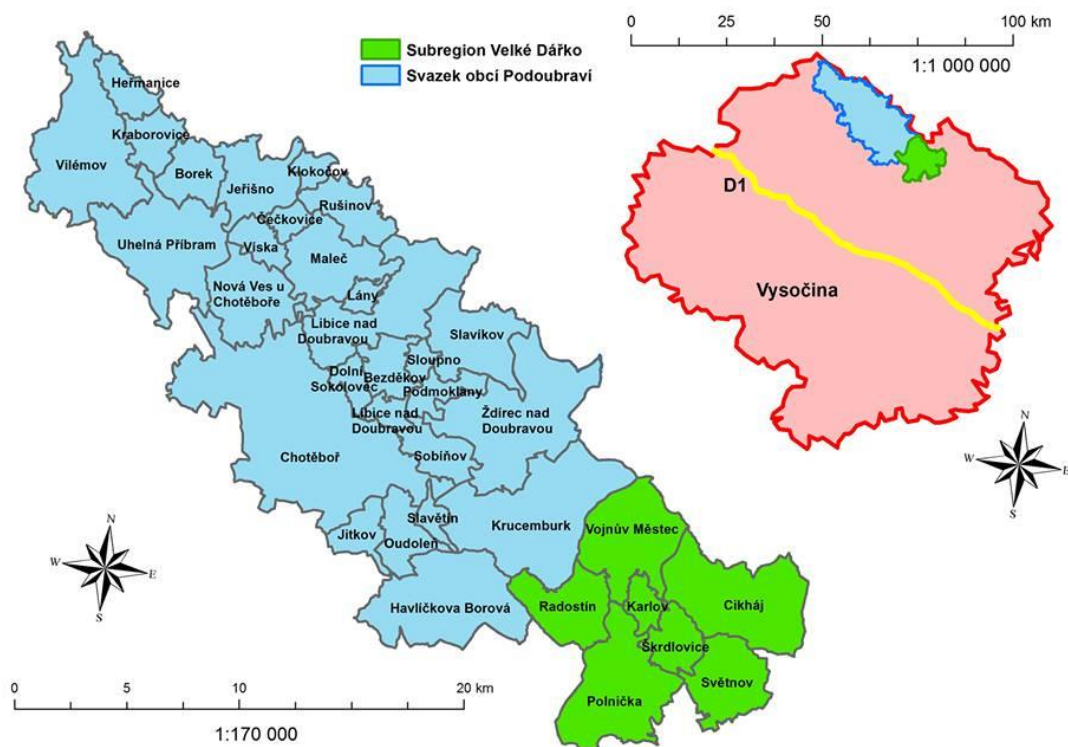
5.1 Geografické rozmístění zkoumaných svazků obcí

Zvolené území, zkoumaných dvou svazků obcí, konkrétně svazku obcí Podoubraví a subregionu Velké Dářko se nachází v kraji Vysočina. Každý z vybraných svazků však zasahuje do jiného okresu, kde svazek obcí Podoubraví náleží do okresu Havlíčkův Brod a subregion Velké Dářko spadá pod okres Žďár nad Sázavou. Obce zvolených svazků náleží celkově třem správním obvodům obcí s rozšířenou působností, a to sice v případě svazku obcí Podoubraví, vyjma městysu Havlíčkova Borová, patří do OPR Chotěboř, městys Havlíčkova Borová spadá pod ORP Havlíčkův Brod, a všechny obce subregionu Velké Dářko se řadí pod ORP Žďár nad Sázavou.

Subregion Velké Dářko zaujímá polohu v severní části kraje Vysočina a od okresního města Jihlavy je vzdálený přibližně 55 km. Subregion se skládá celkově ze sedmi obcí, mezi něž patří Vojnův Městec, Škrdlovice, Polnička, Světnov, Cikháj, Radostín a Karlov. Do roku 2007 byla členem subregionu také obec Račín, která poté odstoupila.

Svazek obcí Podoubraví se rozkládá severozápadně od subregionu Velké Dářko v blízkosti okresního města Havlíčkův Brod. SO Podoubraví tvoří 27 obcí – Bezděkov, Borek, Čečkovice, Dolní Sokolovec, Havlíčkova Borová, Heřmanice, Chotěboř, Jeřišno, Jitkov, Klokočov, Kraborovice, Krucemburk, Lány, Libice nad Doubravou, Maleč, Nová Ves u Chotěboře, Oudoleň, Podmoklany, Rušinov, Slavětín, Slavíkov, Sloupno, Sobíňov, Uhelná Příbram, Vilémov, Víska a Ždírec nad Doubravou.

Značnou výhodu svazků obcí lze spatřovat v blízkém položení od okresních měst Havlíčkova Brodu a Žďáru nad Sázavou, kam řada obyvatel jednotlivých obcí svazků dojíždí za zaměstnáním. Dalším výhodným společným aspektem těchto svazků je bezesporu silnice I. třídy I/37. Patrnou nevýhodou, která může částečně omezovat rozvoj svazků může být značná vzdálenost od dálnice D1, kterou lze pozorovat na mapě uvedené níže.

Obr.5: Geografická poloha subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví
(pramen: vlastní zpracování)

Zkoumanou oblast spojuje mimo jiné také velmi kvalitní zemědělská půda, která je oběma svazky hojně obhospodařována i se vzájemnou kooperací.

5.2 Přírodní předpoklady

Vybrané svazky obcí leží v malebné krajině dvou chráněných krajinných oblastí, a to CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory. Tuháček a Jelínková (2015, s. 111), charakterizují CHKO jako „rozsáhlé území, s harmonicky utvářenou krajinou a charakteristicky vyvinutým reliéfem, s významným podílem přirozených ekosystémů lesních a travních porostů s hojným zastoupením dřevin, případně s dochovanými památkami historického osídlení“. CHKO Žďárské vrchy se rozkládá na území okresů Havlíčkův Brod, Svitavy, Chrudim a bezpochyby také okresu Žďár nad Sázavou a z geomorfologického hlediska patří k nejrozmanitější oblasti Českomoravské vrchoviny. Rozloha Žďárských vrchů činí 70 940 ha, kde téměř polovinu plochy zabírají lesy, které jsou nejvíce koncentrovány v centrální části této oblasti. Celá chráněná krajinná oblast se nachází v nadmořských výškách v rozmezí od 490 do 836 m a pyšní se druhým nejvyšším vrcholem kraje Vysočina–Devět skal s výškou 836 m n. m. (Ochranapřírody, nedatováno).

Významný prvek tohoto území však představuje voda, na kterou je vázána hustá síť menších vodních toků, na níž se váže značně rozsáhlá rybníční soustava, která byla vytvářena již od středověku. K nejcennějším částem se řadí rašeliniště a mokřadní společenstva, jejichž výskyt je pro tuto oblast typický. Významným krajinným prvkem jsou také oblasti s rulovými skalními útvary, které je možné nalézt na zalesněných hřbetech CHKO Žďárské vrchy (Region-Vysočina, nedatováno).

CHKO Železné hory o celkové ploše 284 km² se nachází v centrální části masivu Železné hory, v jehož blízkosti se nachází město Chrudim a Ronov nad Doubravou (Železné hory, 2017). Železné hory jsou stejně tak jako Žďárské vrchy součástí Českomoravské vrchoviny, od které se mnohými jevy liší. Největší dominantou tohoto území je zlomový hřeben, vyzdvižený podél velmi hlubokého zlomu, který sem pokračuje až ze samotného Saska. Nejvyšším vrcholem Železných hor je Pešava, nacházející se v nadmořské výšce 697 m. Znamky geologického vývoje lze pozorovat na odlišných typech půd, odkryvech lomů, pozůstatcích po zpracování místních surovin a těžbách. Polovinu rozlohy CHKO Železné hory zabírá zemědělská půda, která se v posledních letech využívá nejčastěji jakožto travní porost se výrazně změněnou druhovou skladbou. Téměř 43 % území však pokrývají lesy, kde nejvíce zalesněnou oblastí je právě již výše zmiňovaný zlomový hřeben, na kterém leží největší místní rezervace národní přírodní rezervace Lichnice-Kaňkovy hory, která se také současně řadí k evropsky významným lokalitám (EVL) (Citadella, nedatováno).

Přírodní podmínky mají nejen pro svazky obcí, ale také pro obce samotné naprosto zásadní význam, proto je velmi důležité starat se o přírodní bohatství tak, aby mohlo sloužit dalším občanům obcí po staletí bez výrazných změn.

5.3 Sídlní struktura

Zkoumané svazky obcí se rozprostírají na území o celkové rozloze 412,7 km², jejichž území přesahuje rozlohu správního obvodu ORP Chotěboř téměř o 90 km² (Kraj-Vysočina, 2010).

V rámci vybraných svazků obcí lze jednotlivé obce začlenit do velikostních skupin dle daného počtu obyvatel, a to sice následovně:

- Obce do 199 obyvatel – tato velikostní skupina obcí má největší zastoupení, spadá do ní 15 obcí z celkových 34, mezi něž patří – Cikháj, Karlov, Radostín, Borek, Čečkovice, Dolní Sokolovec, Heřmanice, Klokočov, Kraborovice, Lány, Podmoklany, Rušínov, Slavětín, Sloupno a Víška.
- Obce od 200-499 obyvatel – do této kategorie se řadí 6 obcí, a to – Světnov, Bezděkov, Jeřišno, Jitkov, Oudoleň a Slavíkov.
- Obce od 500-999 obyvatel – do této velikostní skupiny spadá celkem 10 následujících obcí – Polnička, Škrdlovice, Vojnův Městec, Havlíčkova Borová, Libice nad Doubravou, Maleč, Nová Ves u Chotěboře, Sobíňov, Uhelná Příbram a Vilémov.
- Další velikostní skupiny zastupuje vždy pouze 1 obec se svazku a to následovně – 1 000 -1 999 obyvatel – městys Krucemburk, 2 000 – 4 999 obyvatel – město Ždírec nad Doubravou a 5 000 – 9 999 obyvatel – město Chotěboř.

Obr.6: Velikostní skupiny obcí ve vybraných svazcích podle počtu obyvatel
(pramen: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2016)

Jak je patrné z informací uvedených výše, oba dva svazky se potýkají s „problémem“ existence velmi malých obcí pod 199 obyvatel, což může vést k problematickému rozvoji lokality. Převládající výskyt malých obcí ve zkoumané oblasti však nemusí být považován pouze za zápor, ale také za klad, zejména proto, že řada „menších“ obcí má často velmi bohatou historii a první písemné zmínky o nich jsou zachovány již např. od 12. století. Za jasný příklad lze považovat obce Lány, Podmoklany a Novou Ves u Chotěboře, jejichž historie sahá až do počátku 12. století, o čemž také pojednává tabulka uvedená níže.

Tab. 1 Základní informace o zkoumaných svazcích obcí

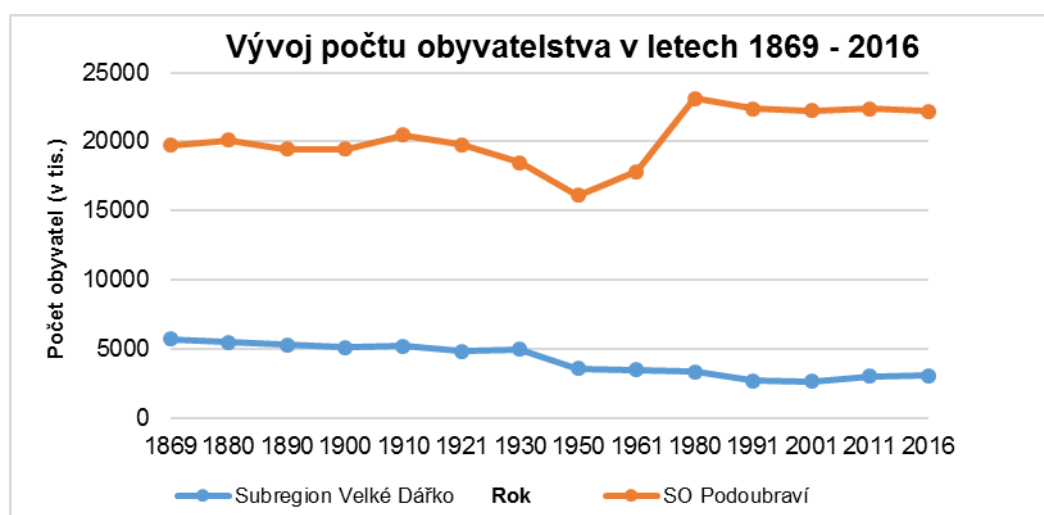
Obec	První historická zmínka	Typ obce	Počet částí obce	Počet katastrů	Katastrální výměra (v ha)
SO Podoubraví					
Bezděkov	1544	obec	3	1	535
Borek	1557	obec	2	2	659
Čečkovice	1314	obec	1	1	243
Dolní Sokolovec	1454	obec	2	1	284
Havlíčková Borová	1289	městys	3	3	2 283
Heřmanice	1352	obec	2	1	454
Chotěboř	1265	město	9	9	5 405
Jeřišno	1406	obec	5	3	1 018
Jitkov	1269	obec	1	1	456
Klokočov	1546	obec	2	1	222
Kraborovice	1300	obec	2	2	527
Krucemburk	1241	městys	3	3	2 916
Lány	1245	obec	1	1	204
Libice nad Doubravou	1146	městys	10	7	2 196
Maleč	1387	obec	7	5	1 210
Nová Ves u Chotěboře	1288	obec	2	1	1 242
Oudoleň	1474	obec	1	1	648
Podmoklany	1192	obec	3	2	422
Rušinov	1350	obec	1	1	757
Slavětín	1314	obec	1	1	219
Slavíkov	1415	obec	8	4	1 274
Sloupno	1556	obec	1	1	186
Sobíňov	1144	obec	1	1	606
Uhelná Příbram	1089	městys	5	3	2 181
Viska	1421	obec	1	1	385
Vilémov	1250	městys	9	7	2 457
Ždírec nad Doubravou	1502	město	8	7	2 673
subregion Velké Dářko					
Cikháj	1662	obec	1	1	2 135
Karlov	1457	obec	1	1	304
Polnička	1409	obec	1	1	1 983
Světnov	1366	obec	1	1	1 100
Škrdlovice	1454	obec	1	1	576
Vojnův Městec	1293	městys	2	1	1 649
Radostín	1454	obec	1	1	1 069

Zdroj: ČSÚ, 2016

5.4 Obyvatelstvo

5.4.1 Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel ve zkoumaném území se v průběhu historického vývoje neustále mění, a to především ve svazku obcí Podoubraví. Do roku 1910 lze sledovat relativní konstantní vývoj počtu obyvatel v obcích obou svazků, obzvláště proto, že do tohoto roku neprobíhala žádná ze světových válek. Citelný pokles počtu obyvatelstva je možné sledovat po Sčítání lidu domů a bytů v roce 1921, kdy začalo docházet k postupnému snižování počtu obyvatelstva, zejména z důvodu konání 1. světové války v roce 1914-1918. Klesající tendence počtu obyvatelstva se po tomto roce prohlubuje až do roku 1950, což je zapříčiněno taktéž konáním války, přesněji 2. světové války, která se konala v letech 1939-1945. K postupnému nárůstu počtu obyvatel dochází při dalším Sčítání lidu, domů a bytů v roce 1961, kdy tento rok může být považován za milník ve výrazném poklesu počtu obyvatelstva. Od tohoto roku nabývá počet obyvatelstva relativně konstantních hodnot s mírně klesající tendencí po roce 1980. Jednou z příčin poklesu počtu populace ve svazcích po tomto roce může být podporování městské bytové výstavby, která následovala po zavedení kategorizace sídel v základní střediskové soustavě osídlení, což je nejvíce viditelné v případě SO Podoubraví, na jehož území se nachází největší město obou svazků Chotěboř (Historický lexikon obcí 1869-2005, online).

Obr.7: Vývoj počtu obyvatelstva v subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví v letech 1869-2016 (pramen: vlastní zpracování dle Historického lexikonu obcí 1869-2005, online a ČSÚ, 2016)

Od roku 2011 zůstává počet obyvatel v obcích relativně konstantní, v případě subregionu Velké Dářko lze hovořit dokonce o mírně vzrůstající tendenci tohoto vývoje, jak je patrné z grafu uvedeného výše.

K 1.1.2016 je v SO Podoubraví o rozloze 316,6 km² celkově 21 910 obyvatel, téměř polovinu všech obyvatel celého svazku pojímá město Chotěboř. Na území subregionu Velké Dářko rozkládajícího se na rozloze 96,1 km² současně žije 3 059 obyvatel, což je stejný počet, jako je velikost města Ždírec nad Doubravou, který náleží do SO Podoubraví (Malý lexikon obcí 1869-2005, online).

5.4.2 Věková struktura obyvatel a dynamika stárnutí populace

Struktura obyvatel dle věkových skupin se v porovnání s věkovou strukturou v rámci okresů, kraje či České republiky příliš nemění. K 31.12. 2015 bylo na území SO Podoubraví necelých 15 % populace v první věkové kategorii 0-14 let a podobné procentuální zastoupení této věkové kategorie je také v rámci okresů, kraje Vysočina a ČR. Mírné zvýšení podílu počtu obyvatel ve věku 0-14 let, lze zaznamenat v subregionu Velké Dářko, kde se tato hodnota blíží 17 %, jedná se však pouze o nepatrné zvýšení. Nejsilnější zastoupení má věková kategorie od 15-64 let (tedy občané v produktivním věku), ve které se nachází 64-66 % obyvatelstva u obou zkoumaných svazků obcí. Ve věku tzv. poproduktivním je zastoupení u obou svazků téměř totožné a to sice 19 % z celkového počtu obyvatel. Výše zmiňovaným informacím odpovídá také index stáří, který se pohybuje okolo 129 % a vyjadřuje podíl mezi počtem osob v produktivním věku a osob ve věku tzv. předproduktivním (0-14). Nejnižší index stáří lze spatřit v rámci celé ČR a v rámci okresu Žďár nad Sázavou, jak dokládá tabulka uvedená níže.

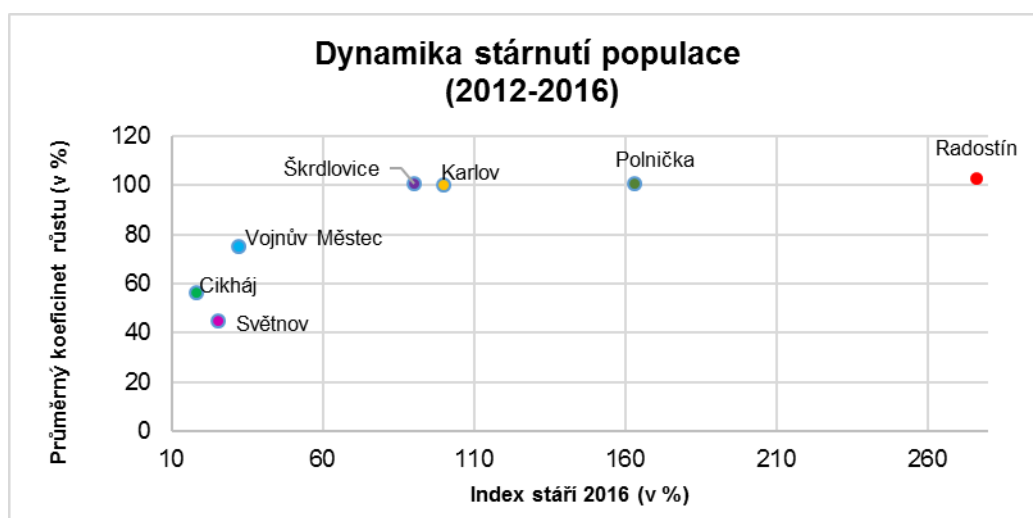
Tab. 2 Počet obyvatel dle věkových skupin v roce 2016

	Počet obyvatel dle věkové skupiny (v %)			Index stáří
	0-14	15-64	65 a více	
SO Podoubraví	14,88	65,93	19,19	129,03
Subregion Velké Dářko	16,57	64,14	19,29	129,42
Okres Žďár nad Sázavou	15,30	66,29	18,25	119,30
Okres Havlíčkův Brod	14,94	65,85	19,21	128,60
Kraj Vysočina	15,06	66,24	18,70	124,18
ČR	15,39	66,30	18,31	119,01

Zdroj: www.czso.cz

Jedním z nejvýznamnějších problémů dnešní doby vyspělých zemí je bezesporu nezastavitelné stárnutí obyvatelstva, což znamená, že obyvatelstvo 50 a více let převládá nad skupinou předproduktivního věku (0-14 let). Příčiny demografického stárnutí populace existují dvě. První důvod, který vede ke stárnutí populace, vzniká v důsledku snížení úrovně plodnosti, která zároveň snižuje podíl dětí v populaci. Druhý důvod stárnutí obyvatelstva spočívá ve snížení úmrtnosti, konkrétně její intenzity. (Demografie, 2006).

Příkladem stárnutí populace jsou také vybrané svazky obcí, kdy v obou případech převládá skupina obyvatel v poproduktivním věku, nad složkou dětskou do 15 let věku. O stárnutí populace v jednotlivých obcích svazků vypovídají grafy uvedené níže.

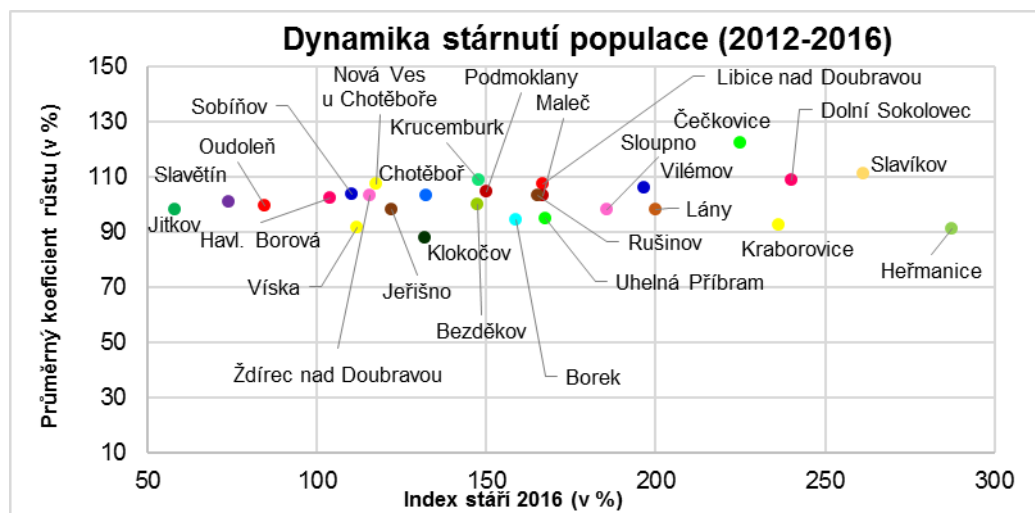

Obr.8: Dynamika stárnutí populace v subregionu Velké Dářko
(pramen: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2012-2016)

Jak je patrné z Obr. 9, nejvíce a nejrychleji stárnou obyvatelé v obci Radostín, kde počet osob ve věku nad 50 let zcela převažuje nad věkovou skupinou 0-14 let. Tento fakt dokazuje také index stáří, jehož hodnota se v případě obce Radostín vyšplaha až za 260 %. Naopak v obci Cikháj se nachází znatelně větší zastoupení obyvatel ve věkové kategorii 0-14 let, čemuž odpovídá také index stáří, který se pohybuje na hodnotě 18 %. Znatelně vysoký podíl starších občanů má také obec Polnička, jejíž index stáří se v roce 2016 pohybuje nad 160 %.

Ve SO Podoubraví dochází k různorodému stárnutí populace v jednotlivých obcích, jejichž index stáří se pohybuje v rozmezí od 50-300 %. Nejvíce jsou intenzivní dynamikou stárnutí postiženy menší obce jako např. Kraborovice, Heřmanice a Slavíkov, jejichž index stáří je značně vysoký. Nemusí tomu však být ve všech případech, což do-

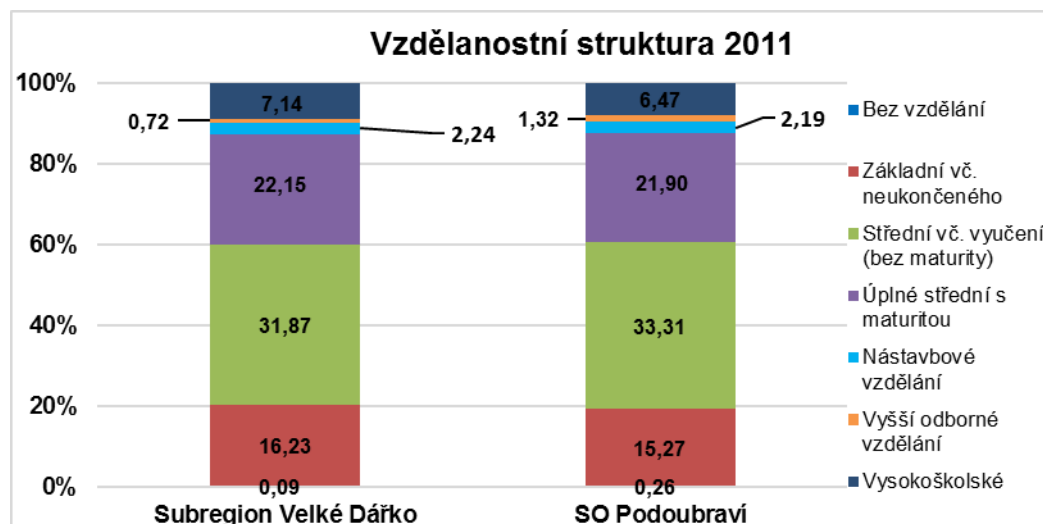
kazuje obec Jitkov, kde podíl obyvatel ve věku 0-14 let, zcela převažuje nad obyvateli ve věku nad 50 let, jak je patrné z grafu uvedeného níže. V obcích s vyšším počtem obyvatel je patrné zastoupení starší populace v nižší míře. Za příklad zde lze uvést město Ždírec nad Doubravou, či městys Krucemburk.

Obr.9: Dynamika stárnutí populace ve SO Podoubraví
(pramen: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2012-2016)

5.4.3 Vzdělanostní struktura

Zjišťování složení obyvatelstva podle vzdělání v jednotlivých obcích každého svazku se provádí společně se Sčítáním lidu domů a bytů, které se provádí každých 10 let, naposledy tomu tedy dne 26.3.2011. Vzdělanostní struktura se zjišťuje na obyvatelích starších 15 let, tedy ve věku způsobilosti k právním úkonům, podle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání od obyvatel bez vzdělání až po obyvatele s vysokoškolským diplomem. V případě obou svazků obcí se dá hovořit o velmi podobné struktuře osob podle dosaženého vzdělání, kde nejvíce obyvatel, konkrétně 32-33 % dosáhlo středního vzdělání včetně vyučení bez maturity. Další nejvíce zastoupenou skupinou jsou osoby se vzděláním úplným středním s maturitou, kde se tato hodnota pohybuje okolo 22 %. Nejmenší zastoupení mají obyvatelé bez vzdělání či lidé, kteří absolvovali nástavbové či vyšší odborné vzdělání. Relativně vysoké procentuální zastoupení (15 % v případě obou svazků) zde mají také obyvatelé se základním vzděláním, a to ať už ukončeným či neukončeným. V posledních letech přibývá také obyvatel, kteří mají vzdělání vysokoškolské, v případě SO Podoubraví se jedná o 6,5 % vysokoškolsky vzdělaných a v případě subregionu Velké Dářko již o více než 7 %.

Obr.10: Vzđelanostní struktura subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví, 2011
 (pramen: vlastní zpracování dle MPSV)

K výše uvedeným hodnotám přispívá zajisté současná podpora a možnosti určené pro studenty vysokých škol, kteří za vzděláním z obou svazků dojíždějí. Mezi studentská spádová města v případě SO Podoubraví patří Pardubice, Hradec Králové, Praha a Brno. Studenti ze subregionu Velké Dářko nejčastěji dojíždějí do Brna a Prahy. Většina obyvatel zkoumaného území však musí za vzděláním dojíždět, protože oba dva svazky se skládají spíše z malých obcí, kde občanská vybavenost není na příliš vysoké úrovni. Většina základních škol v obcích s nízkým počtem obyvatel totiž zřizuje základní školu pouze pro žáky 1. stupně, tedy do 5. třídy. Z tohoto důvodu řada dětí dojíždí do základních škol, které se nacházejí ve větších obcích či městech jako je např. Ždírec nad Doubravou či Krucemburk. Středoškolské vzdělání nabízí v rámci SO Podoubraví město Chotěboř, kde se nachází hned dvě gymnázia, dvě střední školy, učiliště a také vyšší odborná škola, kam mohou studenti za vzděláním docházet.

5.5 Nezaměstnanost a vývoj na trhu práce

Nezaměstnanost patří k faktorům, které negativně ovlivňují nejen vývoj vybraných svazků obcí, ale také rozvoj celého regionu. Podle portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) a Českého statistického úřadu (ČSÚ) od roku 2013 došlo ke zrušení ukazatele míry registrované nezaměstnanosti. Zmiňovaný ukazatel byl nahrazen ukazatelem podílu počtu nezaměstnaných osob, který je z hlediska objektivit přijatelnější a lépe interpretovatelný (Portál MPSV, 2011). Jak dále uvádí portál MPSV, podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje: „*podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku*“. Na rozdíl od míry registrované nezaměstnanosti, která vyjadřovala poměr dosažitelných uchazečů o práci k ekonomicky aktivním osobám, tak ukazatel podílu počtu nezaměstnaných osob bere v potaz všechny dosažitelné uchazeče, nikoli pouze ekonomicky aktivní jedince.

K 31. březnu 2017 nabývala hodnota ukazatele podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v celé ČR 5,14 %. V případě krajů se hodnota pohybovala od 3,5 % k 6,51 %. Jedním z krajů, ve kterém byla hodnota relativně nízká, byl kraj Vysočina, na jehož území se oba dva svazky obcí nacházejí. V okresech, na jejichž území se nacházejí zkoumané svazky obcí, se hodnota pohybovala od 4-5 %. Konkrétně v případě okresu Havlíčkův Brod byla hodnota ukazatele nižší, tedy 4 %, což se paradoxně nepromítlo do hodnoty podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v SO Podoubraví, kde se tento ukazatel rovnal 5,27 %. Jedním z důvodů výše zmiňovaného jevu může být fakt, že SO Podoubraví se skládá z velké většiny z velmi malých obcí, kde je podíl nezaměstnaných osob opravdu značný (Portál MPSV, 2017).

Tab. 3 Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (k 31.3.2017)

	Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (březen 2017)
SO Podoubraví	5,27 %
Subregion Velké Dářko	5 %
Okres Havlíčkův Brod	4 %
Okres Žďár nad Sázavou	5,20 %
Kraj Vysočina	4,48 %
ČR	5,14 %

Zdroj: www.MPSV.cz

S vývojem podílu nezaměstnaných osob velmi úzce souvisí také situace na trhu práce. V případě, že se na trhu práce vyskytuje nedostatek potenciálních zaměstnavatelů či málo vypsaných pracovních pozic, dochází také ke zvýšení podílu nezaměstnaných osob. Nejvíce obyvatel zkoumaných svazků je zaměstnáno v sekundárním sektoru, tedy v oblasti průmyslu a výroby, čemuž napomáhá především existence nejvýznamnějších zaměstnavatelů ve vybrané oblasti, právě v tomto sektoru.

Okresy, na jejichž území jsou oba dva svazky soustředěny (Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod) patří mnohdy k největším zaměstnavatelům v kraji Vysočina. Např. v okrese Žďár nad Sázavou se nachází druhá největší firma v kraji Vysočina Žďas, a. s., která se zabývá výrobou surového železa a oceli a zaměstnává téměř 3 000 obyvatel. Okres Havlíčkův Brod se pyšní firmou Futaba Czech, s. r. o., která se zabývá výrobou dílů do motorových vozidel a zaměstnává 500-999 obyvatel.

Značná část významných firem, které nabízejí řadu zajímavých pracovních pozic, se nachází bezesporu v SO Podoubraví, konkrétně ve městě Ždírec nad Doubravou. Zde se nachází dřevařská pila Stora Enso, supermarket Albert a bezpochyby také Zemědělská a. s., Krucemburk, které zaměstnávají od 100–500 obyvatel. Právě město Ždírec nad Doubravou je spádovým územím dojížděky do zaměstnání, kam dojíždí řada obyvatelstva také se subregionu Velké Dářko. V subregionu se nacházejí „pouze“ tři větší zaměstnavatelé, a to sice Cecho-Bohumil Cempírek s. r. o., Sklárný Karlov a JZD, které patří pod významného zaměstnavatele v celém kraji Vysočina – Agro Měřín. O tom, že v subregionu Velké Dářko se nenaskytuje tolik pracovních příležitostí jako v SO Podoubraví vypovídá také vyšší podíl nezaměstnaných osob, který je prezentován na začátku této kapitoly (Portál MPSV, 2011).

Tab. 4 Přehled největších zaměstnavatelů

	Název firmy	Sídlo	Činnost	Počet zaměstnanců
Okres Havlíčkův Brod	COOP družstvo HB	Havlíčkův Brod	Maloobchod s převahou potravin	500-999
	Futaba Czech, s.r.o.	Havlíčkův Brod	Výroba ostatních dílů pro motorová vozidla	500-999
	GCE, s.r.o.	Chotěboř	Výroba ostatních strojů pro všeobecné účely j. n.	500-900
	Nemocnice Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod	Ústavní zdravotní péče	700-1 000
	P L E A S a.s.	Havlíčkův Brod	Výroba osobního prádla	500-999
Okres Žďár nad Sázavou	Cooper-Standard Automotive ČR s.r.o.	Žďár nad Sázavou	Výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla	500-999
	Hettich ČR k.s.	Žďár nad Sázavou	Výroba zámků a kování	500-999
	ITW PRONOVIA, s.r.o.	Velká Bíteš	Výroba ostatních plastových výrobků	49 000
	Nemocnice Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě	Ústavní zdravotní péče	1 000
	ŽĐAS, a.s.	Žďár nad Sázavou	Výroba surového železa, oceli a ferrosilitin aj.	2 500-2 999
SO Podoubraví	Stora Enso	Ždírec nad Doubravou	Výroba a prodej jehličnatého stavebního řeziva	500
	Dekodrath	Ždírec nad Doubravou	Předměty podpory prodeje pro obchodní řetězce	500
	Lana	Ždírec nad Doubravou	Výroba dřevěných desek	300
	Autodoprava Matějka	Ždírec nad Doubravou	Autodoprava	500
	Albert	Ždírec nad Doubravou	Prodej zboží	50-100
	Slévárny Nové Ransko	Ždírec nad Doubravou	Obrábění odlitků, výroba modelových zařízení	250
	Camona	Chotěboř	Výroba elektro-komponentů pro automobil. průmysl	200
	Tesco	Chotěboř	Prodej zboží	50-100
	GCE, s.r.o.	Chotěboř	Výroba ostatních strojů a zařízení pro všeobecné účely	500
	Zemědělská a. s., Krucemburk	Krucemburk	Zemědělská prvovýroba	100
Subregion Velké Dářko	Cecho-Bohumil Cem-pírek s. r. o.	Polnička	Prodej dílů pro výrobu forem na vstříkování plastů	150
	Sklárny AG Svoboda	Karlov	výroba ručně tvarovaného, barevného hutnického skla	100
	Agro Měřín	Měřín	Zemědělská výroba a zpracování zeměděl. komodit	1 300

Zdroj: www.portal.mpsv.cz

5.6 Občanská a technická vybavenost

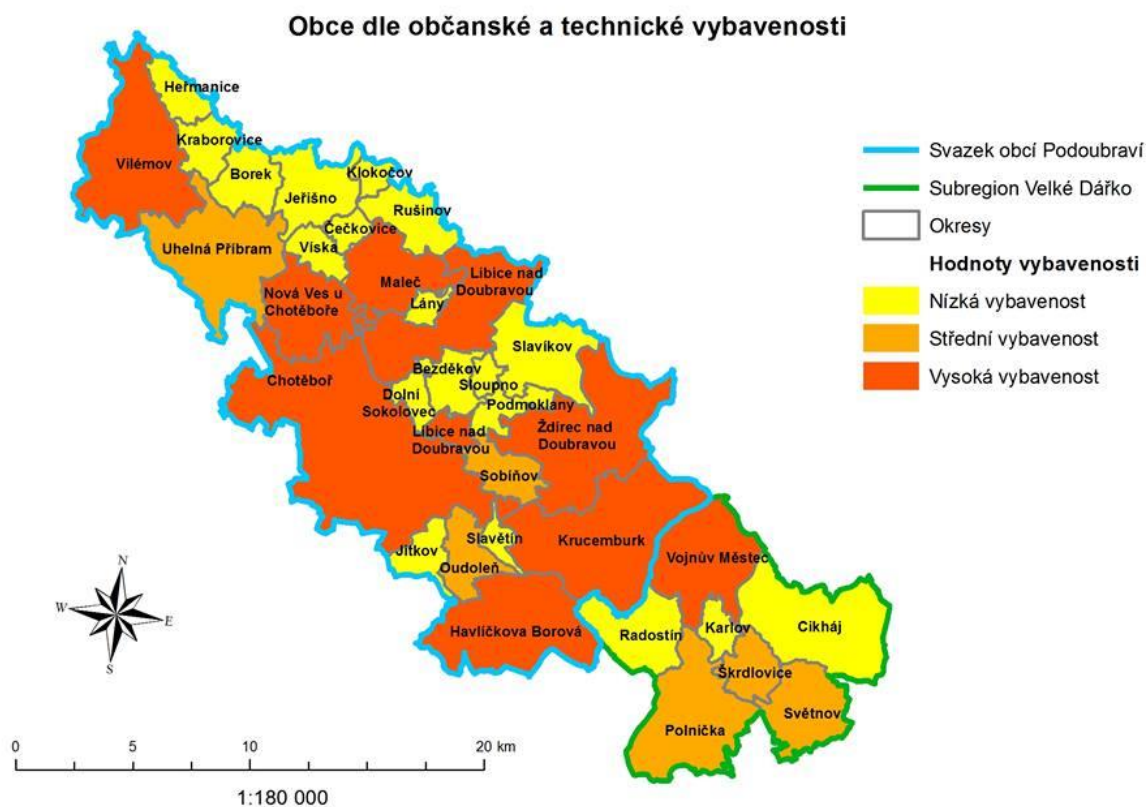
V souvislosti s pojmem občanská vybavenost obcí si lze vybavit existenci vzdělávacích zařízení, jako jsou mateřské a základní školy, existenci zdravotnického zařízení, domu s pečovatelskou službou či také obchodu s potravinami nebo pošty.

Jelikož jsou oba zkoumané svazky složeny spíše z malých obcí, není zde občanská vybavenost příliš vysoká. Řada obcí nedokáže zabezpečit ani prodej potravin pro své obyvatele, a proto jsou v těchto případech obyvatelé takto indisponovaných obcí odkázáni na obchodní zařízení v okolních obcích či městech. Typickým příkladem tohoto problému je např. obec Radostín, ve které ještě do nedávna obchod s potravinami fungoval. Se zavedením Elektronické evidence tržeb (EET) se však z hlediska nákladů, které jsou spojeny např. s pořízením nové pokladny apod., místní obchod zrušil a občané Radostína tak musejí pro potraviny dojíždět do nejbližších obcí.

V obcích s počtem obyvatel vyšším než 300, lze ve většině případů nalézt poštu, mateřskou školu, základní školu 1. stupně a zdravotnické středisko. Zajištění chodu zdravotního střediska je v případě větších obcí zařízeno stálými zaměstnanci, mezi, než patří obvodní lékař, dětský lékař a zubní lékař. Zdravotnická zařízení v obcích s nižším počtem obyvatel jsou v provozu několik vyhrazených dní v týdnu, kdy do nich lékaři za svými pacienty dojíždí, jako tomu je např. v městysu Vojnův Městec. Mezi citelné nevýhody malých obcí patří také nepřítomnost mateřských a základních škol. V důsledku této problematiky totiž dochází k nutnosti přihlašování dětí do mateřských a základních škol do blízkých obcí, které jsou však bohužel kapacitně omezené. Často tedy dochází k situaci, kdy rodiče musejí své děti za vzděláním dopravovat do větších měst jako je např. Chotěboř či okresní město Žďár nad Sázavou.

Dostatečnou občanskou vybaveností se naopak mohou pyšnit větší obce a města jako jsou např. Krucemburk, Ždírec nad Doubravou, Maleč aj., na jejichž území se nachází jak pošta, tak školy 1. a 2. stupně, zdravotnické zařízení a obchody s prodejem potravin. Spádovým městem je město Chotěboř, ve kterém je zajištění občanské vybavenosti vzhledem k jeho velikosti zcela adekvátní. Mezi obce, ve kterých nelze nalézt základní občanské vybavení patří např. obec Karlov, již zmiňovaný Radostín, Borek, Čečkovice aj. Zpravidla se tedy jedná o obce, kde se počet obyvatel území pohybuje od 50-120 obyvatel.

Občanská vybavenost souvisí s technickou vybaveností obce, která se řadí k základním ukazatelům životní úrovně v jednotlivých obcích. Pod termínem technická vybavenost si lze představit napojení obce na čistírnu odpadních vod (ČOV), na veřejný vodovod, zavedení plynových přípojek a bezesporu také dostupnost veřejné dopravy. V subregionu Velké Dářko mají všechny obce, s výjimkou malých obcí Karlov, Radostín a Cikháj, zabezpečenou kompletní technickou vybavenost. Ve SO Podoubraví se vzhledem k jeho složení s malých obcí nachází řada obcí, kde úroveň technické vybavenosti není tak vysoká, a obce tak nejsou napojeny na ČOV či zde není zavedena plynofikace.

Obr.11: Obce dle občanské a technické vybavenosti
(pramen: vlastní zpracování)

Dopravní dostupnost obcí spadá mezi velmi důležitý prvek, který značně zvyšuje úroveň technické vybavenosti. Zajištění autobusové dopravy je velmi typické pro venkovské obce, proto v oblasti silniční dopravy většinou nebývají tak velké komplikace jako v dopravě železniční. Jak subregion Velké Dářko, tak SO Podoubraví zajišťují pro své obce relativně bezproblémovou autobusovou dopravu. Výjimku tvoří obce s nízkým počtem obyvatel či špatnou dopravní dostupností, ve kterých četnost linek není příliš vysoká. Zde lze jako příklady uvést obce Radostín a Slavětín. Železniční doprava už bohužel v obou svazcích tak rozšířená není. Subregionem Velké Dářko železnice vůbec neprochází a ve SO Podoubraví sice ano, ne však v dostupnosti ke všem obcím. Opět jsou zde znevýhodněny malé obce, kde i zajištění dopravou železniční, není nikterak vysoké.

Nedostatečná občanská a technická vybavenost zejména malých obcí není ve většině případů jejich vinou. Za výše zmíněné nedostatky v úrovni vybavenosti mohou zpravidla nedostatečné finanční prostředky obcí s nízkým počtem obyvatel, nedostatek pozemků (nedostatečná katastrální výměra) a neschválený územní plán obce. V případě malých obcí jako v SO Podoubraví Borek, Dolní Sokolovec, Lány, Slavětín a v subregionu Velké Dářko Karlov, Radostín a Cikháj je třeba využívat možnosti čerpání dotačních titulů, které jsou jedinou možností řešení nedostatečných finančních prostředků těchto obcí a s tím související nedostatečnou infrastrukturou.

6 Seznámení s vybranými svazky obcí

6.1 Subregion Velké Dářko

Dobrovolný svazek obcí (dále DSO) – subregion Velké Dářko byl založen dne 6.11.1999 smlouvou o vytvoření DSO podle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. Původně byl subregion složen z následujících sedmi obcí – Vojnův Městec, Karlov, Radostín, Škrdlovice, Světnov a Račín. Složení obcí ve svazku se však v několika následujících letech od založení změnilo. V roce 2002 přistoupila do subregionu Velké Dářko obec Polnička, protože svůj vstup považovala vzhledem k rozložení svého katastrálního území za žádoucí. Obcí, která z důvodu odlišných představ meziobecní spolupráce v roce 2007 z DSO vystoupila, byl Račín. Sídlem svazku obcí je obec Škrdlovice v čele s předsedou svazku panem Ivanem Hořínkem. S členstvím v dobrovolném svazku obcí jsou spojené také minimální příspěvky, které byly stanoveny ve výši 50 Kč na jednoho obyvatele.

Celý svazek obcí byl založen pro vykonávání víceúčelové činnosti, ke které patří: odvod a čištění odpadních vod, péče o čistotu a vzhled obcí, řešení dopravního zabezpečení a podpora cestovního ruchu, zajištění pitné vody, a především spolupráce obcí celého svazku v rámci sociální péče – výstavba Domu s pečovatelskou službou. Organizační struktura subregionu Velké Dářko je složena z představenstva, kontrolní komise a valné hromady. Valná hromada je nejvyšším orgánem DSO a jejím předsedou je již výše zmiňovaný pan Ivan Hořínek, starosta obce Škrdlovice. Během jednoho roku se valná hromada schází minimálně 4krát, a to vždy v souladu se střídáním ročních období na jaře, v létě, na podzim a v zimě. Na valných hromadách je také stanován rozpočet subregionu na další rok, který se stanovuje vždy v jarních měsících. Na dalších valných hromadách jsou pak předmětem řešení nejvíce projekty, které jsou nebo budou realizovány. Hlavním cílem celého svazku obcí je přispění ke zlepšení kvality života místních obyvatel, rozvoj ekonomické činnosti v rámci celého území a snaha o zachování trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu (Subregion Velké Dářko, nedatováno).

Podle Strategie rozvoje subregionu Velké Dářko patří k nejvýznamnějším bodům snahy o:

- Zvýšení kvality sociálního zázemí v členských obcích
- Rozvoj podnikání, podpora rozvoje cestovního ruchu
- Zlepšení dopravní infrastruktury
- Ochrana životního prostředí a zabezpečení technické infrastruktury (Databáze strategií, 2017).

V roce 2015 došlo za podpory Svazu měst a obcí České republiky, ke vzniku projektu „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, neboli „Centra společných služeb“ (CSS). Centrum společných služeb bylo zřízeno také v rámci subregionu Velké Dářko a je jeho hlavním cílem je pomoc starostům a obecním úřadům členských obcí ve výkonu věcí jak samostatné, tak přenesené působnosti. Manažerkou CSS je paní Mgr. Iva Pitková, která se společně se svojí kolegyní Mgr. Radkou Čaníkovou, stará o rozvoj dobrovolného svazku obcí společně se zlepšením informovanosti občanů o zásadních úkonech v rámci celého subregionu.

6.2 Svazek obcí Podoubraví

SO Podoubraví byl založen obdobně jako subregion Velké Dářko dle zákona č. 128/2000 sb. o obcích. Svazek obcí tvoří celkem 27 obcí, ke kterým patří – Bezděkov, Borek, Čečkovice, Dolní Sokolovec, Havlíčkova Borová, Heřmanice, Chotěboř, Jeřišno, Jitkov, Klokočov, Kraborovice, Krucemburk, Lány, Libice nad Doubravou, Maleč, Nová ves u Chotěboře, Oudoleň, Podmoklany, Rušinov, Slavětín, Slavíkov, Sloupno, Sobíňov, Uhelná Příbram, Vilémov, Víska a Ždírec nad Doubravou. Sídlo dobrovolného svazku obcí se nachází ve městě Chotěboř, předsedou svazku je však starosta Libice nad Doubravou pan Václav Venhauer. Vstupní příspěvek každé členské obce byl nastaven ve výši 1 000 Kč. Nyní platí všechny obce paušální členský příspěvek ve výši 50 Kč na občana.

Hlavní činností svazku je výkon činností, které směřují k postupnému a efektivnímu rozvoji daného území, k ochraně a prosazování společných zájmů členských obcí a jejich spolupráci při následujících činnostech:

- Administrativní činnost.
- Zabezpečení dopravní obslužnosti.
- Ochrana životního prostředí.
- Zajištění veřejného pořádku.
- Podpora rozvoje cestovního ruchu.
- Rozvoj služeb v lokalitě.
- Propagace svazku a celého zájmového území.
- Rozvoj školství, sociální a zdravotnické péče.
- Správa a odvoz komunálního odpadu (Stanovy svazku obcí Podoubraví, 2004, s. 1).

SO Podoubraví se skládá z celkem pěti orgánů, jimiž jsou: valná hromada, představenstvo, předseda (místopředseda), kontrolní komise a tajemník. Předsedou valné hromady je, jak je již uvedeno výše, pan Václav Venhauer, starosta obce Libice nad Doubravou. Nejvyšší orgán svazku, tedy valná hromada se schází dle potřeb svazku, minimálně však 4krát ročně a bývá svolávána a řízena předsedou svazku obcí. Za výkonný orgán je označováno představenstvo svazku, které má sedm členů, kteří jsou voleni na dobu určitou do doby, než proběhne hlasování v termínu řádných voleb do obecních zastupitelstev. Členové představenstva mohou být zvoleni také opakovaně a jejich aktuální složení je následující – Libice nad Doubravou, Chotěboř, Ždírec nad Doubravou, Havlíčkova Borová, Nová Ves u Chotěboře, Jeřišno a Uhelná Příbram. Členové kontrolní komise jsou voleni na dobu 4 let a celkem jich jsou 3. Tajemnice svazku funguje jakožto administrativní orgán svazku a jeho osobu navrhuje a schvaluje valná hromada. Mezi vykonávané činnosti tajemníka svazku patří např. zajištění svěřených úkolů, zabezpečení běžného chodu svazku, rozesílání zápisu z valné hromady apod. Ve SO Podoubraví vy-

konává tuto funkci paní Ing. Dita Benáková, která je zároveň manažerkou Centra společných služeb, které bylo v rámci stejnojmenného projektu zřízeno v roce 2015 za podpory Svazu měst a obcí České republiky také v městě Chotěboř. Společně s Ing. Benákovou zajišťují chod CSS její kolegyně, které jsou specialistkami pro rozvoj regionu Bc. Iveta Jechová a Gabriela Čapková. Prostřednictvím realizace projektu CSS se SO Podoubraví snaží snížit počet porušení zákona ať už při výkonu samostatné nebo přenesené působnosti a uspořít čas starostům zejména malých členských obcí, v oblasti vyřizování agendy, snížení obecních výdajů apod.

7 Srovnání zkoumaných svazků obcí

SO Podoubraví a subregion Velké Dářko se zabývají různými činnostmi, a proto se lze na jejich realizaci podívat z více stran. Jednou stránkou, kterou oba dva svazky řeší, aby se mohly i nadále rozvíjet, je podpora aktivit nejrůznějšího druhu. Vybrané svazky obcí řeší také rozvoj cestovního ruchu, protože územní lokalizace v případě obou vybraných svazků disponuje značně příhodnými podmínkami pro podporu a rozvoj turismu. K další velmi důležité úloze svazků patří bezpochyby zajištění finanční stránky tedy finančních zdrojů, které pokrývají náklady na rozvojové činnosti svazku.

V případě svazků, které spolu hranicemi území sousedí, jsou typické určité společné rysy, které obě vybrané lokality spojují. I v tomto případě tomu není jinak. Za spojovací prvek SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko lze bezesporu považovat situování v malebné krajině Českomoravské vrchoviny, která se řadí k nejčistším regionům v České republice vůbec. Konkrétně se jedná o dvě Chráněné krajinné oblasti, které oba dva svazky spojují v oblasti cestovního ruchu. Další společný prvek obou svazků je spatřován ve využívání velmi úrodné zemědělské půdy, kde dochází k částečné spolupráci mezi svazky při obdělávání půdy a chovu dobytka. K této spolupráci dochází na základě faktu, že pod jednoho z největších zaměstnavatelů ve zkoumaném území, přesněji zemědělské družstvo – Zemědělská a.s., Krucemburk, spadá také zemědělské družstvo v městysu Vojnův Městec a dochází tak k vzájemné spolupráci. Přiblížení výše uvedených aktivit jednotlivých svazků je uveden v následujících kapitolách 7.1–7.3.

7.1 Akce realizované vybranými svazky

Všechny členské obce subregionu Velké Dářko se velmi aktivně zapojují do plánování a organizování řady aktivit pro obyvatele celého svazku ve všech ročních obdobích. Každý měsíc vydává subregion Kalendář akcí konaných v aktuálním měsíci, který je volně dostupný na oficiálních webových stránkách subregionu Velké Dářko, na webových stránkách členských obcí nebo na vývěskách na obecních úřadech. V zimních měsících s počátkem adventu se koná každoroční zpívání u kaple ve Škrdlovicích a u kostela sv. Ondřeje ve Vojnově Městci. Ve Světnově a Vojnově Městci si každou zimu lze vyslechnout vánoční koncert v místních kostelích a na Boží hod je v Radostíně pravidelně k vidění živý betlém. Rok je zakončen silvestrovským během v Polničce a následnou oslavou Nového roku v restauračních zařízeních ve Škrdlovicích. S koncem

zimního období a příchodem jara nastává ve větších obcích subregionu čas plesové a karnevalové sezóny v Polničce, Škrdlovicích, Světnově a Vojnově Městci. V obci Polnička a Škrdlovice jsou každoročně organizovány také masopustní průvody, které iniciuje zejména spolek Sboru dobrovolných hasičů (SDH) uvedených obcí. Po příchodu jara však nezůstávají pozadu ani menší obce ve svazku, které organizují pro své občany rok od roku nové a nové aktivity. V letošním roce se např. na obecním úřadě obce Cikháj uskutečnil turnaj v pin pongu a divadelní představení světnovských ochotníků. Angažovanost svazku se také nachází v podpoře turistiky a sportu, kde se pravidelně koná tzv. Radostínské kolování a přátelské fotbalové utkání ve Vojnově Městci tzv. Memoriál Ondřeje Valacha. Mezi další tradiční akce v subregionu patří konání prodejních výstav, pálení čarodějnic, konání poutí, zábav aj.

Subregion Velké Dářko podporuje převážně akce a projekty, které přispívají k vytvoření přátelské atmosféry mezi členskými obcemi a ke kulturnímu a společenskému rozvoji celého svazku. Společnou akcí, do které se zapojují všechny obce ve svazku je letos první ročník festivalu VědaFest, který se uskuteční v obci Světnov již v červnu a slavnými hosty zde budou Ivan Mládek a hudební skupina Sto zvířat. Tento festival se sice letos bude konat poprvé, ale starostové všech obcí v čele s panem předsedou svazku Ivanem Hořínkem chtějí VědaFest opakovat pravidelně každý rok v jiné obci subregionu, jehož cíl je spatřován v navození přátelské atmosféry a prohloubení vřelých vztahů.

SO Podoubraví samozřejmě nezůstává pozadu a podporuje také řadu aktivit, které vedou k rozvoji celého svazku. Mezi tyto aktivity patří jak pořádání plesů v zimních a jarních měsících, tak tradiční pálení čarodějnic, realizace Silvestrovského ohňostroje v obci Krucemburk, konání poutí v Krucemburku, Slavětíně či Libici nad Doubravou aj. Tradiční akcí, která se koná každý rok je Ždírecký Triangl neboli cyklistická 24 hodinovka. Název aktivity pod sebou skrývá cyklistický vytrvalostní závod, který trvá celý den – tedy 24 hodin. Závod začíná v ranních hodinách, kdy si rekreační nadšenci-závodníci, kteří mají zaplacené startovné buď předem ve výši 150-200 Kč nebo platí startovné přímo na místě ve výši 250 Kč, vylosují startovní čísla a v 9:00 se vydávají na trať. Trasa je rozdělena na dva okruhy, a to denní okruh, který má délku 34 km a noční okruh, který se jezdí okolo náměstí ve městě Ždírec nad Doubravou v délce přibližně 2 km. Sportovní nadšenci nemusejí samozřejmě jezdit celých 24 hodin, mohou si kdykoli odpočinout, občerstvit se, nabrat nové síly v místní sokolovně a poté se znovu vy-

dat na trať. Jedinou podmínkou je, aby měl každý cyklista na začátku jízdy vynulovaný tachometr a mohl si tak výsledky přepisovat na tabuli po každém absolvovaném okruhu. V posledních dvou letech je akce Ždírecký Triangl spojena také s charitativní akcí „KAŽDÝ KILOMETR POMÁHÁ“ aneb za každý odjetý kilometr přispějí sponzoři této události 1Kč na pomoc buď přímo nemocným dětem nebo Nemocnici Havlíčkův Brod na zakoupení potřebných přístrojů pro dětské oddělení. Závod je ukončen další den opět v 9:00 na stejném místě jako byl zahájen. Poté jsou v místní restauraci vyhlášeny výsledky, předána putovní cena z roku 1931 vítězi, předány pamětní diplomy a medaile všem účastníkům a v ceně startovního také oběd. Na této události se podílí sice především město Ždírec nad Doubravou a místní významné firmy, ale v pozadí nezůstávají ani jiné obce ve svazku jako např. město Chotěboř, jehož firmy konanou událost také podporují.

Za nejvíce významnou událost pořádanou SO Podoubraví lze považovat konání každoroční sportovně-společenské akce Podoubravský víceboj. Tímto názvem se označuje setkání starostů, místostarostů a zastupitelů úřadů členských obcí celého svazku, kteří spolu soupeří v šesti sportovních disciplínách. Disciplíny, ve kterých představitelé obcí soutěží jsou ve složení: ruce v akci, překážky, vodní hrátky, hasičský souboj, střelecká štafeta starostů a test. Víceboj se koná opakovaně každý rok vždy v podzimních měsících – nejčastěji v září. Místo konání se rok od roku mění, poslední víceboj se konal 10. září 2016 v obci Oudoleň.

7.2 Finanční zabezpečení svazků

Zajištění dostatečných finančních prostředků je neodmyslitelnou součástí bezproblémové funkčnosti svazků obcí. Svazky získávají finanční prostředky nejčastěji z dotací, pravidelných členských příspěvků, příjmů z činnosti svazku a také ze sponzorských darů. Hospodaření s majetkem je podmíněno schválením ročního rozpočtu valnou hromadou zvoleného svazku obcí. Valná hromada mimo jiné také rozhoduje o využití případně vytvořeného zisku na finanční zajištění dalších aktivit svazku nebo o převedení vytěženého zisku do fondů, které mohou svazky zřizovat (Stanovy svazku obcí Podoubraví, 2004).

Členské obce SO Podoubraví platí vstupní příspěvek člena svazku v hodnotě 1 000 Kč. Kromě zmíněného příspěvku platí také každá obec roční členský příspěvek, jehož výši stanovuje valná hromada na základě hospodářského výsledku uplynulých let a na základě počtu obyvatel v obci. Členský příspěvek musí být však v minimální výši 5 Kč na jednoho občana. V současné době se jedná o příspěvek 50 Kč na jednoho obyvatele. V rámci vzniku CSS byl od roku 2016 zaveden také mimořádný členský příspěvek.

Značnou část finančních zdrojů, jak již bylo uvedeno výše, zabezpečují dotace z kraje nebo dotace z fondů Evropské unie. SO Podoubraví požádal v roce 2014 o dotaci ve výši 5 197 266 Kč na společný projekt pod názvem: Protipovodňová opatření Svazku obcí Podoubraví. Dotace byla svazku poskytnuta z Operačního programu Životní prostředí v celkové výši 5 081 616 Kč. Zbývající část finančních prostředků doplatil svazek obcí ze svého rozpočtu. Tento projekt, se však setkal se značnou kritikou, a to zejména proto, že se nedotýkal všech obcí a jeho realizace není zdaleka tak úspěšná, jak bylo předpokládáno. Problémy spojené s realizací tohoto projektu se promítly především v nedůvěře starostů obcí, kteří protipovodňová opatření realizovat nepotřebují. Jedná se o jeden z pilotních projektů, které byly realizovány po založení svazku obcí. Druhým, ještě méně úspěšným projektem, byl projekt Metropolitní sítě, který byl realizovaný za finanční pomoci Evropské unie. Od počátku provozu se ovšem potýkal se značnými komplikacemi, týkající se nejdříve údržby a poté nedostatečného počtu zájemců o pronájem či koupi. Většina starostů se odmítla k tématu ze značného rozhořčení z dané situace o projektu Metropolitní sítě vyjadřovat.

Subregion Velké Dářko vzhledem ke značně méně rozlehlému území a složení „pouze“ ze sedmi obcí disponuje finančními prostředky nižších částek. Obce v dobrovolném svazku platí členský poplatek ve výši 50 Kč na občana, což dělá ročně přibližně 150 000 Kč, z čehož jsou zabezpečeny projekty nižších finančních rozsahů, jak je např. provozování technických služeb, nebo digitální technická mapa. V zimních měsících se z těchto peněz financuje údržba běžeckých lyžařských tratí. Od založení subregionu zde funguje naprosto bezproblémová komunikace ohledně finančních prostředků a starostové obcí se vždy pomocí kompromisu dohodnou na schůdném řešení pro všechny zúčastněné strany.

V případě subregionu je valná většina projektů financována z obecních rozpočtů nebo z krajských dotací. Finanční prostředky z Evropské unie nejsou v rámci svazku příliš využívány, a to především z toho důvodu, že v případě potřeby svazku nejsou vypsané dotace na projekt, který zrovna svazek potřebuje realizovat. Za nejvíce finančně náročný projekt svazku lze označit výstavbu Domu s pečovatelskou službou (DPS), který byl otevřen v roce 2003. Vybudování DPS vyšlo na celých 24 milionů korun z nichž 19 milionů korun získala obec Škrdlovice od státu, a zbývající část financovaly samotné členské obce, pro jejichž obyvatele je zařízení určeno. Posledním finančním příspěvkem, který byl získaný z krajských dotací je dotace na zdvihové zařízení v DPS ve výši 101 830 Kč, jež byl žádosti vyhověn v plné výši. K velmi využívaným prostředkům financování místních aktivit se řadí také sponzorské dary, které pokryly téměř 3/4 financování konání letošního 1. ročníku hudebního festivalu VědaFest.

7.3 Podpora cestovního ruchu ve zvolených svazcích

Jak uvádějí Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011), cestovní ruch, též nazývaný jako turismus, patří mezi nejvýznamnější hospodářská odvětví na celém světě a výrazně ovlivňuje řadu lidských činností. Podstatnou roli zaujímá obzvláště v řešení otázek regionálního rozvoje, sociálního rozvoje a rozvoje destinačního managementu.

Podpora rozvoje cestovního ruchu na území obou svazků obcí je vzhledem ke své poloze naprosto nepostradatelná. Především subregion Velké Dářko se v oblasti rozvoje turismu velmi aktivně angažuje. Intenzivní podpora cestovního ruchu v subregionu je zapříčiněna výskytem rybníka Velké Dářko, který patří k poměrně často využívané rekreační oblasti. Vzhledem ke krásné krajině a přírodním pozoruhodnostem nabízí subregion turistům propojení odpočinku, relaxace a aktivního využití např. na kolech či kolečkových bruslích, v malebné krajině CHKO Žďárské vrchy. Jelikož je oblast subregionu často vyhledávanou lokalitou cyklistů, rozhodli se zástupci obcí subregionu o potřebě realizace projektu cyklotrasy a cyklostezky, na, než je již vypracována a předána studie proveditelnosti. Hojně turisticky navštěvovanou lokalitou ve svazku obcí Velké Dářko je také přírodní rezervace – rašeliniště u obce Radostín, kam se pravidelně vydávají místní základní školy na poznávací výlety se svými žáky.

V obou vybraných svazcích se v zimě díky příznivým podmínkám pro běžkařské lyžování projíždí lyžařské běžkařské tratě, které propojují jednotlivé obce v jejich svazku. V posledních letech dochází také ke spolupráci a napojení tratí pro lyžaře mezi městysem Vojnův Městec, městysem Krucemburk, městem Ždírec nad Doubravou a obcí Radostín, které spolu přes hranice obou zvolených lokalit sousedí. SO Podoubraví oproti subregionu Velké Dářko prozatím nedospěl k tak hojnému využívání rozmanitosti místní krajiny, a s tím související podporou rozvíjení cestovního ruchu. V tomto svazku se nejvíce občanů vydává na pěší procházky v okolí řeky Doubravy, přesněji Údolí řeky Doubravky, kde je možné pozorovat krásnou krajinu s minimálním zásahem člověka v údolí již uvedeného vodního toku. Turistickým lákadlem ve svazku jsou obzvláště v jarních měsících rozkvetlé rostliny bledule jarní, která se nachází v národní přírodní rezervaci (NPR) Ransko a na ně navazující Přírodní rezervace Ranská jezírka.

8 Analýza rozhovorů se zástupci obcí

Podkladem pro vypracování této práce, a její velmi podstatnou součástí, je kvalitativní šetření ve formě částečně strukturovaných a řízených rozhovorů se zástupci či starosty členských obcí obou svazků. Rozhovory byly realizovány s představiteli, kteří měli o spolupráci a poskytnutí rozhovoru zájem od měsíce prosince 2016 do měsíce dubna roku 2017. V subregionu Velké Dářko byly na základě velkého zájmu rozhovory realizovány se všemi zástupci obcí. Ve SO Podoubraví však nebylo rozhovory jednoduché zrealizovat, vzhledem k výskytu malých obcí, jejichž zástupci z časových důvodů odmítly rozhovory poskytnout.

Po konzultaci s předsedy obou svazků obcí byl rozhovor s původními 25 otázkami rozšířen o další 3 otázky, na které by předsedové svazků rádi znali názor zástupců jednotlivých členských obcí. Pro přehlednost a následné lepší pochopení souvislostí byl částečně řízený rozhovor, složený celkově z 28 otázek, rozdělen do následujících čtyřech dílčích částí:

- a) Počátky meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko a podpora rozvoje spolupráce obcí.
- b) Finanční zabezpečení a náklady spojené se členstvím ve svazcích.
- c) Podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky.
- d) Názory na funkčnost Centra společných služeb.

A) Vznik meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko a podpora spolupráce obcí.

Odpověď na dobu trvání členství ve svazku obcí byla u většiny respondentů totožná. Všichni dotazovaní zástupci (starostové) svazku obcí Podoubraví patřili k zakládajícím členům svazku, který jako takový vznikl v roce 2003. Předtím zde však podle starosty města Ždírec nad Doubravou fungovala také meziobecní spolupráce, což potvrzuje jeho odpověď: „*J sme zakládajícím členem svazku. My jsme předtím měli takové sdružení, a to jsme pak transformovali na svazek obcí*“. Všechny dotazované obce ve SO Podoubraví jsou tedy členy svazku již 13. let. V subregionu Velké Dářko však u vzniku svazku všechny současné obce podle výpovědí respondentů nebyly. Zakládajícími členy

svazku zde byly obce Vojnův Městec, Škrdlovice, Karlov, Cikháj, Radostín a Račín. V roce 2002 se do dobrovolného svazku připojila obec Polnička, na jejíž katastrálním území se nachází rybník Velké Dářko, kde obce v jeho okolí vytváří celý subregion. Obec Račín se rozhodla z důvodu nenaplnění představ jejich zastupitelů ze svazku v roce 2007 odejít. Názory na důvod vstupu jednotlivých obcí byl u zástupců jednotlivých svazků mírně odlišný. Důvodem založení subregionu Velké Dářko byl, jak uvádí starosta Vojnova Městce, následující: *„Tak subregion se vlastně zakládal za účelem jednoznačně vybudování domu s pečovatelskou službou ve Škrdlovicích. Vlastně okolo se obce subregionu Velké Dářko na tom vybudování podílely a tím se vlastně zajistila péče pro starší občany“*. Jeho slova doplňuje o další důvod vzniku předseda svazku a zároveň starosta obce Škrdlovice pan Ivan Hořínek: *„Po roce 1999 bylo jasné, že už končí okresní úřady a tím pádem i okresní shromáždění a my jsme se tady na okresním shromáždění scházeli dohromady, vlastně na krajské úrovni tady ta spolupráce obcí vůči něčemu nebyla a my jsme mysleli, že budeme součástí něčeho většího (proto jsme také subregion), což měl být mikroregion, proto jsme založili takovou buňku dobře spolupracujících starostů a právě tak vznikl nápad na založení dobrovolného svazku obcí – subregionu Velké Dářko“*. Trochu odlišný účel vstupu do svazku uvádí starosta obce Polnička, která přistoupila do svazku v roce 2000: *„Já jsem měl pocit, že bychom tam měli vstoupit, protože subregion Velké Dářko bez obce, na jejímž katastru leží Velké Dářko, je podle mne nesmysl“*. Ve svazku obcí Podoubraví se všichni starostové shodli, že důvodem vstupu do svazku byla především možnost se lépe dostat k dotačním titulům, vystupovat jako celek a zlepšovat infrastrukturu místního regionu. Podle zástupkyně předsedy svazku obcí Podoubraví svazek donedávna fungoval pouze formálně, jak dále uvádí: *„v podstatě se scházel jenom na valné hromady, byly tady dva velké projekty, metropolitní síť a protipovodňová opatření, ale ty nepřinesli těm starostům efekt, který od toho očekávali“*.

Podle názoru dotazovaných zástupců ze subregionu Velké Dářko splnil vstup do svazku své očekávání. Jak však uvádí pan starosta města Ždírec nad Doubravou: *„Tak splnil, ono to záleží na členech. Dívejte, pokud někdo říká, že nesplnil, tak je to jeho problém, protože jsme tam všichni rovnoprávní“*. S jeho názorem souhlasí také starosta městysu Krucemburk: *„Osobně si myslím, že pokud mohu mluvit za Krucemburk splnil vstup do svazku naše očekávání. Pokud mám však mluvit za všechny členské obce nejsem si tím zcela jistý“*. Na otázku, zda se do spolupráce zapojují všechny obce, měli zástupci obou

svazků odlišný názor. Zatímco zástupci obcí subregionu Velké Dářko uvádějí, že všechny obce se velmi aktivně zapojují do spolupráce, tak zástupci SO Podoubraví uvádějí, že jsou obce, které nechtějí v rámci svazku spolupracovat. Tento výrok potvrzuje starosta obce Sobíňov: *„Zapojují se pouze některé, ale to jsou spíše ty menší, kde jsou neuvolnění starostové, protože já si myslím, že nato nemají ani moc času“*. Stejný názor sdílí s panem starostou Sobíňova také starosta malé obce Slavětín, který je sám v neuvolněné funkci a potvrzuje, jak je pro něj zapojení se do spolupráce mnohdy náročné především z časových důvodů. O tom, že pro menší obce je spolupráce obtížná, vypovídá také fakt, že valná většina zástupců malých obcí v tomto svazku odmítla poskytnutí rozhovoru z důvodu časové vytíženosti. Odpovědí na výše rozebíranou čtvrtou otázku, zástupci odpověděli zároveň na otázku č. 5. a 6., které se týkaly důvodu zapojení či nezapojení pouze některých obcí. Velmi stručné odpovědi zazněly také na následující otázku, která se týkala započítání spolupráce subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví, co ostatně dokládá tvrzení starosty obce Světnov: *„Spolupráce žádná není“*.

Na navazující otázku, zda považují členské obce v budoucnu spolupráci mezi těmito dvěma svazky za potřebnou však odpovídali zástupci obou svazků velmi různorodě. Starosta Vojnova Městce vidí potřebu spolupráce následovně: *„Určitě jo, protože si myslíme, že svazky spolu sousedí a jako starostové, kteří zastupují obce, tak se navzájem známe a ta spolupráce si myslím, že by byla dobrá a do budoucna určitě bude“*. Možnou spolupráci nevyvrací také starosta obce Polnička a starostka obce Radostín, kteří uvádějí, že nějaká spolupráce by tam vzhledem k tomu, že spolu oba svazky sousedí, mohla být. Trochu odlišný názor mají zástupci SO Podoubraví, kteří vyloženě spolupráci do budoucna podporovat nechtějí. Jak uvádí starosta města Ždírec nad Doubravou: *„Víte co, oni nás asi nepotřebují a my je taky ne. Ne, že bychom se se starosty neznali, to my se známe, ale spíše spolupracuje v rámci MAS Havlíčkův kraj, tam jsme skoro všichni také sdružení a tam ta spolupráce funguje lépe“*. S tímto názorem souhlasí také starosta obce Sobíňov, který propojování se subregionem Velké Dářko nechce. Naopak starosta městyse Havlíčkova Borová uvádí, že pokud by byl vhodný projekt na spolupráci, nevidí v jejím započítání problém, s čímž souhlasí také zástupkyně Libice nad Doubravou, která uvádí: *„Tak asi je to zase nějakém pěkném tématu, pokud by byla nějaká smysluplná spolupráce, tak si myslím, že ano, ale je to hodně o tom, najít nějakou společnou řeč. Jako určitě se tomu nebráníme“*.

Meziobecní spolupráce by měla být vnímána jako poměrně důležitý faktor rozvoje regionu, právě proto směřovala další otázka právě tímto směrem. Téměř všichni dotazovaní spatřují meziobecní spolupráci jako významný faktor rozvoje celého regionu, jak hovoří pan předseda subregionu Velké Dářko: „*Určitě vnímám využití meziobecní spolupráce jako významný faktor rozvoje regionu, vlastně rok od roku více*“. Stejný názor sdílí také starosta Světnova: „*Tak myslím si, že určitě*“. Tyto názory podporují i představitelé dalších členských obcí v rámci subregionu. I ve SO Podoubraví považují zástupci obcí meziobecní spolupráci za velmi důležitý faktor rozvoje s výjimkou starosty Havlíčkové Borové, který uvádí: „*Ne, nevidím to jako významný faktor, podporovat to je potřeba, ale že by to bylo extra významné, tak to ne*“.

Další otázky se týkaly rozvoje meziobecní spolupráce do budoucna a směru, jakým by se měla tato spolupráce ubírat. Všichni zástupci se shodli na tom, že budou meziobecní spolupráci podporovat i nadále. Starosta Vojnova Městce říká: „*Určitě jo, rozvíjí se to, myslím si, že je to vidět i na akcích, které svazek organizuje a pořádá, takže určitě, my jako Městec jsme aktivním členem, takže určitě bude dále podporovat spolupráci*“. Starosta obce Světnov hovoří podobně: „*Tak jako já ze své strany určitě, protože si myslím, že do budoucna je určitě potřeba spolupracovat, a myslím si, že ve větším celku, je větší síla*“. Představitelé SO Podoubraví, chtějí také meziobecní spolupráci nadále podporovat, a mají obdobnou představu jakým směrem se bude tato spolupráce dále vyvíjet. Starosta obce Havlíčkova Borová vidí potenciál v odpadovém hospodářství, s čímž souhlasí také starosta města Ždírec nad Doubravou, který říká: „*Nyní třeba budeme dělat odpady, snažíme se, abychom si sami mohli vybrat firmu, která nám to bude dělat, a ne abychom byli jenom vazelem toho, že nám někdo přijde, řekne tady máte a plaťte*“. Obdobně jako zmiňované obce se vyjádřili také zástupci obce Slavětín a Kruceburk. Mírně odlišný potenciál vidí zástupce obce Sobíňov a Libice nad Doubravou, kteří považují za další důležitý směr vývoje oblast turistiky, zaměstnanosti a vůbec celého cestovního ruchu. V subregionu Velké Dářko shledávají zástupci obcí za velmi podstatnou podporu v oblasti dopravy a školství, jak uvádí starosta Světnova: „*Dá se říct, že by se měla podporovat jak dopravní obslužnost, tak komunální služby, myslím si, že nesmíme zapomenout na školství, které nám v tom určitě také figuruje*“. Podle starosty obce Polnička je situace následující: „*Týká se to třeba silnice I/37, kde bychom měli společně prosazovat obchvat Vojnova Městce, což je dopravní bariéra, která by se měla řešit*“. Zástupkyně obce Cikháj uvádí, že je třeba podpořit do budoucna zajištění do-

pravní obslužnosti v rámci obcí subregionu, která v menších obcích, jako je právě Cikháj bohužel pokulhává.

B) Finanční zabezpečení a náklady spojené se členstvím ve svazcích

Pohledy, na otázky týkající se finančního zabezpečení a finanční podpory, mají zástupci vybraných svazků odlišné. Na otázku týkající se toho, zda představitelé obcí vnímají finanční podporu pro členy svazků jako dostatečnou, odpovídal téměř každý zástupce odlišně. Např. starosta obce Sobíňov říká, že podpora pro členy svazku je dostatečná. Jeho tvrzení však vyvrací starosta města Ždírec nad Doubravou, který říká: „*Tam žádná podpora není*“. *Víte co, tam spíš, když seženete nějakou dotaci, tak tam jsme čerpali, ale získali jsme dotaci na internet a protipovodňová opatření*“. S jeho tvrzením souhlasí také starosta městysu Vojnův Městec, který spadá do subregionu Velké Dářko: „*Není, co se týče subregionu jako takového, tak tam finance jsou jasně daný, ale myslím si, že by stát měl svazky více podporovat a dát větší možnosti svazku využívat dotace nebo jiné prostředky*“. Obdobný názor má také starosta obce Polnička, který říká, že toho efektu, s jehož představou naplnění obce do svazku vstupovaly, zatím dosaženo nebylo. Podle pana starosty této obce je schůdnějším řešením členství v místní akční skupině (MAS) Havlíčkův kraj, pod jejíž záštitou se dá finanční pomoc sehnat lépe. Odpovědi, na následující otázku týkající se hlavních příčin, kvůli kterým je finanční podpora pro členské obce ve svazku nedostatečná jsou v případě zástupců SO Podoubraví naprosto totožné. Zcela skeptický pohled uvádí manažerka CSS SO Podoubraví, která říká: „*Pokud jde o spolufinancování obcí, tak se tomu starostové hodně brání*“. Za příčinu toho, že se starostové nechťejí na společných projektech podílet ze svých obecních rozpočtů, považuje manažerka CSS neúspěch v předešlých společných projektech, které se týkaly metropolitní sítě a protipovodňových opatření. Jak dále manažerka CSS a zástupkyně pana předsedy SO Podoubraví, který je zároveň starostou Libice nad Doubravou, uvádí: „*Když už je pan starosta přístupný, tak on to musí obhájit ve svém zastupitelstvu, tak se tomu brání*“. Zástupci obce Slavětín a městysu Krucemburk s nepřilíš objektivním pohledem některých starostů či zástupců souhlasí. V subregionu Velké Dářko pokládají zástupci obcí za příčinu vzniku komplikací způsobených nedostatkem finanční podpory buď málo příležitostí získat dotace anebo jak uvádí starostka obce Radostín: „*Někdy je těžké se k financím dostat, a někdy to je ještě tak, že oni něco vypíší, a nakonec z toho sejde, a potom se do toho nechce ani jít, když se ví, že se od toho může sejít*“.

S působností v rámci dobrovolného svazku obcí jsou spojené také patřičné náklady, např. finanční, časové, organizační. Ve vybraných svazcích obcí se všichni zástupci obcí domnívají, že ať už z hlediska časové náročnosti či náročnosti organizační, není členství ve svazku obcí žádnou přítěží. Naopak jak uvádí např. starostka obce Radostín: „*No myslím, že se to vyrovná tomu, že to má přínosy, proto nebereme čas jako náklady*“. Podle starosty Světnova se nejedná o nijak náročnou činnost, časové náklady vidí pouze v pravidelném zasedání, které se koná jednou za čtvrt roku. Pan starosta dále udává, že od té doby, co je založeno CSS, se sice zástupci obcí v subregionu Velké Dářko scházejí častěji, ale tento čas je podle něj vykompenzován pomocí, kterou pracovnice CSS ve Škrdlovicích odvádí za jednotlivé obce i za celý subregion. Zástupkyně předsedy SO Podoubraví a pana starosty Libice nad Doubravou udává, že „obyčejní“ členové nejsou členstvím ve svazku nikterak nadměrně zatíženi zejména proto, že od roku 2016 vykonává řadu agendy právě CSS SO Podoubraví se sídlem v Chotěboři. Výkon výše uvedených činností, které jsou spojené s členstvím v dobrovolném svazku obcí, zabírá podle všech komunikantů minimum času, avšak podle tabulky uvedené níže jsou patrné dva důležité fakty.

Tab. 5 Časová náročnost činností, spojených s členstvím ve svazku obcí

	Subregion Velké Dářko	SO Podoubraví
0-15 hodin	1	3
3 dny v měsíci	4	3
4 a více dní v měsíci	2	x
Celkem	7	6

Tabulka výše potvrzuje fakt, že zástupci v obcích subregionu Velké Dářko stráví činnostmi, které jsou spojené s členstvím více času než představitelé obcí SO Podoubraví.

C) Podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Projekty a jejich podpora a realizace jsou velmi důležitou součástí hospodaření nejenom samostatných obcí, ale především také svazků obcí. Na otázku, zda se starostové v rámci svých obcí zaměřují spíše na měkké či tvrdé projekty, zněly odpovědi zástupců obcí až na výjimky podobně. Většina komunikantů sdělila, že podporují převážně tvrdé projekty, tedy projekty hmotné povahy, ale měkké projekty uvedli též jako podstatnou část výkonu jejich práce. Za příklady podporovaných tvrdých projektů uvedli dotazovaní obou zvolených svazků obcí nejčastěji projekty týkající se odpadového hospodářství,

kanalizace a výstavby čistírny odpadních vod. Podporovanými měkkými projekty jsou v nejvíce případech projekty zaměřené na pořádání kulturních a společenských akcí, jako je např. pořádání jarmarků, poutí, výstav, koncertů apod. Jelikož většina tvrdých projektů bývá zároveň projekty dlouhodobými, jejichž doba trvání je delší než 3 roky, byla otázka, která se týkala podpory krátkodobých či dlouhodobých projektů, zodpovězena již výše. Starosta Vojnova Městce dodává, že iniciativa podpory projektů proudí především z vypsaných dotačních titulů, které mohou obce jako takové získat, což dokládá jeho odpověď: „*Jak jsem již řekl, děláme oboje projekty, záleží, jak jsme úspěšní se žádostmi o dotace*“. Velmi zajímavou odpověď měl zástupce obce ve SO Podoubraví, který uvedl že: „*v obci se zaměřujeme na ty projekty, na které jsou peníze*“.

Členské obce v rámci svojí působnosti sice podporují a realizují řadu krátkodobých i dlouhodobých projektů, ale významným prvkem jsou bezesporu projekty, které jsou realizované v rámci vybraných svazků obcí. Jak uvádí předseda subregionu Velké Dářko: „*tak zrovna to jsou následující projekty – sociální služby, údržba lyžařských tratí, festival, společná administrativa projektu, sdružené nákupy a odpadové hospodářství*“. Za naprosto zásadní projekt v poslední době považují dotazování z obcí v subregionu Velké Dářko výstavbu cyklostezek, která by měla propojovat všechny členské obce sdružené u rybníku Velké Dářko. Starosta městyse Vojnův Městec uvádí, že tento projekt je stěžejní zejména proto, že: „*tady se vlastně projevuje i budoucí potenciální spolupráce subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví, kde stezky na sebe budou navazovat, takže tohle je náš dlouhodobý velký projekt a v tuhle chvíli stěžejní*“. Za velmi důležité považuje zástupce obce Polnička to, jak spolu budou v rámci, již zmiňovaného projektu cyklostezek v subregionu spolupracovat všechny členské obce, protože jak pan starosta udává, se vznikem cyklostezky by se mohla naskytnou možnost realizace dalších projektů v rámci subregionu, jako jsou např. výstavby penzionů, občerstvovacích zařízení apod. Jak však starosta říká: „*Pak je otázka, do jaké hloubky bude fungovat spolupráce obcí ze subregionu*“. Ve SO Podoubraví se zaměřují členské obce spíše na projekty měkké, jako je např. podpora venkovských prodejen, zřízení endokrinologické ambulance ve spádovém městě celého svazku, tedy Chotěboři. Představitelé městyse Havlíčkova Borová a Krucemburk uvedli jako další stěžejní projekt svazku řešení odpadového hospodářství, což zástupci menších obcí (Slavětín) uvítali.

Zásadním krokem, díky kterému může dojít k realizaci výše uvedených projektů, je finanční podpora těchto projektů. Podle zástupkyně předsedy SO Podoubraví, záleží hodně na dotacích. Podle ní jsou dotace (pokud je to možné), čerpány převážně z EU, kde se jedná o částky poměrně veliké, kde dochází ke spolufinancování třeba až 95 %. Z krajských dotací už proudí mnohem méně finančních prostředků. Starostové městysu Krucemburk a města Ždírec nad Doubravou se zástupkyní pana předsedy souhlasí a dodávají, že podle jejich názoru je nyní finanční stránka realizovaných projektů zajištěna především díky dotacím. Dále uvádějí, že záleží pouze na tom, zda dokáží obce nebo přímo svazek obcí získat dotace. Zástupce menší obce v SO Podoubraví starosta obce Slavětín udává, že díky založení a bezproblémovému chodu CSS, získávají dotace v rámci svazku i malé obce, čemuž dříve tak přesně nebylo.

Předseda subregionu Velké Dářko hovoří o nedostatečné finanční podpoře, protože obce se pořád potýkají s určitou nevybaveností. Naopak podle zbývajících členských obcí subregionu Velké Dářko je finanční podpora na realizaci projektů dostatečná, jak hovoří starosta obce Světnov: „*Já si myslím, že jo, protože se snažíme vždycky sehnat prostředky, ale teď je výhodou, že máme přes Svaz měst a obcí (SMOS) CSS, takže využíváme toho, že nemusí finanční prostředky nahánět pan předseda Hořínek, takže to vlastně vyřizují děvčata z CSS*“. Na následující otázku, která se dotazovala na možná úskalí financování projektů, odpověděli všichni dotazovaní, kteří vnímali finanční podporu projektů za nedostatečnou téměř stejně. Podle nich je hlavní příčinou buď nemožnost získání dotace, nebo vypsání dotací v období, kdy jej svazek obcí nebo obce samotné vůbec nepotřebují. Finanční prostředky tak nejsou k dispozici flexibilně, což je podle všech komunikantů stěžejním problémem.

Otázka, která se zaměřila na to, odkud proudí většina finančních zdrojů, zda se jedná o projekty dotované z fondů EU, obecních rozpočtů či kraje, byla u většiny zástupců vybraných obcí ve svazcích zodpovězena v průběhu rozhovoru. Více jak polovina představitelů obcí uvádí jako největší zdroj financování dotace z EU, a to především ve SO Podoubraví, který již realizoval dva velké projekty hrazené z peněz EU, což byly metropolitní sítě a protipovodňová opatření. Jak dále uvádí zástupkyně předsedy SO Podoubraví, do budoucna by chtělo CSS získat vícezdrojové financování, např. peníze na mzdy zaměstnanců CSS získat z několika zdrojů, aby byly náklady co nejvíce rozptýleny. Subregion Velké Dářko z velké části využívá krajských dotací, sponzorských darů

a často se podílí na projektech z vlastních obecních rozpočtů. Projektem, který by měl být v subregionu financovaný z EU, jsou již několikrát zmiňované cyklostezky. Starosta Vojnova Městce dodává: „*Nyní z IROPU – evropské peníze, ale uvidíme, jak to bude do budoucna. Jinak využíváme prostředky z dotací krajů a menší částky financujeme my obce*“. Poslední otázka této části zaměřující se na to, jak vidí zástupci obcí podporu realizace projektů do budoucna byla pro všechny dotazované otázkou velmi příjemnou. Představitelé obcí se vyjádřili, že pokud to bude možné, budou samozřejmě projekty nadále podporovat, jak říká starosta Ždírcce nad Doubravou: „*Dokud to půjde, máme rozjednaných asi 12 projektů a určitě to budeme využívat a podporovat nadále*“. Starosta městyse Havlíčkova Borová říká, že z hlediska podpory projektů do budoucna záleží především na tom, co bude a na finančních možnostech. K jeho názoru se přidává také starostové obcí Slavětín a Sobiňov. Subregion Velké Dářko bude podporovat nadále projekt cyklostezky a také projekty v oblasti kultury. Samozřejmě se také nebrání podpoře jiných projektů, které budou prospěšné nejenom obcím, ale zejména celému subregionu.

D) Názory na funkčnost Centra společných služeb

Centra společných služeb fungují v obou svazcích od roků 2015-2016, proto oba předsedy svazku velmi zajímal názor zástupců (starostů) členských obcí na funkčnost CSS, personální zajištění apod. Na otázku, zda jsou dotazovaní spokojeni s fungováním CSS a jeho organizačním zajištěním, reagovali naprosto všichni jednotně, a to tak, že jsou velmi spokojeni s fungováním CSS i jeho organizačním zajištěním. Velké obliby si získalo centrum nejvíce u menších obcí, kterým zaměstnanci CSS velmi pomáhají s administrativním zatížením starostů, kteří mají neuvolněnou funkci, nemají čas se vedení obce tolik věnovat a jakoukoli pomoc a podporu tak uvítají. Jak starostové SO Podoubraví, tak starostové subregionu Velké Dářko říkají, že zaměstnanci CSS jsou velmi profesionální a vstřícní. Starosta Vojnova Městce říká: „*Jsem velice spokojen, doufám, že do budoucna se služby a spolupráce s CSS ještě zvětší*“. Podle všech dotazovaných zástupců by se mělo CSS dále ubírat a rozvíjet stejným směrem, jakým jeho funkce započala, tedy shánění dotací pro obce, administrativní podpora obcí, a dále by se mohla rozvíjet směrem „*spolupráce v oblasti informace občanů a služby pro občany, a myslím si, že kultura a organizace akcí jsou také stěžejní*“, dodává starosta Vojnova Městce.

E) Údaje o respondentech

Rozhovor byl proveden s třinácti zástupci obcí SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko. Vyjma zástupkyně starosty obce Libice nad Doubravou, byly všechny rozhovory uskutečněny přímo se starosty či starostkami daných obcí. Výzkumný soubor byl složen převážně z mužů, ve SO Podoubraví byla zástupkyní ženského pohlaví zástupkyně pana předsedy Venhauera a v subregionu Velké Dářko byly rozhovory uskutečněny se starostkami obcí Cikháj, Radostín a Karlov. Z třinácti dotazovaných starostů celkem devět vykonává funkci uvolněného starosty. Neuvolněnou funkci vykonávají pouze starostky obcí Radostín, Cikháj, Karlov a starosta obce Slavětín. Funkci starosty/starostky vykonávají dotazovaní různý počet let. Předseda subregionu Velké Dářko a starosta obce Škrdlovice vykonává funkci starosty již od roku 1992, tři starostové jsou ve funkci od roku 2010, dva starostové od roku 2006, dva další dotazovaní od roku 2000 a nejvíce respondentů vykonává funkci starosty od roku 2014, tedy teprve první volební období.

9 Diskuse

Na základě výchozí analýzy a následného vyhodnocení uskutečněných rozhovorů je uvedena diskuse, která slouží jako podklad pro následné návrhy a doporučení, týkající se rozvoje meziobecní spolupráce v rámci zvolených svazků a její podpory do budoucna.

Představitelé všech obcí jsou si vědomi faktu, že meziobecní spolupráce je pro rozvoj nejen jednotlivých obcí, ale obzvláště celého svazku obcí a poté také regionu, naprosto nepostradatelná. Na příkladu vybraných dvou svazků obcí je však vidět, jak funguje spolupráce menšího svazku obcí, složeného ze sedmi členských obcí, v porovnání se svazkem obcí, který je složen z 27 obcí. Jak uvedli starostové v provedených rozhovorech, důvody vstupu daných obcí do svazků byly velmi účelové. Zatímco subregion Velké Dářko vznikl za účelem postavení Domu s pečovatelskou službou, který byl určený především pro starší obyvatele členských obcí, SO Podoubraví vznikl kvůli získání dotačních titulů na dva hlavní projekty, které se však nesetkaly s pozitivními ohlasy obcí. Téměř všichni respondenti souhlasili s tím, že vstup do svazku splnil svůj účel. Účel vidí zejména v tom, že jako součást velkého celku (neboli svazku), mohou obce dosáhnout lepšího vyjednávacího postavení v oblasti řešení projektů a problémů např. na kraji apod. či mohou dosáhnout výraznější finanční podpory a rozvíjet tak nejen území své obce, ale také svazek obcí jako fungující celek.

Problém však nastává ve spolupráci některých obcí ve svazcích. Pochopitelným jevem je bezesporu to, že pokud spolupracuje šest obcí, jako tomu je v případě subregionu Velké Dářko, bude zde spolupráce intenzivnější s lepším vývoje než v případě SO Podoubraví, který je složen z 27 obcí s velkým výskytem malých obcí. Z rozhovorů se starosty obcí vyplývá, že důvodem spolupráce pouze některých obcí je v některých případech také nedostatečná chuť starostů, právě již zmiňovaných malých obcí, zapojit se z důvodu výkonu neuvolněné funkce starosty. Jelikož právě ve spolupráci a jednotě je v posledních letech síla, je potřeba aby se spolupráce obcí rozvíjela také v případě malých obcí, které potřebují rozvoj svého území ze všech nejvíce a dělají pro něj však nejméně. Samozřejmě nelze za takto nečinné označit všechny obce. Ve SO Podoubraví jsou také malé obce, které se velmi aktivně zapojují do dění i přesto, že jejich starostové či starostky vykonávají neuvolněnou funkci. Podpora meziobecní spolupráce do dalších let patří bezpochyby k velmi důležitým aspektům rozvoje celého regionu, proto je nutné

nespokojit se s dosaženými cíli, ale spolupráci dále podporovat. Co však považují do jisté míry za zarážející je fakt, že i když všichni dotazovaní chtějí podporovat mezi-obecní spolupráci, někteří z nich ji bohužel už nevnímají jako důležitý prvek rozvoje regionu, ale pouze jako jakousi výhodu vybraného území (svazku).

Jelikož dochází v posledních letech ke značnému vývoji přeshraniční spolupráce, za příklad lze uvést obce jižní Moravy a příhraniční obce Rakouska, které vzájemně spolupracují již několik let, vnímám tuto skutečnost jako impuls k tomu, aby i sousedící dobrovolné svazky obcí či mikroregiony spolu spolupracovali. Většina svazků se totiž nachází na území, které je svým způsobem specifické, jako tomu je i v případě SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko, které se nacházejí na Českomoravské vrchovině v nádherných CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory. V případě, že některé obce nebudou vzájemnou spolupráci svazků obcí podporovat, dojde tak k naprosto zbytečnému omezení rozvoje lokalit s obrovským potenciálem především v oblasti cestovního ruchu a turistiky.

Značně skepticky vidí řada starostů také finanční zabezpečení obcí. Otázkou zde však nastává, zda je nedostatek finančních prostředků způsoben chybějícími finančními prostředky, nebo tím, že obce nedokáží potřebné finanční zdroje získat. Obzvláště v posledních několika letech je podpora ze strany krajů, EU a dalších institucí relativně příznivá, ne všechny obce toho však dokáží využít a vytěžit z toho maximum pro rozvoj svého území. Zarážejícím výrokem je podle mého názoru také to, že obce a svazky podporují projekty, na které jsou nebo budou peníze. Přeci když daná obec či svazek potřebují nutně spolupracovat v rámci zavedení vody či odpadového hospodářství (např. v případě havárie), snaží se finanční prostředky na tento projekt získat ze všech možných zdrojů a ve většině případů se poté podílet také z obecního rozpočtu. Nemělo by přeci docházet k situaci, že polovina obcí nebude mít zavedenou vodu z důvodu toho, že nebyly zajištěny finanční prostředky. Podpora realizace projektů do budoucna je v případě rozvoje vybraných svazků obcí naprosto zásadní, proto je velmi důležité, aby si obce ve vybraných svazcích jasně stanovily, jakým směrem by se měla spolupráce na projektech v příštích letech ubírat a podle toho přinesly na valné hromady svazků obcí možné návrhy dalšího rozvoje.

Odovědi na otázku, která se týkala realizace projektu Centra společných služeb (CSS) mne ze stran všech dotazovaných starostů/starostek velmi příjemně překvapily. Jelikož se jedná relativně o nový projekt, již po necelém roce fungování se setkává v obou svazcích obcí se značnou spokojeností a podporou téměř všech členů. Dokonce řada respondentů přichází s řadou návrhů, jakým směrem by se dále mělo CSS ubírat. Za nosné návrhy dalšího rozvoje CSS považuji především podporu ze strany zaměstnanců CSS v oblasti dotačních titulů. Na základě výše uvedených poznatků, vnímám tento projekt jako naprosto zásadní v rámci dalšího rozvoje jak subregionu Velké Dářko, tak SO Podoubraví.

10 Doporučení

Na základě předchozí diskuse lze definovat jistá doporučení, která povedou nejen k další podpoře meziobecní spolupráce, ale především k jejímu rozvoji a s tím souvisejícímu rozvoji daného regionu. Formulovaná doporučení se týkají následujících bodů:

- Větší zapojení se malých obcí do meziobecní spolupráce ve svazcích.
- Motivace ze strany předsedů svazků obcí.
- Rozšíření spolupráce obcí za hranice svazku.
- Snaha o získání dotací.
- Realizace jak tvrdých, tak měkkých projektů.
- Vzdělávání se, starostů a zástupců obcí.

Větší zapojení se malých obcí do meziobecní spolupráce ve svazcích.

V subregionu Velké Dářko se zapojují do intenzivní spolupráce všechny obce. Jako bariéru však vnímám zapojení se, pouze některých obcí v rámci SO Podoubraví. Podle mého názoru, by se měly malé obce v SO Podoubraví více zapojovat do dění celého svazku, více jej podporovat, i přesto, že ne vždy jim jsou časové možnosti nakloněny. Protože zejména malé obce, mohou z existence a dynamické činnosti svazku profitovat, jako je tomu např. nyní v případě zřízení Centra společných služeb.

Motivace ze strany předsedů svazků obcí

Aby mohlo dojít k zapojení se do spolupráce ve všech obcích, bez ohledu na to, na kterém konci svazku se nacházejí, vnímám jako potřebnou motivaci ze strany předsedů svazků. Potenciál vidím v konání „motivačních setkání“ (např. v rámci konání valné hromady) na kterých, předsedové společně s výkonnými orgány svazku vystoupí a přednesou vizi toho, jakým směrem by se spolupráce měla ubírat, jak může svazek obcím díky jejich zapojení pomoci, a především jaké přínosy pro ně díky aktivní spolupráci vyplynou. Například zlepšení využití potenciálu rozvoje cestovního ruchu, obzvláště v případě SO Podoubraví, by vedlo k rozšíření povědomí a s tím související návštěvnosti malých a odlehlých obcí ve svazku.

Rozšíření spolupráce obcí za hranice svazku

Meziobecní spolupráce v rámci sousedících svazků je podle mého názoru naprosto žádoucí. Jak SO Podoubraví, tak subregion Velké Dářko za předpokladu vzájemné spolupráce disponují potenciálem v oblasti rozvoje cestovního ruchu na Vysočině. Domnívám se, že pokud dojde k započetí spolupráce obou svazků v této oblasti, dojde ke zvýšení návštěvnosti dotknutých obcí a také ke zvýšení výdělků místních podnikatelů, kteří provozují stravovací a ubytovací služby. Ideálním příkladem projektu, který může znamenat počátek spolupráce zkoumaných svazků obcí je projekt „Cyklostezky“, který připravuje subregion Velké Dářko. Výše uváděný projekt prozatím není koordinovaný mezi zkoumanými svazky obcí, ale pod záštitou tohoto projektu by mohla být navázaná spolupráce v propojení cyklostezek obou svazků, což by vedlo, k již zmiňovanému zvýšení turistické návštěvnosti a podpoře místních podnikatelů. V zimních měsících již proběhla také částečná kooperace vybraných svazků obcí v oblasti udržování lyžařských běžeckých tratí, v čemž shledávám také potenciál dalšího vývoje vzájemné spolupráce.

Snaha o získání dotací a sponzorských darů

Dostatek finančních prostředků otevírá nové možnosti rozvoje a spolupráce nejen obcí, ale především daných svazků. Příležitostí, jak získat významné finanční prostředky může být několik. Za zcela zásadní však považuji získání dotací, kdy mnohdy může být až 95 % nákladů projektu spolufinancováno právě tímto způsobem. Zástupci obcí by se proto měli snažit získat co nejvíce dotačních titulů, a to ať už prostřednictvím vybraného zaměstnance, CSS či například najmutím firmy, která se dotačním managementem zabývá. Další potenciál vidím ve snaze získávat na realizaci měkkých projektů více sponzorských darů. Tento fakt se osvědčil v případě subregionu Velké Dářko, kde právě více jak 80 % hudebního festivalu VědaFest je zafinancováno ze sponzorských darů.

Realizace jak tvrdých, tak měkkých projektů

Respondenti sice vidí potenciál v podpoře měkkých a tvrdých projektů, není tomu tak však u všech. Během rozhovorů se starosty, jsem se setkala s názorem, že příležitosti spolupráce na projektech jsou viděny zejména v tvrdých projektech, jako je např. výstavba hasičské zbrojnice či zavedení kanalizace. Podle mého názoru je však nutné, aby všechny obce podporovaly také měkké projekty, které mnohdy slouží nejenom ke spokojenosti místních obyvatel, ale také k přílivu obyvatel z jiných např. sousedících obcí apod.

Vzdělávání se, starostů a zástupců obcí

Domnívám se, že lidé, kteří vykonávají funkci starosty, by se měli dále vzdělávat a rozšiřovat si svůj všeobecný přehled. Spousta občanů na této pozici, totiž oblastem veřejné správy, životního prostředí, ekonomiky aj. nerozumí tak, jak by bylo třeba. Řešením je návštěva kurzů či samo-vzdělávání se, protože člověk se učí celý život a funkce starosty, by neměla být pouze funkcí reprezentativní.

11 Závěr

Meziobecní spolupráce se v rámci České republiky setkává s jistou formou podpory, ale je třeba nespokojit se se současným stavem a spolupráci obcí na našem území i nadále podporovat. Území ČR se vyznačuje svoji typickou členitou sídelní strukturou, proto by měla být meziobecní spolupráce podporována zejména ze strany státu mnohem více, jako tomu je i zahraničních zemích např. v Rakousku či Německu. Zásadní změnu v podpoře spolupráce obcí přinesl projekt Svazu měst a obcí České republiky, s názvem „Centrum společných služeb“ (CSS). Díky založení CSS v dobrovolných svazcích obcí došlo k odlehčení administrativní zátěže všech členských obcí, a obzvláště k podpoře malých obcí, které mnohdy svěřenou agendu těžko zvládají.

Diplomová práce se kromě významu meziobecní spolupráce na lokální, regionální a mezinárodní úrovni zabývá také bližším pohledem na SO Podoubraví a subregion Velké Dářko, z hlediska geografického, přírodního a socioekonomického. Na základě analýzy rozhovorů z kvalitativního šetření, které bylo provedeno se zástupci (starosty) obcí zvoleného území, je vypracovaná diskuse, která pojednává o hlavních zjištěných nedostatcích a bariérách v meziobecní spolupráci. Na diskusi pak navazuje návrh vlastních doporučení, podle kterých by mohlo dojít k dalšímu rozvoji nejen meziobecní spolupráce, ale také rozvoji celého regionu. Rozdílná rozloha svazků obcí se projevila zejména z pohledu nezapojení se některých obcí SO Podoubraví (převážně malých) do meziobecní spolupráce. Od založení CSS však došlo k výraznému zlepšení fungování místní spolupráce, díky čemuž tak mohou být vymyšleny a podporovány nové projekty. Subregion Velké Dářko je příkladem toho, jak by meziobecní spolupráce měla fungovat, obzvláště díky tomu, že dokáže využít potenciál okolní přírody a krajiny.

Důležitým krokem pro další rozvoj je navázání na spolupráci na úrovni svazků obcí, díky čemuž dojde k využití maximální potenciálu území a rozvoji celého regionu. Pouze dostatečná aktivita a iniciativa zástupců (starostů) obcí povede k zajištění rozvoje jak jednotlivých obcí, tak obou svazků.

12 Seznam literatury

Knižní zdroje

BINEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. Brno: GaREP, 2011. 64 s. ISBN 978-80-904308-6-0.

BINEK, Jan a kol. *Venkovský prostor a jeho oživení*. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80251195.

FRANZKE, J. *Kommunale Gebietsreformen im Spannungsverhältnis zwischen Demokratie und Verwaltungseffizienz*. In: Prieb, A.; von Saldern, A.; Scholl, R. (Hrsg.): *Junge Städte in ihrer Region*. Band 10, Garbsen, 2010. 129-145 s. ISBN 3-9802985-7-4

GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 978-80-86251-20-2.

HAMALOVÁ, M., PAPÁNKOVÁ, S. *K aktuálnym problémom komunálnej reformy SR*. In ŽÁRSKA, E., ŠEBOVÁ, M. (eds.) 2005. *Decentralizácia verejnej správy Slovenskej republiky – otvorené otázky*. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie. Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja Ekonomickej univerzity Bratislave, 2005. 126 s. ISBN 80-89149-06-5.

ILLNER, Michal. „Velikost obcí, efektivita jejich správy a lokální demokracie.“ Pp. 15-26 in Vajdová, Zdenka, Daniel Čermák, Michal Illner. *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního řízení v roce 1990*. Sociologické studie / Sociological Studies 06:2. Praha: Sociologický ústav AV ČR. 2006. 108 s. ISBN 80-7330-086-9.

JETMAR, Marek a kol. *Meziobecní spolupráce. Inspirativní cesta, jak zlepšit služby veřejnosti*. Praha © Kancelář pro projekty a vzdělávání, Svaz měst a obcí České republiky, 2015. ISBN: 978-80-906042-2-3.

LOVACKÁ, PHD., RNDr. Stela. *Geografické aspekty komunálnej reformy v Slovenskej republike*. *Geographia Cassoviensis*. 2009, III.(1). ISSN 1337-6748.

MAJEROVÁ, Věra, KOSTELECKÝ, Tomáš a SÝKORA, Luděk. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: příklad Kraje Vysočina*. Praha: Grada, 2011. 224 s. ISBN 978-80-247-4093-5.

NOVÁK, O. *Francie*. In JÜPTNER, P.; POLINEC, M.; ŠVEC, K. a kol. *Evropská NOVÝ, Ivan a SURYNEK, Alois. Sociologie pro ekonomy a manažery. 2., přeprac. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2006. 288 s. Manažer. ISBN 80-247-1705-0.

PÁPOL, Tomáš a PAVLAS, Miroslav ed. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů. Hradec Králové: Civitas per populi, 2006. 90 s. ISBN 80-903813-1-6.*

PRÉPARÉS DANS LE CADRE DU COMITÉ DIRECTEUR DES AUTORITÉS LOCALES ET RÉGIONALES (CDLR). *La Taille des communes, l'efficacité et la participation des citoyens: Rapports. Strasbourg: Editions du Conseil de l'Europe, 1995. ISBN 9287126577.*

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání.* Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2011. 213 s. ISBN 9788024740393.

Starke Kommunen - starkes Deutschland. Berlin: Kommunal-Verl, 2013. 245 s. ISBN 9783874331029.

SVOBODOVÁ, Hana a kol. *Synergie ve venkovském prostoru.* Brno: GaREP, 2011. 116 s. ISBN 978-80-904308-8-4.

SWIANIEWICZ, P. *Consolidation or Fragmentation? The Size of Local Governments in Central and Eastern Europe.* Budapest: Open Society Institute, 2002. 329 s. ISBN 963 9419 45 1.

TUHÁČEK, Miloš a JELÍNKOVÁ, Jitka. *Právo životního prostředí: praktický průvodce.* Praha: Grada, 2015. 111 s. ISBN 9788024754642.

URBAN, Lukáš. *Sociologie trochu jinak*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 208 s. Sociologie (Grada). ISBN 80-247-2493-6

VAJDOVÁ, Zdenka, ČERMÁK, Daniel a ILLNER, Michal. *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2006. 108 s. ISBN 807330086-9.

VESELÁ, Jana a KANIOKOVÁ VESELÁ, Petra. *Sociologické aspekty managementu*. Praha: Grada, 2011. Sociologie (Grada). 200 s. ISBN 978-80-247-2792-9.

Internetové zdroje

ABDELKADER, Djeflat et BOIDIN, Bruno. *La coopération décentralisée face aux enjeux du développement durable*, Développement durable et territoires [En ligne], Vol. 1, n° 1 | Mai 2010 [online]. 2010. mis en ligne le 07 mai 2010, consulté le 08 février 2017. [cit. 2017-05-14] Dostupné z: <http://developpementdurable.revues.org/8387>

Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky: Žďárské vrchy [online]. 2017. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://zdarskevrchy.ochranaprirody.cz/>

BABINSKÝ, Peter. *Medziobecná spolupráca – Katedra: Verejnej správy a regionálneho rozvoja*. Trenčín. [online]. 2015. [cit.2017-05-06]. Dostupné z: <http://database.mikroinovace.eu/wpcontent/uploads/2015/07/Babinsk%C3%BD.pdf>

BUßJÄGER, Peter, HORNSTEINER, Florian, KEUSCHNIGG Georg. *Interkommunale Zusammenarbeit in Voralrberg*. [online]. 2016. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z <http://www.foederalismus.at/contentit4/uploads/IKZ/%20Voralrberg%-20gesamt.pdf>

Česká republika. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích*. [online]. 2016. [cit. 2017-05-06] Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&fulltext=&nr=128~2F2000&part=&name=&rpp=15>

Databáze strategií: Strategie rozvoje subregionu Velké Dářko. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní síť Zdravých měst ČR. [online]. 2017. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/subregionvelkedarko/strategie/-strategie-rozvoje-subregio-nu-velke-darko?typ=detail>

Deutschland auf einen Blick: Wesentliches kurz und kompakt zusammengefasst. [online]. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/de/reiseinformation-/deutschland-auf-einen-blick/deutschland-auf-einen-blick.html>

EU a regionální rozvoj: Co trápí náš venkov?. Svaz měst a obcí České republiky. [online]. 2012 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/eu-a-regionalni-rozvoj/co-trapi-nas-venkov.aspx>

GUTH, Dennis a SCHEER, Julian. *Kommunale gebietsreformen und vergleichbarkeit von gemeindestrukturdaten: Schlüssellisten zur Anpassung raumbezogener Daten auf Gemeindeebene. In: Raum und Mobilität – Arbeitspapiere des Fachgebiets Verkehrswesen und Verkehrsplanung. [online]. 2010. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: http://www.vpl.tu-dortmund.de/cms/Medienpool/PDF_Dokumente/Arbeitspapiere/AP20_von_Dennis_Guth_und_Julian_Scheer.pdf*

HAMPL, Martin. *Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext. Praha: DemoArt pro Univerzitu Karlovu, Přírodovědeckou fakultu, 2005. ISBN 808674602x.*

HASPROVÁ, Mária, DRÁBIK, Peter a ŽÁK, Štefan. *Možnosti a perspektívy medziobecnej spolupráce. [online]. 2011. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: http://of.euba.sk/konfVeda2012/Prispevky/Hasprova_Maria_Drabik_Peter_Zak_Stefan.pdf*

HESSE, JEANS Joachim Dr. Professor. *Internationales Institut für Staats- und Europawissenschaften. Forderung der interkommunalen Zusammenarbeit in Niedersachsen. Zwischenbericht. [online]. 2005. [cit. 2017-05-14]. Berlin. Dostupné z: http://www.internationalesinstitut.de/content/publikationen/050905_Zwischenbericht_FER-TIG_Endversion.pdf*

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Český statistický úřad [online]. 2007. [cit.2017-04-30]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/historicky-lexikon-obci-ceske-republiky-2001-8771jn6lu9>

HUŽERA, Jiří. *Evropa přivyká "meziobecní spolupráci". Moderní obec.* [online]. 2004. [cit.2017-03-20]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/evropa-privyka-meziobecni-spolupraci/>

CHARVÁT, Tomáš. *Úvod do problematiky mikroregionů v Slovenskej republike.* [online]. 2011. In: *Acta Geographica universitatis comenianae*, Vol. 55, No. 2, pp. 283-289. [cit.2017-05-06] Dostupné z: http://www.actageographica.sk/stiahnutie-/55_2_08_Char-vat.pdf

Institut national de la statistique et des études économiques. Insee. [online]. 2015. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: <https://www.insee.fr/fr/accueil>

Integrovaný portál MPSV ČR. Ministerstvo práce a sociálních věcí. [online]. 2017. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/>

Integrovaný portál MPSV, Nezaměstnanost. [online]. 2017. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>

Katedra geografie. Portréty regionů. Slovensko-regionální geografie. [online]. 2008 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: http://geography.upol.cz/soubory/lide/smolova-/RGSR/ucebnice/portrety/admin_cleneni.html

KNIRSCH, Hanspeter Dr. *Interkommunale Zusammenarbeit: Formen, Handlungsfelder und Potenziale. In: Kuhn&Weyth, Satz und Medien,* [online]. 2012. s. 221-240. [cit.2017-05-06] Dostupné z: http://www.knirschconsult.com/-Interkommunale_Zusammenarbeit.pdf

Kraj Vysočina. Svazek obcí Podoubraví [online]. 2010 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: https://www.krvysocina.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=4500-08&id_dokumenty=4030175

KYPETOVÁ, Jaroslava. *Deník veřejné správy: Deset let francouzské meziobecní spolupráce – úspěch, který vyvolal další reformu. Veřejná správa online*. [online]. 2010. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218>

Les collectivités locales, en chiffres. Collectivites-locales.gouv. [online]. 2016. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://www.collectiviteslocales.gouv.fr/files/files/-publication_globale%2834%29.pdf

MAINGUÉNE, Alice, SEBBANE Lionel. *1266 EPCI à fiscalité propre au 1er janvier 2017*. Collectivites-locales.gouv. [online]. 2017. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://www.collectiviteslocales.gouv.fr/files/files/statistiques/brochures/bis_113_0.pdf

Majetek obcí: Některé obce budou muset vrátit majetek zpět státu včetně bezdůvodného obohacení. Svaz měst a obcí České republiky. [online]. 2016 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/majetek-obci/nektere-obce-budou-muset-vratit-majetek-zpet-statu-vcetne-bezduvodneho-obohaceni.aspx>

MATSCHEK, Markus. *Interkommunale Zusammenarbeit (IKZ): Rahmenbedingungen kooperativer gemeindlicher Aufgabenerfüllung, Organisationsformen und Erfolgsfaktoren sowie empirische Studien zum Thema (Beispiel Kärnten)*. Wien: MANZ'sche Wien. [online]. 2011. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: [http://gemeindebund.at/images/uploads/downloads/2014/Publikationen/RFGs/2011/RFG_2-2011_-_Interkommunale_Zusammenarbeit_IKZ_\(PDF__3MB\).pdf](http://gemeindebund.at/images/uploads/downloads/2014/Publikationen/RFGs/2011/RFG_2-2011_-_Interkommunale_Zusammenarbeit_IKZ_(PDF__3MB).pdf)

Meziobecní spolupráce: O projektu. Svaz měst a obcí České republiky. [online]. 2013. [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://smocr.cz/cz/nase-projekty/ukoncene-projekty/meziobecni-spoluprace/o-projektu.aspx>

Mikroregiony a místní akční skupiny. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. 2008 [cit. 2017-03-14]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

*MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR ET DE L'AMÉNAGEMENT DU TERRITOIRE et
MINISTÈRE DE L'ÉCONOMIE, DES FINANCES ET DE L'INDUSTRIE. GUIDE
PRATIQUE DE L'INTERCOMMUNALITÉ* [online]. 2006. [cit. 2017-05-14]. Do-
stupné z: http://www.collectivites-locales.gouv.fr/files/files/guide_interco_22dec-06_2.pdf

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Spoločné obecné úrady. [online]. 2016.
[cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?spolocne-obecne-urady>

*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky: Predbežná štúdia ku kontrolnej akcii
Kontrola procesu samointegrácie menších obcí SR* [online]. 2013. [cit. 2017-05-14]
Dostupné z: [http://www.nku.gov.sk/documents/10157/1153463/Predbežná_štú-
dia+Samointegrácia+menších+obcí+SR/bfc1534a-1903-483e-996c_fa9c59ad6b7e?
version=1.1](http://www.nku.gov.sk/documents/10157/1153463/Predbežná_štúdia+Samointegrácia+menších+obcí+SR/bfc1534a-1903-483e-996c_fa9c59ad6b7e?version=1.1)

NIŽŇANSKÝ, Viktor a kol. *Medziobecná spolupráca a zlučovanie obcí na Slovensku: Vý-
skumná štúdia.* [online]. 2009. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: [http://www.komunal.eu/-
subory/Model_ko-mun__lnej_reformy_na_Slovensku.pdf](http://www.komunal.eu/-subory/Model_ko-mun__lnej_reformy_na_Slovensku.pdf)

NSMAS ČESKÉ REPUBLIKY: Místní akční skupiny [online]. 2016 [cit. 2017-03-
20]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

*Ochrana přírody a krajiny v České republice. Chráněná krajinná oblast Železné ho-
ry.* [online]. nedatováno [cit.2017-05-14]. Dostupné z: [http://www.cittadella.cz-
/europarc/index.php%3Fp%3Dindex%26site%3DCHKO_zelezne_hory_cz](http://www.cittadella.cz/europarc/index.php%3Fp%3Dindex%26site%3DCHKO_zelezne_hory_cz)

Orgány obce. Moderní obec. [online]. c2012b [cit.2017-03-20]. Dostupné z:
<http://moderniobec.cz/organy-obce/>

PERLIN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. *Typologie venkovského prostoru Čes-
ka.* Geografie, 115, č. 2, [online].2010.161–187 s. [cit.2017-03-20]. Dostupné z:
https://silvie-r-kucerova.cz/texty/Perlin_Kucerova_Kucera2010.pdf

PERLÍN, Radim. *Deník veřejné správy: Vymezení venkovských obcí v Česku. Veřej-
ná správa online.* [online]. 2009. [cit.2017-03-20]. Dostupné z:
<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6384068>

Portál územního plánování. Členění obcí podle rozsahu výkonu státní správy. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. [online]. 2017. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemnihoplanovani/obce.asp>

Portál územního plánování: Členění obcí podle rozsahu výkonu státní správy. [online]. 2014. [cit.2017-03-20]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

Portal zur öffentlichen Haushalts-und Finanzwirtschaft. Entwicklung der Anzahl der Kommunen in Deutschland seit 2002. [online]. 2016. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.haushaltssteuerung.de/weblog-entwicklung-der-anzahl-der-kommunen-in-deutschland-seit-2002.html#gemeindeverbaende-ueber-der-kreisebene>

Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky: Předpis 367/1990 Sb. [online]. 1990.[cit.2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=367&r=1990>

Region-Vysočina: CHKO Žďárské vrchy [online]. nedatováno. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.region-vysocina.cz/chko-z-darske-vrchy-cx1064>

RIS: Regionální Informační Servis: Mikroregiony [online]. 2017. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/mikroregiony>

SAUBERLICH, Marc. *Interkommunale Zusammenarbeit als Rettungsanker? – Wie die Länder dieses Instrument für ihre Kommunen nutzen.* In: *Der moderne staat - Zeitschrift für Public Policy, Recht und Management.* [online]. 2012. 5. Jg., Heft 1/2012, S. 105-124. [cit. 2017-05-06] Dostupné z: <http://www.budrich-journals.de/index.php/dms/article/viewFile/10464/9032>

Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Český statistický úřad. [online].2011. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb>

SCHNABEL Fritz, *Formy meziobecní a regionální spolupráce v Německu. Moderní obec.* [online]. c2012a [cit.2017-03-20]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/formy-meziobecní-a-regionalní-spolupráce-v-nemecku/>

SCHÜRT, Alexander, GÖDDECKE-STELMANN, Jürgen. *BBSR-Analysen KOMPAKT 09/2014. Kleinräumige Wohnungsmarkttrends in Großstädten*. [online]. 2014. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: http://www.bbsr.bund.de/BBSR/DE/-Veroeffentlichungen/AnalysenKompakt/2014/DL_09_2014.pdf?__blob=publicationFile&v=2

Socioekonomické dopady demografického stárnutí. Demografie. [online]. 2006. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=383

STEFANSKY, Andreas. *Interkommunale Zusammenarbeit im Gewährleistungsstaat: Vergleichende Analyse in Deutschland, Österreich und Schweiz*. [online]. 2011. [cit.2017-05-06]. Hannover. Dissertation. Technische Universität Dortmund. Dostupné z: <https://eldorado.tu-dortmund.de/bitstream/2003/29303/1/-Dissertation.pdf>

Struktury meziobecní spolupráce ve Francii. Ministerstvo vnitra České republiky. [online], [cit.2017-03-20]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/soubor/-struktury-meziobecní-spoluprace-ve-francii-pdf.aspx>.

Subregion Velké Dářko: Povinně zveřejňované informace [online]. nedatováno. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://velke-darko.skrdlovice.cz/vismo/isvs.asp?-id_org=101473&p1=66

Svazek obcí Podoubraví: Stanovy dobrovolného svazku obcí [online].2015. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.podoubravi.cz/media/files/stanovy-svazku-obci-podoubravi-2015.pdf>

SVOBODOVÁ, Hana Mgr. *Faktory rozvoje venkova v podmínkách České republiky: rigorózní práce*, přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, geografický ústav. Brno 2009, 94.s. 12 s. příl.

SWIANIEWICZ, P. *Public Perception of Local Governments, Between Active Appreciation, Passive Approval and Distrustful Withdrawal*. Budapest: Open Society Institute. [online]. 2001 [cit.2017-05-14]. 279 s. Dostupné z: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/nispace/unpan005010.pdf>

SWIANIEWICZ. *Konsolidácia alebo fragmentácia?: Veľkos miestnych samospráv v Strednej a Východnej Európe*. [online]. 2003. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.komunal.eu/subory/LGPP.pdf>

ŠVEC, Kamil. *Případy meziobecní spolupráce v evropských zemích: Estonsko, Finsko, Francie a Nizozemí* [online]. 2009. [cit.2017-05-14]. Politologica, Vol. 1, No. 3, s. 268-283. ISSN 1803-8220.

TICHÝ, Dušan. *Združovanie obcí ako predpoklad rýchlejšieho rozvoja samospráv a regiónov*. Ekonomický časopis. [online]. 2005. č. 4, s. 364-382. [cit.2017-05-14] Dostupné z: http://www.angelfire.com/planet/dusan_kozovsky/PDF/EC405.pdf

Týden.cz: Mapa Francie se změní, rozhodli poslanci. Hrozí ztráta identity? [online]. 2014. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa-/mapa-francie-se-zmeni-rozhodli-poslanci-hrozi-ztrata-identity_327688.html

Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Jihlavě: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Kraji Vysočina 2011. [online]. 2011. [cit. 2017-05-06]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/vys/statisticke_prehledy/analyzy/analyza_stavu_a_vyvoje_trhu_prace_v_kraji_vysocina_za_rok_2011-web.pdf.

VÁŇA, Lukáš. *Deník veřejné správy: Problémy financování obcí. Veřejná správa online*. [online]. 2002 [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek-.asp?id=361823>

Veřejná databáze. Český statistický úřad. [online]. 2016. [cit.2017-05-14]. Dostupné z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Vie publique: Quelles formes prennent la coopération locale et l'intercommunalité? [online]. 2016. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.vie-publique.fr/decouverte-institutions/institutions/collectivites-territoriales/intercommunalite-cooperation-locale/quels-sont-epci-sans-fiscalite-propre.html>

Vývoj počtu obyvatel České republiky podle krajů, (stav kv1.1.). Český statistický úřad [online]. 2014 [cit.2017-03-20]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents-/10180/20541931/3201814_0201.pdf/ba2ca6e2-0cdd-41f4-9b95bc13cc0c151e?-version=1.0

Združenie miest a obcí Slovenska: Charakteristika ZMOS [online]. 2007 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.zmos.sk/charakteristika-zdruzenia.phtml?id3=265-34>

Zlučovanie a spolupráca obcí. In: Komunálne výskumné a poradenské centrum [online]. 2014. [cit.2017-05-14]. Dostupné z: http://www.komunal.eu/-images/Zlu%C4%8Dovanie_a_spolupr%C3%A1ca_obc%C3%AD.pdf

Železné hory: O Železných horách [online]. 2017 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.zelezhory.net/o-zeleznych-horach-2/>

13 Seznam obrázků

Obr.1: Složky venkovského prostoru.....	12
Obr.2: Vývoj počtu obcí v České republice	14
Obr.3: Počet obcí ve Francii v letech 1975,1982,1990, 1999 a 2009.....	20
Obr.5: Vývoj počtu obcí v Německu v letech 1955-2015	26
Obr.6: Geografická poloha subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví.....	29
Obr.7: Velikostní skupiny obcí ve vybraných svazcích podle počtu obyvatel.....	31
Obr.8: Vývoj počtu obyvatelstva v subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví v letech 1869-2016	33
Obr.9: Dynamika stárnutí populace v subregionu Velké Dářko.....	35
Obr.10: Dynamika stárnutí populace ve SO Podoubraví.....	36
Obr.11: Vzdělanostní struktura subregionu Velké Dářko a SO Podoubraví, 2011	37
Obr.12: Obce dle občanské a technické vybavenosti	42

14 Seznam tabulek

Tab. 1 Základní informace o zkoumaných svazcích obcí.....	32
Tab. 2 Počet obyvatel dle věkových skupin v roce 2016.....	34
Tab. 3 Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (k 31.3.2017).....	38
Tab. 4 Přehled největších zaměstnavatelů	40
Tab. 5 Časová náročnost činností, spojených s členstvím ve svazku obcí	59

15 Seznam příloh

Příloha 1: Rozhovor se zástupci (starosty) obcí subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví..... 84

Příloha 1: Rozhovor se zástupci (starosty) obcí subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce svazků obcí Podoubraví a subregionu Velké Dářko

1. Jak dlouho je Vaše obec členem svazku obcí?
2. Z jakého důvodu Vaše obec vstupovala do svazku obcí?
3. Splnil vstup do svazku obcí svůj účel nebo je realita odlišná od původního zamýšlení?
4. Zapojují se do spolupráce všechny obce nebo pouze některé?
5. Jaký je podle Vás důvod zapojení pouze některých obcí?
6. Jaký je podle Vás důvod nezapojení pouze některých obcí?
7. Započala již spolupráce subregionu Velké Dářko a svazku obcí Podoubraví? Popřípadě jak dlouho tato spolupráce trvá?
8. Považujete spolupráci mezi subregionem Velké Dářko a svazkem obcí Podoubraví v budoucnu za potřebnou či nikoli?
9. Vnímáte využití meziobecní spolupráce jako významný faktor rozvoje regionu?
10. Jak vidíte rozvoj meziobecní spolupráce v budoucnu? Bude jej Vaše obec nadále podporovat či nikoli?
11. Jakým konkrétním směrem by se měla meziobecní spolupráce ubírat?
12. Je podle Vašeho názoru finanční podpora pro členy svazku obcí dostatečná? (v případě ano – přejít na otázku č. 17)
13. Můžete jmenovat několik hlavních příčin, které způsobují nedostatečné finanční zabezpečení?
14. Jaké Vám vznikají další konkrétní náklady spojené s členstvím ve svazku obcí? (finanční, časové, organizační apod.)?

15. Můžete ohodnotit, kolik času strávíte těmito činnostmi?

- a) 0-15 hodin
- b) 3 dny v měsíci
- c) 4 a více dní v měsíci

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

16. Na jaké projekty se převážně zaměřujete v rámci své obce? (měkké, tvrdé)

17. Realizujete spíše projekty krátkodobé či dlouhodobé?

18. Jaké typy projektů naopak realizujete v rámci celého svazku obcí – tedy s meziobecní spoluprací?

19. Vnímáte finanční podporu těchto projektů jako dostatečnou či nikoli? (pokud ano přejeďte se na otázku 24, pokud ne otázka 23)

20. V čem vidíte úskalí z hlediska financování projektů?

21. Odkud proudí většina finančních prostředků na realizované projekty? Jedná se např. o projekty dotované z fondů EU či projekty hrazené z obecních rozpočtů?

22. Jak vidíte podporu realizace projektů do budoucna?

Část 3 – Identifikace respondenta

23. Funkce starosty

- a) uvolněná
- b) neuvolněná

24. Délka Vašeho funkčního období

.....

25. Žena X Muž

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

26. Jak jste spokojeni (prozatím) s fungováním CSS, organizačním zajištěním?

27. Jak jste spokojeni s personálním obsazením CSS, spoluprací a komunikací se zaměstnanci CSS?

28. Jaké máte návrhy na rozvoj CSS?

DOS – svazek obcí Podoubraví

Manažerka kanceláře Centra společných služeb – Ing. Dita Benáková, zástupkyně pana starosty Libice nad Doubravou a předsedy SO Podoubraví.

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Já jsem tady nebyla u počátku, kdy se ten svazek rodil, ale myslím si, že důvodem vzniku svazku byl nějaký projekt. Byly to společné postupy obcí. Svazek funguje od roku 2001, takže tam byl začátek nějakého společného postupu obcí nebo nějaký společný projekt“.

Otázka č. 2

„No tak, ono je to tak, že ten svazek fungoval donedávna jakože formálně, v podstatě se scházel jenom na valné hromady, byly tady dva velké projekty, metropolitní síť a protipovodňová opatření, ani jeden ten projekt neměl jakoby dobrý ohlas u obcí, protože tam s tím byly různé problémy, a asi to ani nepřineslo těm starostům efekt, který od toho očekávali“.

Otázka č. 3

„A teď se zdá, že díky vstupu toho svazku do projektu CSS – celorepublikový projekt, pilotní projekt, do kterého vstoupilo 85 nebo 86 svazků, Podoubraví se přihlásilo tedy taky, je partnerem svazu obcí ČR, zřídilo tady kancelář CSS, se třemi úvazky, od července má svazek obcí své zaměstnance, poskytujeme starostům administrativní servis, včetně zpracování žádosti o dotace, rozvojové dokumenty, veřejné zakázky, výběrová řízení, v podstatě bychom měli reagovat na potřeby starosty z toho našeho svazku. V první fázi nesplnil vstup svůj účel, ale v této druhé fázi se na nás starostové obrací a myslím si, že teď už to má nějaký smysl“.

Otázka č. 4

„Většina ano, ale jsou tady i obce, které k nám tu cestu nenašly. Např. Maleč, tam si jede pan starosta svojí cestou, Heřmanice, je to hodně tím starostou, který např. není tolik aktivní. Ale musím říct, že jinak celkově se většina obcí snaží spolupracovat a zajímat se“.

Otázka č. 5

„Jak jsem již odpověděla předtím“.

Otázka č. 6

„Je to hodně na tom starostovi, pokud ten starosta chce tu obec někam vést a někam ji přivést, tak si myslím, že je i v jeho zájmu spolupracovat v rámci toho svazku, nebo má starosta takový pocit, že to zvládne sám a zajistí si všechno sám. S každým projektem souvisí i spolufinancování té obce, což je rozhodujícím elementem při zapojení do spolupráce“.

Otázka č. 7

„Zatím naše spolupráce žádná není, ale pokud by bylo nějaké šikovné téma, tak klidně můžeme začít nějakou spoluprací. Je to o tom, abychom našli nějaké hezké společné téma, to bychom se pak spoluprací nebránili“.

Otázka č. 8

„Tak asi je to zase o tom, o nějakém pěkném tématu, pokud by byla nějaká pěkná smysluplná spolupráce, tak si myslím, že ano, ale je to hodně o tom, najít nějakou společnou řeč. Jako určitě se tomu nebráníme“.

Otázka č. 9

„Tak určitě, myslím si, že už jsme tady provedli nebo zrealizovali aktivity nebo projekty meziobecní spolupráce a mám pocit, že to, co jsme dokázali společně vyřešit tak asi hlavní efekt vidím v tom, tak že svazek má kancelář, hlavní pozitivum vidím v tom, že my získáme informace a ty jim pak předložíme, popřípadě zprostředkujeme komunikaci s firmou pro starosty, kterého se účastní manažer CSS pan předseda Venhauer, starostové, proběhne jednání, a to pak předáváme ostatním. Rozhodně to je úspora času“.

Otázka č. 10

„Určitě, budeme vyhledávat projekty meziobecní spolupráce spíše než aktivity pro jednotlivé obce, kdy my pomůžeme jedné obci a hned máme potřebu pomáhat jiné obci, proto jsou projekty meziobecní spolupráce lepší, protože jsou plošné“.

Otázka č. 11

„Tak já doufám, že starostové našeho svazku budou určitě využívat meziobecní spolupráce, my se jim pokusíme nabídnout aktivity a projekty meziobecní spolupráce a doufáme, že oni na ně budou reagovat. Celý projekt CSS je vlastně o meziobecní spolupráci“.

Otázka č. 12

„Spíše se celý projekt je stěžejní pro náš svazek je z evropských peněz, a pokud jde o spolufinancování obcí, tak starostové se tomu hodně brání. Na základě té zkušenosti s metropolitní sítí a protipovodňovými opatřeními je dost těžké je přemluvit k něčemu novému. Když už je pan starosta přístupný, tak on to musí obhájit ve svém zastupitelstvu, tak se tomu brání. Ale jsme rádi, že jsme si projekt CSS obhájili, a že teď to 3 roky pojede. Takže dá se říct, že velké zatížení toho financování je dobré, když je z větší části financované z dotačních titulů“.

Otázka č. 13

„No malé rozpočty obcí, když má ten starosta ukrojit z toho rozpočtu do nějaké společné kasy nebo na jakékoli spolufinancování, tak je to hodně těžký, zase zopakují, když už nato přistoupí starosta, těžko to pak obhájí těm svým zastupitelům, především v malých obcích. Většinou to totiž je tak, že zastupitelé chodí jen na zastupitelstva, a o ostatní se nezajímají a pak je to všechno na starostovi“.

Otázka č. 14

„Obce platí řádné členské příspěvky a teď ještě k tomu platí mimořádný členský příspěvek, který je spojený s fungováním CSS. Řádné platí obce podle počtu obyvatel, a mimořádný platí paušálem, všechny obce stejný. Tak samozřejmě ti starostové jezdí na valné hromady, tím pádem si musí ukrojit ze svého času, ale valné hromady se dělají tak čtyři krát do roka, takže nijak závažně to tak není. Náš pan předseda je však organizačně hodně vytížený. Máme tady představenstvo, které taky řeší tzv. strategické otázky, ti tzv. obyčejní členové, nemají zase takové zatížení. Všechno se snažíme vést tady v CSS“.

Otázka č. 15

„Předseda tak minimálně jednou týdně se dostaví do kanceláře CSS, je hodně vytížený, je to hlavně veliký tahoun. Starostové tak 0-15 hodin, předseda svazku určitě více“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„No tak, jestli můžu mluvit za ty obce, tak já bych řekla, že tvrdé, protože to, co lidi, jakože vidí, že je hotové, to se podle nich počítá, ty měkké bych řekla, že v rámci obcí ne“.

Otázka č. 17

„No tak bych řekla, že spíše krátkodobé“.

Otázka č. 18

„Projekty meziobecní spolupráce byly krátkodobé, to byla otázka spíše několika měsíců, když pomínu CSS, to je projekt dlouhodobý.“.

Otázka č. 19

„Záleží na dotacích, z kraje to je pár peněz, z EU to jsou peníze docela veliké, tam je to spolufinancování třeba 95 %. My jsme měli teďka projekty meziobecní spolupráce, které nebyly spojené s nějakou finanční náročností, spíš šlo o práci v kanceláři CSS. V budoucnu se chceme snažit o vícezdrojové financování, např. získat nějaké peníze na „lidi“ na mzdy, zkusit to získat z několika zdrojů, aby se ty náklady, jakože rozptýlily“.

Otázka č. 20

„Vždycky je problém, když by se to mělo týkat jenom některých obcí, je nejlepší, aby do toho projektu vstoupily všechny obce a zapojily se tam všichni, aby potom nikdo nemohl“.

řít, že z toho svazku nemá přínos, nevidí ty výstupy a přínosy z toho svazku. Budeme se snažit do financování zapojit všechny obce. Pak to financování zde je úskalí především v dobrém tématu, aby pak starostové viděli zajímavé téma, aby to byl pro ně přínos“.

Otázka č. 21

„Jedná se o příspěvky z EU+ členské příspěvky“.

Otázka č. 22

„Záleží, jak se osvědčí např. tento projekt, nebo jak to dopadne, poté uvidíme, jaké projekty budeme podporovat do budoucna“.

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2006“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

Otázka č. 27

Otázka č. 28 – otázky nebyly zodpovězeny, protože paní Ing. Dita Benáková je sama manažerkou CSS

Starosta obce Sobiňov

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Tak to se musím podívat, protože to už jsou moji předchůdci, ale myslím, že jsme od začátku od roku 2003“.

Otázka č. 2

„Tak já asi mluvím za moje předchůdce, ale bylo to takové to, že se začaly svazky všude budovat, a hlavně možnost ve větší míře se dostat na dotace a vybudovat lepší infrastrukturu tady v regionu“.

Otázka č. 3

„Asi ano, byly tam projekty jako např. protipovodňové opatření, nebo co se týká tohoto období, tak to funguje dobře“.

Otázka č. 4

„Pouze některé, ale to jsou spíše ty menší, kde jsou neuvolnění starostové, protože já si myslím, že nato nemají ani moc času“.

Otázka č. 5

„Zodpovězeno“

Otázka č. 6

„Zodpovězeno“

Otázka č. 7

„Žádná není“

Otázka č. 8

„Žádná není, nevím jak moc, když to řeknu na druhou stranu MAS – jsme členem MAS Havlíčkův kraj, ale už je to velká skupina, takže si myslím, že to postrádá svůj význam. Propojování nechci“.

Otázka č. 9

„Teď ano, CSS a vůbec, táhne to za jeden provaz teďka tady“.

Otázka č. 10

„Určitě“.

Otázka č. 11

„Tak já bych to viděl na turistiku tady, zaměstnanost a vůbec cestovní ruch, + CSS nám pomáhá s administrativní činností“.

Otázka č. 12

„Ano, je“.

Otázka č. 13

x

Otázka č. 14

„Tak časově určitě, ale zase na druhou stranu nám ten svazek obcí dost pomáhá, je spousta věcí, které vyřizují CSS, a co se týká finanční stránky, tak to jsou pouze cestovní doklady, není to žádná obrovská položka, která by ruinovala obecní rozpočet“.

Otázka č. 15

„Každý měsíc je jiný. Záleží na situaci“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Tak teď když to řeknu, tak jsou to projekty dlouhodobé, jsou to větší projekty, financovány z dotací, např. zlepšení infrastruktury obce, podpora místních spolků apod.“

Otázka č. 17

„Zodpovězeno“

Otázka č. 18

„No tak teď to vlastně žádný projekt nebyl. Např. prodejna venkovských prodejen, poté zřízení endokrinologické ambulance v Chotěboři + budeme řešit odpadové hospodářství, ale zatím nevím jistě“.

Otázka č. 19

„Zatím dostačující“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Dotace“.

Otázka č. 22

„Záleží, jak budou nastaveny dotační tituly, protože bez dotací nejsme schopni ty větší projekty realizovat“.

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2014“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano, jsem spokojen“.

Otázka č. 27

„Ano“.

Otázka č. 28

„Stejným směrem, jako dosud“.

Starosta města Ždírec nad Doubravou

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Od začátku, jsme zakládajícím členem, ale kdy to bylo přesně, to vám přesně neřeknu. My jsme předtím měli takové sdružení, a to jsme pak transformovali na svazek“.

Otázka č. 2

„No obce se sdružují, aby prosadili víc ve svazku než samostatně. Když jednáte s krajem, s ministerstvem, s kýmkoli, tak to vždy lépe vypadá, když jednáte z pozice já nevím 25 – 35 000 obyvatel než malá vesnička, proto se sdružují“.

Otázka č. 3

„Tak splnil, ono to záleží na členech. Dívejte, pokud někdo říká, že nesplnil, tak to je jeho problém, protože jsme tam všichni rovnoprávní“.

Otázka č. 4

„To ne, bohužel ne“.

Otázka č. 5

*„Líný starosta, víte co, jsou některé obce, které jsem vůbec neviděl na valné hromadě, např. Kraborovice a je jich víc, prostě já nevím, asi to nepotřebují, nějaký důvod k tomu asi mají
anebo to je v lenosti toho vedení, starostové jsou neuvolnění“.*

Otázka č. 6

„Zodpovězeno“

Otázka č. 7

„Žádná není“

Otázka č. 8

„Víte co, oni nás asi nepotřebují a my je taky ne. My jsme trochu začali spolupracovat v rámci údržby běžeckých lyžařských tratí, ale nakonec jsme se osamostatnili a žádáme na kraj samostatně. Ne, že bychom se se starosty neznali, to my se známe, ale spíše spolupracuje v rámci MAS Havlíčkův kraj, tam jsme všichni sdružení a tam ta spolupráce funguje lépe. Pak jsme téměř všichni členy Lesního družstva obcí Přibyslav, kde všichni spolupracuje a spoustu společných projektů řešíme společně, ale ne v rámci svazků“.

Otázka č. 9

„No, takový pomocný faktor“.

Otázka č. 10

„Tak určitě, ten svazek žije z toho, že dělá nějaké společné projekty, v minulosti jsme dělali např. cyklostezku, protipovodňová opatření, kde samozřejmě nejsou všechny obce, protože to pokrytí od Vilémova po Havlíčkovu Borovou je opravdu veliké“.

Otázka č. 11

„Nyní třeba budeme dělat odpady, snažíme se, abychom si sami mohli vybrat firmu, která nám to bude dělat, a ne abychom byli jenom vazelem toho, že nám někdo přijde, že tady máte a platíte“.

Otázka č. 12

„Tam žádná není. Víte co, tam spíše když seženete nějakou dotaci, tak tam jsme čerpali, ale získali jsme dotaci na internet na protipovodňová opatření. Ted' je to poslední rok lepší, nebo poslední rok a půl, protože máme tajemnici svazku paní Ing. Benákovou, a i když to dělá pod městem, tak ted' i přes CSS, kde je plně zaměstnaná, on ten svazek =CSS jak rozsahem, tak i činností, tak je to vlastně na nějaké úrovni, na které to mělo být už dávno, ale ono zase když chce placeného tajemníka, jak to některé svazky mají, že vydávají např. svazkové noviny apod. tak my tady máme tu nevýhodou, že tu máme spoustu malých obcí např. Bezděkov, Sloupno, Podmoklany, Jeřišno, Dolní Sokolovec a další, to jsou prostě malinké vesnice, které na nic nechtějí vydat peníze. To, když chcete, aby daly třeba 10 000 za rok, aby se mohl ten tajemník svazku zaplatit, tak to jsou pro ně prostě velké peníze, ale pořád by chodili s rukou nataženou. Oni si prostě myslí, že prostě Chotěboř a Ždírec mají peněz dost, tak at' platí, ale takhle to nejde, musím tam být nějaká rovnoprávnost ve všem. Já jsem jim říkal, když jsme zakládali CSS, tak že oni budou potřebovat tyto služby, protože např. v Podmoklanech pan starosta říkal, že nemá peníze nato, aby je vydal, ale já mu říkal, že to bude potřebovat, protože my tady ve Ždírci jsme tým deseti lidí, kteří to tady děláme, žádosti o dotace a administrativu si vyřizujeme s panem místostarostou sami, to oni potřebují služby CSS, aby jim připravili všechny podklady, což se taky po začátku fungování CSS projevilo. Oni jsou někdy takový „uprděný“. Místo toho, aby viděli, že něco dám, a tady mám, zato spoustu informací a služeb, tak oni v tom vidí jen problém“.

Otázka č. 13

x

Otázka č. 14

„Ale tak, jednou za čas tady uděláme valnou hromadu, tak to není nijak náročné“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Spíš se jedná o dlouhodobé projekty, jestliže někomu upravíte komunikaci, tak to není na krátkou dobu, takže spíše dlouhodobé. Ale samozřejmě děláme také krátkodobé, budeme říkat měkké projekty, které má na starosti pan místostarosta, např. jarmark apod. Ale myslím si, že se zaměříme na oboje projekty“.

Otázka č. 17

„Zodpovězeno“

Otázka č. 18

„Zodpovězeno“

Otázka č. 19

„Nedostačující“.

Otázka č. 20

„Zodpovězeno“.

Otázka č. 21

„My se snažíme na všechno dostat dotace, když to jde, ne vždy to jde, ale když to jde, tak čerpáme dotace. Nechají se teď získat dotace na spoustu věcí, i na drobnější věci, např. oprava hasičské zbrojnice. Já říkám, oni lidi nadávají na Evropu, ale kdyby si lidi uvědomili, co se opravilo budov a komunikací za evropské peníze, tak by se divili. Teď-ka bereme min. 70 % dotace, takže se snažíme to využívat. To by si lidi měli uvědomit“.

Otázka č. 22

„Dokud to půjde, máme rozjednaných asi dvanáct projektů, a určitě to budeme využívat a podporovat nadále.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„1990“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano, jak jsem již zmínil předtím“.

Otázka č. 27

„Ano“.

Otázka č. 28

„Pomáhání s žádostmi o dotace apod.“.

Starosta městysu Havlíčkova Borová

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Od založení“.

Otázka č. 2

„Hm, nejspíš kvůli čerpání dotací“.

Otázka č. 3

„Hm, v něčem ano, ale asi jsme čekali víc“.

Otázka č. 4

„Některé“.

Otázka č. 5

X

Otázka č. 6

„Protože ty aktivity, se nedají naplánovat tak, aby se zapojili všichni“.

Otázka č. 7

„Žádná není“

Otázka č. 8

„Záleží, co by se naskytlo za projekt“.

Otázka č. 9

„Ne, podporovat to je potřeba, ale že by to bylo extra významné, tak to ne“.

Otázka č. 10

„Podporovat ano“.

Otázka č. 11

„Vidím potenciál asi v odpadovém hospodářství“.

Otázka č. 12

„Není“.

Otázka č. 13

„Málo dotací“.

Otázka č. 14

„Časové a finanční do 10 000 Kč“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„V obci se zaměřujeme na ty projekty, na které jsou peníze“.

Otázka č. 17

„Zodpovězeno“

Otázka č. 18

„Odpadové hospodářství, organizační zajištění apod.“.

Otázka č. 19

„Ano“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Z EU“.

Otázka č. 22

„To záleží na finančních možnostech a tom, co bude“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2014“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Docela ano“.

Otázka č. 27

„Víceméně ano“.

Otázka č. 28

„Řešení dotací aj.“.

Starosta městysu Krucemburk

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Od založení, já, když jsem nastoupil do funkce, tak už jsme byli v SO Podoubraví“.

Otázka č. 2

„No tak je to stoprocentně spolupráce obcí a společné projekty, které pak ten svazek řeší“.

Otázka č. 3

„No víte co, v každé době, záleží na vedení, co ten spolek chce řešit, jakou mají ty obce potřebu, dneska má SO Podoubraví CSS, dřív to tak nebylo, ale zase se dalo čerpat dotace. Když to řeknu jednoduše, tak splnil“.

Otázka č. 4

„Většinou ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Ne“

Otázka č. 8

„Těžko říct, jestli by se dalo ještě v takovém počtu obcí spolupracovat a jestli bychom se shodli na těch potřebách, ale určitě by to bylo dobrý. Zase v jednotě je síla. Hm, já bych řekl, že ano“.

Otázka č. 9

„Určitě ano“.

Otázka č. 10

„Ne, meziobecní spolupráce dneska funguje a myslím si, že bude fungovat i dál, protože obce se navzájem inspirují a řeší společné problémy, dneska řešíme třeba odpadové hospodářství, což je problém, který řešíme společně. Takže určitě“.

Otázka č. 11

„Odpadové hospodářství, společné soutěžení energií, rozvoj cestovního ruchu“.

Otázka č. 12

„Víte co, ono je to tak, že my přispíváme tomu Podoubraví, přispívá se na obyvatele, aby mohl svazek fungovat, jako takový. Každý projekt má jinou % dotaci, a z toho to všechno vyplývá, takže záleží jak kdy. Tam je to individuální“.

Otázka č. 13

„Dotace“.

Otázka č. 14

„Dneska se pomáhá rozvíjet CSS, takže to znamená, že v tom centru dneska pracují 3 zaměstnanci, ten projekt je v rozběhu, my ho spolufinancujeme, postupem času by se měl stát soběstačným. Takže teď ho sponzorujeme více“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky**Otázka č. 16**

„Víte co, dneska se zaměřujeme na energie a odpadové hospodářství abychom dokázali zlevnit odvoz odpadů, likvidaci, aby tady nevznikl nějaký monopol. Tvrdých projektů je hodně málo. Většinou to jsou měkké projekty“.

Otázka č. 17

„Oboje“

Otázka č. 18

„Odpadové hospodářství, energie, jak tvrdé, tak měkké.“.

Otázka č. 19

„Záleží na tom, jak je možné získat dotační tituly, ale spíše ano“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Podle mého názoru to jsou většinou evropské peníze“.

Otázka č. 22

„Určitě zde podpora do budoucna bude“.

Část 3- Identifikace respondenta**Otázka č. 23**

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2014“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Jsem spokojeni s CSS“.

Otázka č. 27

„Ano, jsem“.

Otázka č. 28

„Rozvíjení dosavadního záměru.“.

Starosta obce Slavětín

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Tak to nevím. To by věděli spíše předchůdci“.

Otázka č. 2

„Jsem malá obec, potřebujeme se prezentovat v rámci celku“.

Otázka č. 3

„Já bych řekl, že ano“.

Otázka č. 4

„Menší obce se někdy moc nezapojují“.

Otázka č. 5

„Neuvolněná funkce starosty“.

Otázka č. 6

„Jak jsem již řekl, podle mne, to je tím, že jsou obce malé, nemají uvolněného starostu, nemá nato čas“.

Otázka č. 7

„Žádná není“

Otázka č. 8

„Nemyslím si, že by to bylo vyloženě potřeba“.

Otázka č. 9

„Řekl bych, že ano“.

Otázka č. 10

„Určitě budeme, proto jsme do svazku taky vstupovali“.

Otázka č. 11

„Technické věci a rozhodně větší podpora cestovního ruchu“.

Otázka č. 12

„Pro malé obce ne“.

Otázka č. 13

„Malá podpora od státu, ale začíná se to rozvíjet, tak uvidíme, jak to bude dál“.

Otázka č. 14

„Téměř žádné, maximálně časové, ale dá se to zvládnout“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Snažíme se, jak na měkké, tak tvrdé, spíš asi měkké“.

Otázka č. 17

„Krátkodobé“

Otázka č. 18

„Tam se to střídá, dlouhodobé i krátkodobé, většinou ale myslím, že krátkodobé a měkké.“

Otázka č. 19

„Prozatím se dá říct, že ano“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Určitě z EU“.

Otázka č. 22

„Podporovat projekty budeme pořád“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„neuvolněná“

Otázka č. 24

„2014“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano“.

Otázka č. 27

„Ano“.

Otázka č. 28

„Dotace, cestovní ruch.“.

DOS - subregion Velké Dářko

Starosta obce Škrdlovice

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Protože vlastně v roce 1999 bylo jasné, že už končí okresní úřady a tím pádem i okresní shromáždění, a my jsme se tady na okresním shromážděním scházeli tady dohromady, vlastně na krajské úrovni, tady ta spolupráce těch obcí vůči něčemu vyššímu nebyla, a my jsme mysleli, že budeme součástí něčeho většího (proto jsme také subregion), což měl být mikroregion, proto jsme založili takovou buňku dobře spolupracujících starostů, od roku 1993, ne pod žádnou hlavičkou, ale pod okresním shromážděním, a právě tak vznikl nápad na založení dobrovolný svazek obcí, a ono to mělo ještě paralelu s tím, že jsme v roce 1999 založili firmu Velké Dářko, s. r. o., která je servisní organizací 6 obcí ze 7, která spravuje vodovod a kanalizaci a stará se odpadové hospodářství“.

Otázka č. 2

„Zodpovězeno“.

Otázka č. 3

„Samozřejmě je to odvislý od představitelů obcí a jaký mají zájem spolupracovat, řekl bych, že se to vyvíjelo sinusoidou, ze začátku bylo velké nadšení, dokonce se postavil DPS a zařídili se sociální služby, kde zaměstnáváme 9 lidí, a pak se vyměnili v některých obcích zástupci, tak to mělo takovou vlažnější formu, a teďka v současné době zase po roce 2014 je situace ve svazku dobrá, jsme dobrá parta, a myslím si, že to začíná plnit to původní zamýšlení, a tím že jsme mohli vstoupit do projektu svazu měst a obcí „Podpora administrativní kapacity obcí“, že to bude ještě lepší“.

Otázka č. 4

„Já bych řekl, že většinou ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

„Tak třeba obec Polnička přistoupila do svazku obcí tuším v roce 2004, tak ona vlastně nebyla u zrodu toho DPS a nechtěla být součástí provozu, takže je to čistě to, že u toho nebyla od začátku“.

Otázka č. 7

„Tak v podstatě, abych pravdu řekl, tak já vůbec nevím, kdo tam je. Tak třeba městyš Krucemburk a město Ždírec nad Doubravou, tak tam máme dobré vztahy, tak si myslím, že to třeba časem nastartuje, tak jako Chotěboř pro nás má historickou vazbu, dříve to

bylo naše okresní hejtmanství a měli bychom zájem navázat vztahy s původním Chotěbořským okresem. Ta spolupráce není, takže netrvá“.

Otázka č. 8

„Spolupráce v životním prostředí např. ano“.

Otázka č. 9

„Určitě vnímám využití meziobecní spolupráce jako významný faktor rozvoje regionu, vlastně od roku kolik, jsem byl dvakrát v Německu – Durynsku, kde meziobecní spolupráci nastavili direktivně z vrchu, kdy násilně donutili obce, aby spolu spolupracovali, na základě toho, že obce měli svoji samostatnou působnost, svá zastupitelstva, sdružili se a založili jeden obecní úřad, který jim zabezpečoval tu věc ve státní správě a já jsem to vždy tvrdil našim členům, že kdybychom se sdružili, tak vlastně budou všude profesionálové a my se budeme pak moct starat o tu správu. A v tom Durynsku bylo vlastně úžasný to, že to je bývalé východní Německo, a tam bylo opravdu vidět, jak ty vesnice rozkvítají na základě té spolupráce. Celou výkonnost státní správy přenechali tomu profesionálnímu obecnímu úřadu. Byl jsem dvakrát ve Francii na meziobecní spolupráci, tam to mají trochu na jiným principu, tam je vlastně úžasný, že to je financovaný z rozpočtového určení daní, on je sice ten model trochu převzatý sem, ale jsou to prostě Francouzi“.

Otázka č. 10

„No určitě, jako je to jediná cesta, jak se vlastně postavit jednak těm nástrahám, které na nás půjdou a jednak definovat své potřeby území, které je jednolité, má jednotné zájmy vůči kraji a vůči státu. Protože mezi krajem a obcí nic není, proto když půjde na kraj svazek obcí, má to mnohem větší váhu, než když se tady snaží prosadit jedna obec“.

Otázka č. 11

„Týká se to třeba silnice I/37, kde bychom měli společně prosazovat obchvat Vojnova Městce, což je dopravní bariéra, která by se měla řešit“.

Otázka č. 12

„Není dostatečná, není žádná, financují to obce z centrálních orgánů. Je to třeba na nějaký konkrétní projekt, ale na vlastní spolupráci není vůbec nic. Možná to nějaké operační programy řeší, ale my nemůžeme hledat za nějakým projektem, že najdeme spolupráci v rámci tady tohoto“.

Otázka č. 13

„To je vlastně centralizace financování a moci, to je jednoznačná záležitost. A to dneska je to čím dál větší, ty ministerstva, chtějí rozhodovat o tom, kam peníze půjdou, místo toho, aby ty peníze pustili dolů do obcí, které by si sami stanovili, na co ty peníze chtějí dát“.

Otázka č. 14

„Tak náklady máme administrativní náklady na projekty, platíme poplatek 50 Kč na hlavu, což dělá 150 000 Kč a z toho řešíme nějaké projekty jako např. digitální technická mapa, provozování technických služeb, tam je to financovaný svým dílem z vlastního rozpočtu, svým dílem z rozpočtu obce Škrdlovice, a svým dílem z dotací kraje Vysočina a pak vlastně financujeme údržbu lyžařských stop. Takže co je možné financovat z těch 150 000 Kč tak to z toho financujeme, když se jedná o větší projekt, tak se domlouváme, že vlastně ty obce na to přispějí. Náklady organizační a časové nato dáváme z vlastního času“.

Otázka č. 15

„4 a více dní v měsíci“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky**Otázka č. 16**

„Tak realizujeme projekty jak krátkodobé, tak dlouhodobé. Např. čistírna odpadních vod, dlouhodobý projekt, krátkodobé projekty jsou např. jednorázové akce, např. propagační materiály“.

Otázka č. 17

„Zodpovězeno“

Otázka č. 18

„Zodpovězeno.“

Otázka č. 19

„Tak určitě není dostatečná. Obce se neustále potýkají s nevybaveností“.

Otázka č. 20

„Vlastně my řešíme věci, které se řešili v minulém programovacím období, a to co bychom mohli řešit, tak to řešit nemůžeme, protože nato doplácíme“.

Otázka č. 21

„Většina peněz je z obecních rozpočtů, z krajských rozpočtů. Z EU skoro nic“.

Otázka č. 22

„Zacílení na jednu věc, kterou potřebují všechny obce a do toho jít a zlevňovat náklady na ty projekty“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„1992-2016“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano, jsem velice spokojen“.

Otázka č. 27

„Ano, opět jsem velmi spokojen“.

Otázka č. 28

„Stejným směrem jako doted' + rozšířit poskytované služby.“.

Starosta obce Polnička

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Mám dojem, že to je od roku 2000, ten subregion byl založen už předtím, ale to do toho Polnička ještě nevstoupila“.

Otázka č. 2

„Já jsem měl ale pocit, že bychom tam měli vstoupit, protože subregion Velké Dářko bez obce, na jejímž katastru leží Velké Dářko, je podle mne nesmysl. Jsou tam v subregionu obce, které nemají s Velkým Dářkem vůbec nic společného a jsou tam, tak právě z toho důvodu jsme tam vstupovali“.

Otázka č. 3

„No tak já myslím, že tam jsou různé názory v zastupitelstvech. Vznikly také nové skupiny, které tuto činnost zastřešují, jako je např. MAS Havlíčkův kraj, do které jsme taky vstoupili a v podstatě si tyto činnosti překrývají. V zastupitelstvu jsou různé názory, jestli to je prospěšné nebo není, z mého pohledu to není problém. Intenzivnější spolupráci máme spíš teda v MAS, zdá se mi, že ta MAS je fundovanější“.

Otázka č. 4

„Ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Žádná spolupráce tam není“.

Otázka č. 8

„Nevím, nedokážu to posoudit, nějaká spolupráce tam být může, jsme sousedi“.

Otázka č. 9

„Částečně vnímám, to Vám takhle nedokáži říct“.

Otázka č. 10

„Ano, bude“.

Otázka č. 11

„Podpora cykloturistiky, turistiky, dům s pečovatelskou službou, je to velmi atraktivní a v minulých letech to nefungovalo, proto by se to mělo ubírat tímto směrem“.

Otázka č. 12

„Ten efekt, s jakou představou jsme tam nastoupili se nenaplnil, takže zatím ne. Ale ta MAS je nějaká cesta, která nám v tom může pomoci, žádáme o 25 mil. Ale pochybuji, že je dostaneme, ale uvidíme“.

Otázka č. 13

„Neschválení dotací“.

Otázka č. 14

„No občas máme nějaké schůze, ale to je zanedbatelné“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„My se teďka aktuálně zaměřujeme na předělávání školy, ale máme zpracovanou studii na pokračování projektu cyklostezek, kde je problém s vlastnickými vztahy, protože to má vést hospodářstvím Kinského, kteří by to podpořili, za podmínky, že by tam mohli projíždět s těžkou technikou, což zase ale mění nákladové parametry“.

Otázka č. 17

„Spíše dlouhodobé“

Otázka č. 18

„Tak jednak to jsou lyžařské tratě v zimě, které letos byly hojně využívány, pak to jsou cyklostezky, je udělaná studie proveditelnosti a žádá se o stavební povolení, nato by se mohli navázat ubytovací kapacity, ale i třeba občerstvení apod. Pak je otázka, do jaké hloubky bude fungovat spolupráce obcí ze subregionu“.

Otázka č. 19

„Ano“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Pravidelně čerpáme dotace z kraje, teď na školu žádáme o dotaci z EU“.

Otázka č. 22

„My jsme teďka koupili sokolovnu, o kterou jsme v roce 1993 přišli, takže teďka bychom to mohli zvládnout. Samozřejmě jedna věc je ten objekt získat a jedna věc je jej udržovat a revitalizovat, takže tímhle směrem se teďka budeme zabývat.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2000“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano, spokojen“.

Otázka č. 27

„Ano“.

Otázka č. 28

„Žádosti o dotace.“.

Starostka obce Radostín

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Já myslím, že od založení“.

Otázka č. 2

„No z důvodu, že to bylo výhodný pro všechny, a podle mě to bylo za starostky Šulerové, a ta byla hodně akční, tak se hodně zasloužila o to, abychom se tam zařadili“.

Otázka č. 3

„No, nevím, jaký byl účel, ale myslím, že funguje tak jak má ten svazek“.

Otázka č. 4

„Ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Za moje působení jsme zatím s Podoubravím nic nedělali“.

Otázka č. 8

„Určitě je lepší rozvíjet spolupráci, než vše zakopat“.

Otázka č. 9

„Jo, to určitě, bezpochyby ano“.

Otázka č. 10

„Určitě to budeme nadále podporovat. Teďka je i CSS, což je jakoby nad rámec subregionu, a myslím si, že je to jedna z nejlepších věcí, co se za poslední dobu udělalo“.

Otázka č. 11

„No na společných zájmech, společně se žádá o dotace, a to si myslím, že je hodně výhodné“.

Otázka č. 12

„Podpora je spíše z rozpočtu, ale myslím si, že to je takto dostačující“.

Otázka č. 13

„Někdy je těžké se k financím dostat, a někdy to je ještě tak, že oni něco vypíší, a na konec z toho sejde, a potom se do toho nechce ani jít, když se ví, že se od toho může sejít“.

Otázka č. 14

„No myslím, že se to vyrovná tomu, že to má přínosy, proto nebereme čas jako náklady“.

Otázka č. 15

„3 dny v měsíci“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Zaměřujeme se na oboje, spíše se jedná o investice dlouhodobé“.

Otázka č. 17

„Teďka spolupracujeme na cyklostezkách, potom spolupracujeme na festivalu“.

Otázka č. 18

„Když to bude, tak to bude dostatečně zabezpečené z dotací“.

Otázka č. 19

„Ano“.

Otázka č. 20

X

Otázka č. 21

„Za mého působení, se ještě žádný projekt nedělal, až teďka se vlastně začaly dělat cyklostezky, kde je vysoké procento dotace, a festival, který plánujeme, by měl být financovaný taky z příspěvků a dotací“.

Otázka č. 22

„Určitě, s Vojnovým Městcem chceme spolupracovat na revitalizaci rybníků.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„neuvolněná“

Otázka č. 24

„2010“

Otázka č. 25

„žena“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Zatím jsem spokojená“.

Otázka č. 27

„Ano, jsou profesionální, ochotní a flexibilní.“

Otázka č. 28

„Uvidíme, co přinese čas.“

Starosta obce Světnov

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Jejda, tak to jste mě zaskočila, protože já jsem nastoupil v roce 2006 a už ve svazku byla, a myslím si, že jsme zakládajícími členy“.

Otázka č. 2

„Tak určitě to bylo kvůli nějaké vzájemné podpoře a určitě možné výměně informací, což bylo od začátku horší, takže se starostové v okolí domluvili a založili svazek“.

Otázka č. 3

„Tak říkám, já jsem nebyl úplně u vstupu, kde byla jiná doba a všechno, ale myslím si, že to plní svůj účel, protože jsou z toho určité výstupy, je z toho nějaká strategie pro obce, udělala se společná, dneska se plánují cyklostezky, což je veliký projekt, jedná o propojení obcí v rámci subregionu, což přispěje i naší obci, zvýší se návštěvnost“.

Otázka č. 4

„Pokud vím, tak všechny obce se zapojují, scházíme se, teďka konkrétně ohledně toho VědaFestu, tak se scházíme na neformálních schůzkách častěji, ale myslím si, že zapojení je určitě od všech, o cyklostezky mají zájem všichni a Světnov se snaží, aby se ty cyklostezky napojily taky na Žďár nad Sázavou, protože by to vlastně tímhle stylem mělo fungovat“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Spolupráce není“.

Otázka č. 8

„No my jsme kdysi zkoušeli přes Svaz měst a obcí – „Meziobecní spolupráce“ – návaznost mezi obcemi, zaštiťoval to Žďár nad Sázavou, ono se od toho dneska odstoupilo, na Vysočině je to složitější, protože je tam rozdrobenost, a proto je to komplikované skloubit obce dohromady, ale připravuje se projekt, který se obnovuje po letech, vracíme se ke vzniku mikroregionu Žďársko. Myslím si, že svazky obcí jsou do budoucna velkým přínosem“.

Otázka č. 9

„Tak myslím si, že určitě, protože doopravdy dá se říct, že ještě naši předci založili tu DPS ve Škrdlovicích, takže si myslím, že se dělá i něco pro seniory, právě proto jsme se rozhodli, že uděláme i něco pro děti a mladší dospělé, např. právě v rámci chystaného VědaFestu“.

Otázka č. 10

„Určitě to budeme nadále podporovat. Teďka je i CSS, což je jakoby nad rámec subregionu, a Tak jako já ze své strany určitě, protože si myslím, že do budoucna je určitě potřeba spolupracovat, a myslím si, že ve větším celku, je větší síla, a myslím si, že pokud bychom se spojili v rámci odpadů, a takovýchto projektů pro občany, tak si myslím, že je také možnost nižších cen, což si myslím, že je určitě dobré. Další věc, si myslím že doprava a propojení obcí dopravním prostředkem je taková výzva, do budoucna by to

mělo přinést i nějakou koordinaci v tomhle ohledu. Další věcí je, v zimě propojení obcí lyžařskými stopami, ale řekl bych, že význam tam do budoucna určitě je“.

Otázka č. 11

„Dá se říct, že jak dopravní obslužnost, tak komunální služby, myslím si, že nesmíme zapomenout na školství, které nám v tom určitě také figuruje. To si myslím, že budou chtít ty starostové v těch větších obcích udržet“.

Otázka č. 12

„Dotační tituly jsou hodně, a právě hodně dotace jsou např. té cyklostezky, kdy chceme dostat dotaci na celou stezku, kdy budeme teďka dělat projektovou dokumentaci, tak pokud to dopadne, tak to pojede dobře“.

Otázka č. 13

„Tak řekl bych, že finančně to není náročný, do budoucna bude náročná údržba DPS, kde předseda Hořínek shání dotace z kraje apod. Pokud to řeknu za sebe, jelikož jsem uvolněný, tak si ten čas udělám, ale protože máme malé obce, kde jsou neuvolnění starostové, tak pro ně je to z časového hlediska horší, takže se snažíme, když je něco potřeba se operativně sejít po telefonické dohodě, dohromady sejít se těch sedm obcí, je trochu komplikovanější, ale snažíme se všem vyjít vstříc, takže se scházíme ve 4 hodiny až mají všichni po práci“.

Otázka č. 14

„Není to nic náročného, pravidelné zasedání je jednou za čtvrt roku, teď jak jsme založili CSS, tak se scházíme každý týden tak dvě hodinky, ale jinak si myslím, že to není nijak finančně ani organizačně náročné“.

Otázka č. 15

„4 a více dní v měsíci“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Projekty to jsou spíše krátkodobý, teď nám třeba schválili dotaci na školu, takže tam budeme mít 2 400 000 Kč dotaci a měla by ve škole vzniknout další školní třída, takže spíše krátkodobé, dlouhodobým je např. ta cyklostezka“.

Otázka č. 17

„Zodpovězeno“.

Otázka č. 18

„Již jsem říkal, jak dlouhodobé, tak krátkodobé“.

Otázka č. 19

„Já si myslím, že jo, protože se snažíme vždycky na to sehnat prostředky, ale teď je výhodou, že máme přes svaz měst a obcí CSS, takže využíváme toho, že to nemusí nahánět vlastně pan předseda Hořínek, takže to vlastně vyřizují děvčata z CSS, které nám teď zařídili dotaci na kompostéry“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Už jsem říkal“.

Otázka č. 22

„Tak o tom už hovoříme, říkám si myslím, že všechny obce k tomu přistupují tak, že to potřeba je, takže jak všichni podpořili ten projekt cyklostezky, tak si myslím, že podpoří i další projekty, takže si myslím, že budoucnost určitě v těchto projektech je pro nás stěžejní, takže si myslím, že to není problém“.

Část 3- Identifikace respondenta**Otázka č. 23**

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2006“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)**Otázka č. 26**

„Jsem spokojen“.

Otázka č. 27

„Ano, jsem.“.

Otázka č. 28

„Jeden ze směrů, které jsem uváděl při předchozích otázkách.“.

Starosta městysu Vojnův Městec

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Od založení svazku“.

Otázka č. 2

„Tak subregion se vlastně zakládal za účelem jednoznačně vybudování domu s pečovatelskou službou ve Škrdlovicích. Vlastně okolo se obce subregionu Velké Dářko na tom vybudování podíleli a tím se vlastně zajistila péče o starší občany“.

Otázka č. 3

„Určitě, samozřejmě není to jenom o DPS, ale je to o spolupráci mezi obcemi celkově, možnosti získávání dotací a tak, takže za tím účelem to nějakým způsobem i funguje“.

Otázka č. 4

„Ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Zatím žádná není“.

Otázka č. 8

„Určitě jo, protože si myslíme, že subregionu spolu sousedí a jako starostové, které zastupují obce, tak se navzájem známe a ta spolupráce si myslím, že by byla dobrá a do budoucna určitě bude“.

Otázka č. 9

„Určitě, stoprocentně a všechny svazky nebo tyhle instituce mají určitě svůj význam, protože pokud obec zůstane izolovaná tak je to špatně, protože předávání informací, zkušeností a spolupráce mezi obcemi se musí rozvíjet a určitě svazek jako takový zatím účelem funguje“.

Otázka č. 10

„Určitě jo, rozvíjí se to, myslím si, že je to vidět i na akcích, které svazek organizuje a pořádá, takže určitě, my jako Městec jsme aktivním členem, takže určitě“.

Otázka č. 11

„Spolupráce v oblasti kultury, dopravy, v oblasti života občanů v obcích, výstavba atd.“

Otázka č. 12

„Není a co se týče subregionu jako takového, tak tam finance jsou jasně daný, ale myslím si, že by stát měl svazky více podporovat a dát větší možnosti svazku využívat dotace nebo jiné prostředky“.

Otázka č. 13

„Už jsem říkal“.

Otázka č. 14

„No náklady moc velké nejsou, platíme paušál na osobu, defacto jiné náklady nám neplynou, krom nějakých akcí, kde se zapojíme a kde je potřeba nějakou finanční částku investovat, ale jsou to řekl bych malé peníze“.

Otázka č. 15

„4 a více dní v měsíci“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky**Otázka č. 16**

„V rámci obce na měkké i tvrdé projekty, od budování čistírny odpadních vod, po organizování výstav, výsadbu zeleně apod.“.

Otázka č. 17

„Jak jsem již řekl, děláme oboje projekty, záleží, jak jsme úspěšní se žádostmi o dotace apod.“.

Otázka č. 18

„Dlouhodobý projekt, určitě cyklostezky, vybudování cyklostezek, kde se vlastně tady se projevuje i spolupráce subregionu Velké Dářko a so Podoubraví, kde vlastně stezky na sobě budou navazovat, takže tohle je náš dlouhodobý velký projekt a myslím si, že stěžejní v tuhle chvíli. A samozřejmě spolupráce v oblasti odpadového hospodářství, tam také spolupracujeme, a nemalá věc jsou kulturní akce, kde vlastně letos pořádáme první ročník hudebního festivalu VědaFest“.

Otázka č. 19

„Zatím asi jo, protože vlastně co se týče např. cyklostezek, tak budeme žádat o dotace a VědaFest jsme defacto už z 80 % zafinancovali dopředu sponzorama.“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Nyní z IROPU, Evropské peníze, ale uvidíme, jak to bude do budoucna, zde by bylo určitě dobré žádat. Jinak využíváme prostředky z dotací krajů a menší částky financujeme my obce“.

Otázka č. 22

„No budeme se snažit, abychom peníze získali a projekt jako cyklostezky je pro nás stěžejní, takže tam určitě podpora bude a v oblasti kultury taky.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„uvolněná“

Otázka č. 24

„2010“

Otázka č. 25

„muž“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Jsem velmi spokojen“.

Otázka č. 27

„Ano, velice spokojen.“.

Otázka č. 28

„Ať jdou pořád stejným směrem jako doted.“.

Starostka obce Cikháj

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Jsme zakládajícím členem“.

Otázka č. 2

„Důvodem vstupu do svazku byla především vzájemná spolupráce obcí a získání finančních prostředků“.

Otázka č. 3

„Ano, splnil“.

Otázka č. 4

„Ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Spolupráce prozatím nezačala“.

Otázka č. 8

„Toť otázka, uvidíme, jak to bude dál“.

Otázka č. 9

„Určitě ano. Meziobecní spolupráce by se měla nadále rozvíjet a podporovat“.

Otázka č. 10

„Jak jsem již uvedla předtím, určitě ano“.

Otázka č. 11

„Spolupráce v oblasti kultury, dopravy, cestovního ruchu a tak.“.

Otázka č. 12

„Dostatečná není, stát by měl svazky obcí více podporovat“.

Otázka č. 13

„Jak jsem již řekla, nedostatečná podpora státem. I když, v poslední době se to lepší, především díky Svazu měst a obcí ČR“.

Otázka č. 14

„Téměř žádné“.

Otázka č. 15

„0-15 hodin“.

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Realizujeme oboje projekty“.

Otázka č. 17

„Opět, jak jsem již řekla, realizujeme oboje projekty“.

Otázka č. 18

„V rámci svazku jsou to jak dlouhodobé, tak krátkodobé projekty, ale spíše jsou to ty krátkodobé. Především v oblasti kultury, cestovního ruchu, sociálních služeb, odpadů apod.“.

Otázka č. 19

„Ano, dnes se dají získat finanční prostředky, pokud se ví jak“.

Otázka č. 20

x

Otázka č. 21

„Využíváme i dotace, ale hodně financujeme z obecních rozpočtů“.

Otázka č. 22

„Určitě budeme realizaci projektů podporovat všemi možnými směry.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„neuvolněná“

Otázka č. 24

„2014“

Otázka č. 25

„žena“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Ano“.

Otázka č. 27

„Jsou ochotní a komunikativní, takže ano.“.

Otázka č. 28

„Žádosti o dotace, informovanost občanů, tam to vážne.“.

Starostka obce Karlov

Část 1 – meziobecní spolupráce, spolupráce SO Podoubraví a subregionu Velké Dářko

Otázka č. 1

„Od založení“.

Otázka č. 2

„Z důvodu spolupráce a výhod, které z členství plynou“.

Otázka č. 3

„Za mě ano“.

Otázka č. 4

„Ano“.

Otázka č. 5

x

Otázka č. 6

x

Otázka č. 7

„Spolupráce doposud nezačala“.

Otázka č. 8

„Spolupráce by byla dobrá, nebráníme se jí“.

Otázka č. 9

„Myslím si, že určitě ano“.

Otázka č. 10

„Budeme jej podporovat“.

Otázka č. 11

„Např. organizace společenských a kulturních akcí, doprava a jiné.“

Otázka č. 12

„Ano, je“

Otázka č. 13

x

Otázka č. 14

„Téměř žádné, možná tak účast na valných hromadách“

Otázka č. 15

„0-15 hodin“

Část 2 – podpora projektů jednotlivými obcemi a svazky

Otázka č. 16

„Spíše měkké projekty, ale i tvrdé“

Otázka č. 17

„Obojí“

Otázka č. 18

„Dá se říci, že jak tvrdé, tak měkké, poslední dobou spíše měkké“

Otázka č. 19

„Myslím, že ano“

Otázka č. 20

„Málo vypsaných dotací“

Otázka č. 21

„Spíše obecní rozpočty, ale i EU“

Otázka č. 22

„Projekty by se měly podporovat. Určitě je budeme podporovat a snažit se rozvíjet.“

Část 3- Identifikace respondenta

Otázka č. 23

„neuvolněná“

Otázka č. 24

„2006“

Otázka č. 25

„žena“

Část 4 – Názor na fungování Centra společných služeb (CSS)

Otázka č. 26

„Jsem velmi spokojena“.

Otázka č. 27

„Dámy v CSS jsou moc milé, schopné a ochotné.“.

Otázka č. 28

„Žádosti o dotace, administrativní podpora, informovanost“.

